

JAARVERSLAG 2013 UNICEF NEDERLAND

unite for children

unicef

INHOUD JAARVERSLAG 2013

DIRECTIEVERSLAG 2013	4
HOOFDSTUK 1: WERELD VOOR KINDEREN	9
1.1. Het verhaal van UNICEF	
1.2. Wereldwijd werken voor kinderen	
HOOFDSTUK 2: RESULTAAT DOOR SAMENWERKING	28
2.1. Steun uit de samenleving	
2.2. Draagvlakversterking	
HOOFDSTUK 3: ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN	41
3.1. Profiel	
3.2. Structuur	
3.3. Evaluatie van 2013	
3.4. Een solide organisatie	
3.5. Toekomstplannen	
HOOFDSTUK 4: Financiële Informatie	57

DIRECTIEVERSLAG 2013

Samen met anderen hebben we in 2013 concrete resultaten voor kinderen bereikt. Ons draagvlak is gelukkig onverminderd groot. Zelden verwelkomden we zo veel nieuwe vaste donateurs als in 2013. Bovendien hebben we alles in huis om kansen te scheppen en te benutten: passie voor ons werk, professionaliteit en een krachtige uitstraling. Deze troeven zetten we in om ons te verbinden met anderen die net als wij een betere wereld voor kinderen willen. We hebben die anderen nodig. Alleen samen zijn we sterk genoeg om te bereiken dat kwetsbare kinderen krijgen wat hun toekomst, zeker in een tijd waarin inkomstengroei geen vanzelfsprekendheid meer is. Ook wij hebben dat in 2013 ervaren.

In dit jaarverslag doen we verslag van het werk van UNICEF Nederland en van de resultaten die UNICEF overal ter wereld voor kinderen bereikt.

UNICEF is van grote waarde voor de wereldgemeenschap. De kracht van UNICEF is zijn dubbele benadering: het mogelijk maken van concrete hulp op plekken waar dit nodig is en doorlopende inzet voor de borging van kinderrechten in het beleid van overheden en bedrijven. Met als ijzersterke en onbetwiste basis het Verdrag voor de Rechten van het Kind. De afspraken in het verdrag moeten wereldwijd worden nagekomen. UNICEF bevordert op elk niveau de naleving van kinderrechten, van nationale overheden tot in de haarvaten van gemeenschappen, en is waakhond van het Verdrag.

UNICEF Nederland is verbonden met het wereldwijd werken van UNICEF. We leveren jaarlijks een substantiële bijdrage aan de financiering van UNICEF-programma's, in 2013 een bedrag van 51,8 miljoen euro. De resultaten die UNICEF wereldwijd voor kinderen bereikt en de effecten daarvan zijn deels toe te schrijven aan de steun uit Nederland. En zoals UNICEF zich inzet voor de realisering van kinderrechten in 155 landen, zo doet UNICEF Nederland dit in ons eigen land. Wij zijn trots op UNICEF én trots op iedereen die samen met UNICEF Nederland werkt aan gelijke kansen voor alle kinderen.

Slachtoffers van onwil en onvermogen

In elke noodsituatie zijn het altijd de kinderen die het zwaarst worden getroffen. Iedereen weet dat ook. Toch staan hun belangen niet altijd voorop. Miljoenen Syrische kinderen zijn daarvan het schrijnende voorbeeld. Een hele generatie dreigt verloren te gaan, doordat ze wordt vermalen in een uitzichtloze oorlog. De wereldgemeenschap houdt zich afzijdig. Niemand grijpt in, uit angst voor een onwelgevallige uitkomst. Kinderen zijn de dupe! De schending van hun rechten willen we niet zien. Syrische kinderen zijn niet alleen het slachtoffer

van een burgeroorlog, maar ook van politieke onwil en politiek onvermogen van machtige landen. Daarom is hun situatie voor ons de ernstigste schending van kinderrechten in 2013.

Onder voorzitterschap van UNICEF Nederland kwamen de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) in 2013 in actie voor Syrië. De actie bracht 5 miljoen euro op. Later in 2013 was er weer een SHO-actie nodig, nu voor slachtoffers van de tyfoon Haiyan die een ravage aanrichtte op Filipijnse eilanden. Ditmaal was de opbrengst 36 miljoen euro. Het verschil in resultaat onderstreept de vertwijfeling van mensen over het Syrische conflict. Van natuurgeweld krijgt niemand de schuld. Als het om Syrië gaat, overheerst het idee dat het een strijd is waarin niemand deugt. Wij blijven benadrukken dat gewone Syriërs, de kinderen voorop, alleen maar slachtoffer zijn en ieders steun verdienen. Anders vormen de Syrische kinderen van nu een verloren generatie.

Financieel resultaat 2013

Onze begroting voor 2013 was ambitieus, zeker gezien het moeilijke klimaat voor fondsenwerving in Nederland. We hebben er hard aan gewerkt om de begroting te halen. Toch is het ons niet gelukt. Het resultaat van eigen fondsenwerving was fors lager dan begroot. Vooral de inkomsten uit nalatenschappen bleven ver achter bij onze verwachtingen. De opbrengst van de verkoop van kaarten en producten viel eveneens tegen. Ook de financiële steun van vaste donateurs en partners uit het bedrijfsleven kwam lager uit dan begroot. Positief waren de ruime bijdragen van vermogenden (major donors) en de groei van het aantal vaste donateurs.

Kosten in de hand

UNICEF Nederland heeft een stappenplan voor het geval dat de opbrengsten te veel dreigen af te wijken van de begroting. Dit betekent dat we extra scherp op onze kosten hebben gelet en vooral op de uitvoeringskosten van onze eigen organisatie. Dat zien we als onze plicht tegenover iedereen die UNICEF Nederland geld toevertrouwt en tegenover de kinderen voor wie het is bestemd.

Samen met anderen

In de beschrijving van onze missie staat expliciet dat we 'mensen in Nederland in beweging brengen om met vereende krachten te werken aan een betere wereld voor kinderen'. Dat is niet voor niets. Zonder de betrokkenheid en steun van anderen komen we niet ver. En dan doelen we niet alleen op financiële bijdragen, maar evengoed op invloed, expertise en verfrissende ideeën.

Inbreng van kinderen en jongeren

Uitkomen voor je mening. Dat is een basisrecht van kinderen en jongeren. Als kinderrechtenorganisatie zouden we ongeloofwaardig zijn, als jongeren daarvoor bij ons niet alle ruimte kregen. Maar we luisteren ook naar kinderen omdat hun stem belangrijk is voor ons. Hun kijk op wat wij doen scherpt onze blik. Hun bemoeienis met kinderrechten legt de basis voor een wereld waarin meer kinderen eerlijke kansen hebben.

Mooie voorbeelden in 2013 van de betrokkenheid van kinderen en jongeren bij het werk van UNICEF Nederland zijn ons jongerenpanel, de Battle en Kleine Prinsjesdag. Het jongerenpanel, dat jaarlijks van samenstelling wisselt, bestaat uit tien jongeren van 13 tot 18 jaar die met ons meepraten, meedenken én meebeslissen. In de Talent Battle, een muzikale strijd tussen schoolbands uit de Randstad, kwamen jongeren in actie tegen kindersterfte. Hoe ons werk hen raakt, bleek bijvoorbeeld uit het gebaar van de winnaars: ze gaven hun prijs, een cheque van 2500 euro voor muziekinstrumenten, aan jongeren in een asielzoekerscentrum. Op Kleine Prinsjesdag (13 september) debatteerden jongeren in de Ridderzaal met elkaar en met Kamerleden over hun rechten. Daarna luisterden ze naar de troonrede van de Koning van de Jeugd.

De participatie van kinderen en jongeren in het werk van UNICEF Nederland zal de komende jaren nog toenemen. Een bijzonder nieuw initiatief is ons project met de *Missing Chapter Foundation (MCF)*, in 2009 opgericht door prinses Laurentien. MCF wil 'verbindingen leggen tussen de onbevangen vragen van kinderen en de mindset en acties van volwassenen'. Een insteek die uitstekend past bij UNICEF Nederland. Samen met MCF stellen we Raden van Kinderen in die in gesprek gaan met Raden van Bestuur van grote bedrijven en de bestuurders adviseren over hun bedrijfsvoering. De Nationale Postcode Loterij steunt dit project in 2014 met een extra bijdrage.

De deelname van kinderen en jongeren aan ons werk is een grote verworvenheid. Hun rol moet zich nog uitkristalliseren. Hun concrete bijdrage kan dan nog groter zijn dan nu.

Partnerschappen 'nieuwe stijl'

Onze samenwerking met het Groninger Museum bij de expositie Natural Beauty met werken uit de collectie van Gustav Rau, die zijn verzameling naliet aan UNICEF, is een voorbeeld van een nieuw type partnerschap. Centraal daarin staat een gezamenlijke inzet voor kinderrechten waarbij ook

onze partner een actieve, rechtstreekse bijdrage levert. Ook tekenden we eind 2013 een partnerschapsovereenkomst met de KLM. We spraken af voortaan samen op te trekken om te bereiken dat de rechten van kinderen beter worden nageleefd. De KLM kan bijvoorbeeld een rol spelen in de bestrijding van kindersekstoerisme en van kinderhandel. Het is een partnerschap dat verder gaat dan financiële steun. We willen gezamenlijk iets tot stand brengen. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de Pathé-bioscopen. We krijgen 'op het witte doek' ruimte voor ons verhaal. Een ander voorbeeld is de speciale spaarrekening die ING in 2013 lanceerde. Met deze ING Spaarrekening dragen klanten (indirect) bij aan het werk van UNICEF, om te beginnen aan beter onderwijs op Madagaskar. Waar het steeds om gaat, is de 'match' zoeken tussen kinderrechten en het domein van de partner. Dat is het uitgangspunt voor de samenwerking.

In contact met de overheid

UNICEF Nederland werkt ook samen met de overheid. Namens UNICEF toetsen we in Nederland de naleving en de borging van het Verdrag voor de Rechten van het Kind. In 2013 vroegen we op basis van onderzoeksuitkomsten de regering met klem om aandacht voor de frequente gedwongen verhuizingen van kinderen in asielzoekerscentra, voor kinderhandel in Nederland en de manier waarop slachtoffers worden behandeld, en de zorgelijke kinderrechtensituatie in het Caribische deel van het Koninkrijk. Vooral voor de 'Koninkrijkskinderen' lijkt mede door onze lobby verbetering in zicht.

Efficiënt en innovatief

We doen als UNICEF Nederland graag alles om aandacht te vragen voor kwetsbare kinderen. Dat blijven we doen. Tegelijkertijd gaan we nog scherper letten op de verhouding van kosten en baten. Onze bedrijfsvoering moet strak en efficiënt zijn, juist om financiële ruimte te creëren voor echte innovatie, die verder gaat dan de vernieuwing tot nu toe.

In het kader van innovatie moeten we ook kritisch kijken naar onze campagnes, bijvoorbeeld 'Wij gaan voor nul'. We moeten de aanpak ervan goed evalueren. Hebben we gekozen voor de beste aanpak? Wat heeft de campagne teweeggebracht bij mensen? Wat is het blijvend effect?

De organisatie

De medewerkers van UNICEF Nederland vormen een sterk team. Er wordt hard en met passie gewerkt. Ze vinden het belangrijk om zich te blijven verbeteren. Om het lerende vermogen van onze organisatie te vergroten, hebben we de

beoordelingssystematiek aangescherpt. Naast een beoordeling door de leidinggevende geeft de medewerker ook zichzelf een score en vraagt feedback aan collega's of derden.

Medezeggenschap

De Ondernemingsraad (OR) is heel actief en werkte ook in 2013 kritisch-constructief met de directie samen. Er is maandelijks overleg. Om nog doeltreffender samen te werken aan de juiste thema's volgden OR en directie gezamenlijk een training.

Vrijwilligers

Eind 2012 namen we het rationele maar ook ingrijpende besluit om vanaf 2014 te stoppen met de verkoop van kaarten en producten in eigen beheer. In 2013 'draaiden' we ons laatste seizoen. Voor een aantal medewerkers (5,5 FTE's) was er geen werk meer. Van twee van hen moesten we afscheid nemen, de anderen zijn intern herplaatst.

Het besluit had ook grote gevolgen voor onze vrijwilligers die soms jarenlang kaarten en producten hadden verkocht. Naast begrip voor het besluit te stoppen was er ook teleurstelling. Gelukkig hebben we veel vrijwilligers kunnen begeleiden naar andere werkzaamheden voor UNICEF. UNICEF-producten zijn nog steeds te koop. Alleen werken we nu met licentiehouders, die producten maken en verkopen. De Oennyknuffel is een voorbeeld van zo'n nieuw product.

Vrijwilligers blijven voor ons enorm belangrijk. Daarom willen we hun meer ruimte geven voor eigen initiatieven.

Risicomanagement

We zijn een groot goed doel met een sterk merk. Juist daarom zijn we heel alert op mogelijke risico's. Voorbeelden daarvan zijn beschadiging van onze reputatie en gelijkblijvende kosten bij dalende inkomsten. Voor elk risico hebben we maatregelen om te voorkomen dat het risico zich voordoet of het in elk geval te beheersen. Zo hebben we een webcareteam dat nauwlettend volgt wat er online over ons verschijnt en daarop reageert.

Klachten

Klachten nemen we heel serieus. We behandelen ze zorgvuldig en zo snel mogelijk. Daarnaast proberen we steeds trends te ontdekken in klachten en die om te vormen tot kansen. In 2013 is het aantal klachten weer verder afgenomen. Het waren er ruim de helft minder dan in 2012.

Ambities 2014

We verwachten geen forse groei. In de begroting voor 2014 hebben we beter dan in 2013 rekening gehouden met de omstandigheden voor fondsenwerving en met de gevolgen van de langdurige crisis.

Voor de reguliere inkomstenbronnen zijn we blij als we een lichte groei kunnen realiseren. Ook voor dat resultaat zullen we moeten 'knokken'. We hebben het tij niet mee. Maar aan de andere kant zijn er ook heel veel kansen, daarvan zijn we overtuigd.

Ook moet onze organisatie zo fit en flexibel mogelijk zijn. Daarom nemen we in 2014 onze werkwijze kritisch onder de loep wat ook zal leiden tot aanpassingen in onze organisatiestructuur.

Zilveren Kinderrechtenverdrag

In 2014 is het Verdrag voor de Recht van het Kind een kwarteeuw oud. UNICEF Nederland zal daar uitgebreid aandacht voor vragen met als hoogtepunt een feestelijke week rondom 20 november, de verjaardag van het verdrag. Het verdrag is de basis voor het werk van UNICEF. Het is een bijzonder verdrag, omdat het kinderen centraal stelt. Dat is belangrijk, want kinderen geven straks als volwassenen de wereld vorm. Daarom verdienen kinderen nú bescherming.

Voorburg, 20 mei 2014

UNICEF Nederland

Ingrid Visscher, operationeel directeur

Jan Bouke Wijbrandi, algemeen directeur

HOOFDSTUK 1

WERELD VOOR KINDEREN

1.1. Het verhaal van UNICEF

Hoe UNICEF begon

In hun kapotte steden en dorpen hadden de overlevenden van de Tweede Wereldoorlog een tekort aan alles. Vooral kinderen waren er slecht aan toe. Gelukkig liet de wereld hen niet in de steek.

In 1946 is Europa een verwoest, getraumatiseerd continent. Kinderen hebben honger en kou. Ze zijn ziek en ontrederd, uitgeput en bang. Hun huizen liggen in puin. Veel kinderen hebben geen ouders meer of zijn hun familie in de chaos kwijtgeraakt. Voor miljoenen kinderen is dringend hulp nodig: voedsel, onderdak, warme kleding, dokters en medicijnen. Op 11 december richtten 55 landen een noodfonds voor hen op. Het werk van UNICEF begon op ons eigen continent.

Wereldwijd

In 1953 wordt het tijdelijke fonds voor Europese kinderen een vast onderdeel van de Verenigde Naties. Vanaf dan komt UNICEF wereldwijd in actie. Overal waar het leven en de toekomst van kinderen worden bedreigd door oorlogs- of natuurgeweld, armoede of uitsluiting. Tot op de dag van vandaag.

Belang kinderen voorop

Kinderen zijn niet verantwoordelijk voor oorlogen. Ze veroorzaken geen rampen. Ze buiten niemand uit. Maar in elke noodsituatie betalen zij de zwaarste tol. Toen in Europa, nu in Syrië, op de Filipijnen, en op plekken die nooit 'in het nieuws' komen. Voor UNICEF staat het belang van kinderen voorop. Altijd en overal.

Kinderrechten zijn leidraad

Er zijn op de wereld meer dan 2,3 miljard kinderen. Ze hebben allemaal dezelfde basisrechten. Die zijn vastgelegd in het VN-Verdrag voor de Rechten van het Kind (1989). Het Kinderrechtenverdrag is de leidraad in het werk van UNICEF.

Afspraak

Een kwarteeuw geleden spraken we als wereldgemeenschap af dat we samen zouden waken over de rechten van onze kinderen. Van Amsterdam tot Freetown, van Homs tot Tacloban, moest elk kind verzekerd zijn van goede voeding; medische zorg; onderwijs; een veilig thuis; ruimte en tijd om te spelen; de vrijheid zijn mening te geven; bescherming in een oorlog; en vrijwaring van kinderarbeid of inlijving als kindsoldaat.

Waakhond en steunpilaar

UNICEF is waakhond van het Kinderrechtenverdrag. De kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties spreekt alle betrokkenen aan op de gemaakte afspraken. UNICEF helpt hen ook om ze na te komen. De ondersteuning spitst zich toe op vijf aandachtsgebieden plus noodhulp bij calamiteiten:

Millenniumdoelen

Allerarmste, meest kwetsbare kinderen zijn topprioriteit. In het jaar 2000 maakten de leiders van vrijwel alle landen een afspraak met elkaar: een gezamenlijke aanpak van de grootste wereldproblemen. Ze stelden zichzelf acht 'Millenniumdoelen' die eind 2015 moesten zijn bereikt. Binnen elk doel spelen kinderrechten een grote rol. Met zijn werk levert UNICEF een belangrijke bijdrage aan de realisering van de Millenniumdoelen. Enkele doelen zijn intussen al bereikt, maar de resultaten zijn ongelijk over de wereld verdeeld. Van andere doelen staat nu al vast dat ze in 2015 nog niet zijn behaald. Er rest voor de jaren erna nog een stevige agenda, met als topprioriteit de allerarmste en meest kwetsbare kinderen. Juist zij delen het minst in de vooruitgang tot nu toe. Dat moet veranderen.

UNICEF bereikt blijvend resultaat

Al bijna zeventig jaar krijgen kinderen structurele hulp en noodhulp van UNICEF. In die tijd heeft UNICEF veel veranderd en bereikt, samen met anderen en met steun van Nationale UNICEF-Comités zoals sinds 1955 UNICEF Nederland.

Invloed en impact

UNICEF is de grootste kinderrechtenorganisatie ter wereld: In 155 landen voert UNICEF programma's uit. Altijd samen met nationale overheden en lokale organisaties, wetenschappers, juristen, dorpschoude, ondernemers, politieagenten, leerkrachten, ouders, kinderen en andere betrokkenen. Nederland is een van de 36 landen met een Nationaal UNICEF-Comité. Deze comités geven financiële steun aan het wereldwijde werk van UNICEF. Daarnaast beschermen ze de rechten van kinderen in hun eigen land en zorgen ze dat steeds meer mensen zich betrokken voelen bij kinderrechten en het werk van UNICEF.

Door zijn wereldwijde aanwezigheid, zijn aanpak en zijn internationale status bereikt UNICEF veel. Doordat UNICEF bijdraagt aan structurele verbeteringen, zijn resultaten bovendien blijvend. Wat nu wordt bereikt, werkt door in de levens van toekomstige generaties. UNICEF had een groot aandeel in de successen van de afgelopen decennia: de daling van kindersterfte, de groei in onderwijsdeelname, de uitbreiding

van toegang tot schoon drinkwater en de toename van kindvriendelijke wetgeving.

De programma's van UNICEF worden voor een belangrijk deel (mee)gefinancierd door de Nationale Comités. Daarom mogen ze de resultaten en het effect ervan ook naar rato toerekenen aan hun inzet. Al jarenlang is UNICEF Nederland een van de comités die financieel het meest bijdraagt aan het werk van het wereldwijde UNICEF.

Vergeeten kinderen bovenaan agenda

UNICEF heeft veel bereikt. Maar één miljard kinderen krijgen nog niet wat hun toekomst. Ofwel een op de twee. Het werk is nog lang niet af.

Verraderlijke statistieken

Statistieken zijn verraderlijk. Ze kunnen de werkelijkheid vertekenen. Ook als ze over daling van kindersterfte gaan of de groei van het aantal kinderen dat basisonderwijs volgt. Die statistieken zien er hoopgevend uit. En ze kloppen ook. Alleen gaan ze uit van gemiddelden en die verhullen de grote verschillen tussen en binnen landen.

Een paar voorbeelden

- De kindersterfte in China is massaal afgenomen. In Zuidoost-Azië en de Sahel halen nog steeds veel kinderen hun vijfde verjaardag niet. Wie alleen naar het wereldwijde gemiddelde kijkt, zal concluderen dat de kindersterfte sterk is gedaald. Bij UNICEF weten we dat kinderen in bijvoorbeeld Myanmar, Tsjad en Burkina Faso nog veel extra steun nodig hebben.
- Zeven van de tien snelst groeiende economieën liggen in Afrika. De zeven armste landen ook. Van de Afrikaanse kinderen ging rond de eeuwwisseling 60 procent naar school. Nu is dit 80 procent, maar de onderwijskansen van kinderen in de armste, meest afgelegen gebieden en in de sloppenwijken zijn in verhouding niet of nauwelijks gestegen.

Onzichtbare kinderen

En wat als je zelfs niet meetelt in een statistiek? Juist kinderen die formeel niet bestaan, naar schatting honderden miljoen, lopen het meeste risico op schending van hun rechten. Hun geboorte is niet geregistreerd. Hun ouders wisten niet hoe belangrijk geboorteaangifte is of ze woonden te ver van een registratiekantoor. Ze gaven hun kind niet aan, omdat het een handicap heeft of 'maar' een meisje is. Of ze waren op de vlucht voor honger of oorlogsgeweld. Als je niet 'bestaat', ben je vogelvrij. In een kliniek of op een school kun

je niet zomaar terecht. Je hebt geen sociale zekerheid, want op regelingen kun je geen aanspraak maken. Je bent een 'onzichtbaar' kind.

UNICEF kiest voor focus op de vergeten kinderen, de kinderen in de schaduw: de onzichtbare, de armste, de meest kwetsbare. Maar er is meer nodig. Overal en op alle niveaus moeten deze kinderen bovenaan de agenda staan. Bij regeringen en hulporganisaties, in gemeenschappen, bij de bepaling van ambities na de Millenniumdoelen. UNICEF maakt zich daar sterk voor. Pas als de situatie van deze kinderen verbetert, geven de statistieken reden tot optimisme.

Vergeeten kinderen vinden is moeilijk. Ze wonen op lastig begaanbare plekken of worden verborgen gehouden. Om hen te bereiken en te helpen, heeft UNICEF de steun en inzet van anderen nodig. Van zijn 36 Nationale Comités en hun donateurs, maar ook van overheden, (lokale) organisaties, het bedrijfsleven, onderzoekers, productontwikkelaars en logistieke experts. Ze zijn allemaal nodig om met vindingrijkheid en inzet van nieuwe technologie vergeten kinderen op te sporen en hun isolement te doorbreken. Deze extra kwetsbare kinderen moeten worden opgenomen in de gemeenschap, en de gemeenschap moet ondersteuning krijgen bij de zorg voor hen.

UNICEF Nederland en het wereldwijde UNICEF

UNICEF Nederland en het wereldwijde UNICEF zijn met elkaar verbonden. Wij horen bij het wereldwijde UNICEF-netwerk, maar we zijn geen 'filiaal' van het VN-orgaan. UNICEF Nederland, opgericht in 1955, is een onafhankelijke stichting naar Nederlands recht, met eigen statuten en een eigen mandaat. We steunen de programma's van UNICEF maar zijn evenzeer actief voor kinderen in Nederland.

UNICEF wereldwijd

Het (hoofd)kantoor van UNICEF staat in New York. In 155 landen voert UNICEF, altijd in samenwerking met de overheid en lokale organisaties, programma's voor kinderen uit. In 120 van deze landen werkt UNICEF vanuit een veldkantoor. Zeven regiokantoren bieden ondersteuning aan de veldkantoren. De medewerkers van veld- en regiokantoren zijn voor het grootste deel afkomstig uit het land of de regio zelf.

De leden van het bestuur van UNICEF zijn afkomstig uit alle regio's van de wereld. Het bestuur bepaalt het beleid van UNICEF, toetst de resultaten en stelt de begroting vast. De dagelijkse leiding van UNICEF is in handen van een algemeen

directeur. Sinds 2010 is dit Anthony Lake uit de Verenigde Staten.

UNICEF Nederland

UNICEF Nederland is een van de 36 Nationale Comités voor UNICEF. Deze comités houden in hun eigen land toezicht op de naleving van kinderrechten én laten daar de noodzaak en de resultaten zien van het wereldwijde werk van UNICEF. Ze brengen ook geld bijeen voor de financiering van UNICEF-programma's. UNICEF Nederland geeft jaarlijks ongeveer driekwart van zijn totale opbrengsten aan het wereldwijde UNICEF. Van de bijdragen van de 36 comités was de onze in 2013 de zesde in grootte. UNICEF Nederland krijgt géén geld van de Verenigde Naties en ook geen structurele bijdrage van de Nederlandse overheid. We brengen onze middelen zelf bij elkaar.

Voor de ondersteuning van de nationale comités is er een UNICEF-kantoor in Genève. Dit kantoor voorziet de comités bijvoorbeeld van *best practices* op het vlak van fondsenwerving, pleitbezorging en communicatie.

We zijn ook buiten Nederland actief binnen UNICEF. Zo is algemeen directeur Jan Bouke Wijbrandi vicevoorzitter van de *international standing group*. Andere medewerkers van UNICEF Nederland werken met internationale collega's samen op het gebied van pleitbezorging, fondsenwerving, communicatie en kinderrechteneducatie. Overigens werken binnen het wereldwijde UNICEF ongeveer zeventig Nederlanders, onder wie de plaatsvervangend directeur van UNICEF Joke Brandt. Zij is verantwoordelijk voor alle externe relaties, fondsenwerving en communicatie.

Samenwerkingsrelatie

Onze relatie met UNICEF is formeel vastgelegd in een *Recognition Agreement*. Hierbij hoort een *Cooperation Agreement*. In deze overeenkomst staan afspraken over het mandaat van UNICEF Nederland, de samenwerking, de afdrachtverplichting en de (financiële) verantwoordingen. Bij het mandaat gaat het vooral om onze rol op het gebied van fondsenwerving, pleitbezorging, educatie in kinderrechten en draagvlakversterking. UNICEF en UNICEF Nederland leggen de gezamenlijke plannen vast in een Joint Strategic Plan (JSP). Dit plan is vier jaar geldig en wordt jaarlijks herijkt. Het JSP loopt altijd synchroon met onze Meerjarenbeleidsplanning.

Kracht en risico

Onderdeel zijn van het wereldwijde UNICEF heeft zeker voordelen, maar het brengt ook risico's mee.

UNICEF is een heel grote organisatie met de complexiteit die daar nu eenmaal bij hoort. Soms neemt besluitvorming hierdoor veel tijd in beslag. Bovendien werkt UNICEF over de hele wereld en vaak in situaties die heel ingewikkeld zijn. Er kan iets misgaan en beslissingen kunnen op onbegrip stuiten. Bijvoorbeeld als UNICEF hulpverleners niet door de frontlines stuurt. Kritiek op UNICEF, of die nu terecht is of niet, kan afstralen op UNICEF Nederland.

1.2. Wereldwijd werken voor kinderen

Vijf thema's, één geheel

Met kinderrechten als uitgangspunt werkt UNICEF wereldwijd aan vijf kernthema's die samen bepalend zijn voor het levensgeluk en welzijn van een kind. Ook de noodhulp van UNICEF is op deze thema's gericht.

Goede start is het halve werk

Een eerlijke start in het leven. Elk kind heeft er recht op, nog te veel kinderen krijgen hem niet. Door ondervoeding kan een kind een ontwikkelingsachterstand oplopen die nooit meer in te halen is. Ziektes kunnen leiden tot blijvende handicaps. Terwijl het 'recept' voor een goede start betrekkelijk eenvoudig is: prenatale zorg, gezonde voeding, schoon drinkwater, behoorlijke sanitaire voorzieningen, vaccinaties en goede hygiëne. Een solide begin legt de basis voor de ontwikkeling van een kind. UNICEF steunt landen en gemeenschappen in hun zorg voor de allerjongsten.

Goed onderwijs voor alle kinderen

Een kind dat goed onderwijs krijgt, ontwikkelt zijn talenten, draagt later bij aan de maatschappij en geeft zijn kennis door aan de volgende generatie. Het positieve nieuws: over de hele wereld gaan steeds meer kinderen naar de basisschool. Het slechte nieuws: 57 miljoen kinderen gaan nog altijd niet. Omdat ze te arm zijn, als meisje zijn geboren of een beperking hebben. Ook zij hebben recht op basisonderwijs, in een veilige omgeving, samen met leeftijdgenoten, met goedgepaste leerkrachten, met een aanpak die kindvriendelijk is en met lesstof die aansluit bij hun leefwereld. UNICEF draagt wereldwijd bij aan onderwijs voor ieder kind.

Een eind aan hiv en aids

De aidsepidemie is op zijn retour, ook in Afrika. Maar we zien dat niet meevalt om hiv-infecties bij jongeren terug te dringen. Ook zijn de gevolgen van aids nog steeds ernstig.

Hiv en aids treffen kinderen op verschillende manieren. Hun ouders kunnen ziek worden en in het ergste geval overlijden. Kinderen kunnen ook zelf geïnfecteerd raken. De meeste kinderen met hiv liepen dit tijdens de zwangerschap op. UNICEF is ervan overtuigd dat een nieuwe generatie hiv-vrij kan opgroeien en zet zich in om hiv bij baby's te voorkomen. Wij willen dat alle zwangere vrouwen met hiv en alle kinderen met hiv toegang krijgen tot levensreddende medicijnen. We werken ook aan gedragsverandering bij jongeren, zodat ze minder risico lopen op een hiv-infectie. Daarnaast geeft UNICEF steun aan kinderen van wie de ouders aan de gevolgen van aids zijn gestorven en aan gezinnen die door de ziekte verarmd zijn geraakt. UNICEF behoedt kinderen voor (de gevolgen van) hiv en aids.

Veilig en beschermd

Kinderen moeten door volwassenen worden beschermd. Tegen verwaarlozing, mishandeling, uitbuiting, verminking, oorlogsgeweld en elke vorm van misbruik. Maar miljoenen kinderen lopen elke dag gevaar. UNICEF bestrijdt geweld tegen kinderen in welke vorm dan ook en helpt eraan mee dat ze kunnen opgroeien in een veilige omgeving. Waar ze niet worden gedwongen tot kinderarbeid, oorlogsvoering of werk in de seksindustrie, maar kunnen spelen en leren. UNICEF maakt het leven van kinderen veiliger.

Op de bres voor kinderrechten

Om de situatie van kinderen blijvend te verbeteren, zijn beleid en goede afspraken nodig, in landen en op wereldniveau. Als VN-organisatie kan UNICEF deuren openen en invloed uitoefenen. Maar dan begint het pas. Kinderen schieten weinig op met 'papierene' rechten. Rechten moeten worden nageleefd. Om dat te bereiken werkt UNICEF samen met alle betrokken partijen. UNICEF verankert kinderrechten.

De bijdrage van UNICEF Nederland

Wij helpen UNICEF er wereldwijd voor te zorgen dat kwetsbare kinderen krijgen wat hun toekomst en dat hun rechten gewaarborgd worden. We doen dit door elk jaar (circa) driekwart van onze inkomsten over te dragen aan UNICEF.

Van twee derde van onze jaarlijkse bijdrage bepaalt UNICEF waar de besteding van het geld het meest noodzakelijk is.

Voor een derde van onze bijdrage hebben we zelf programma's gekozen. Uitgangspunt hierbij is dat de programma's moeten aansluiten bij onze doelstellingen voor fondsenwerving, communicatie, educatie en pleitbezorging in Nederland. We vinden het belangrijk dat onze donateurs en partners zich

verbonden voelen met het werk van UNICEF. Daarom kiezen we bij de programma's die we direct steunen, voor een gevarieerd geheel. Zo zien donateurs en partners het werk van UNICEF en de resultaten ervan in de volle breedte en kunnen ze, als ze dit willen, zelf bepalen binnen welk thema ze een programma willen steunen.

In totaal geven we directe steun aan ongeveer dertig programma's. We houden het aantal programma's beperkt, omdat we elk programma voor langere tijd met een substantiële bijdrage willen steunen.

Programma's en bedragen

UNICEF Nederland kiest ieder jaar maximaal vijf nieuwe programma's, die we voor drie jaar steunen met een bijdrage van 250.000 euro per jaar. Daarnaast selecteren we voor onze campagnes enkele landen waar we een programma, eveneens voor drie jaar, steunen met 300.000 euro per jaar. Ten slotte kiezen we voor telkens drie jaar twee programma's die een 'stille ramp' bestrijden. Deze twee programma's ondersteunen we met 250.000 euro per jaar.

Een gezond en veilig begin

Nog elke dag sterven 18.000 baby's en jonge kinderen door oorzaken die gemakkelijk te voorkomen zijn. Dat zijn er 18.000 te veel. UNICEF 'gaat voor nul' en wil bereiken dat elk kind verzekerd is van een goede start in het leven.

Elk kinderleven is kostbaar. Over de hele wereld werkt UNICEF aan de terugdringing van kindersterfte. Door bestrijding van de drie grootste boosdoeners: ondervoeding, gebrek aan schoon water en slechte hygiëne. Door zwangerschapscontroles en veilige bevallingen mogelijk te maken. En door te helpen bij de verbetering van de gezondheidszorg en de bereikbaarheid daarvan. UNICEF werkt in zijn programma's altijd samen met overheden en andere 'sleutelspelers' in een land. Dat is een voorwaarde voor de verankering van goede zorg voor de allerjongsten en voor blijvend resultaat. Twee van de landen waar UNICEF alles op alles zet om de levenskansen van kinderen te vergroten, zijn Burundi en Sierra Leone. UNICEF Nederland helpt daaraan mee met een speciale bijdrage. Van 2012 tot en met het najaar van 2014 voeren we extra campagne tegen kindersterfte.

Burundi: minder ondervoeding

Burundi, iets kleiner dan Nederland en met 8 miljoen inwoners een van de dichtstbevolkte landen in Afrika, is een van de armste landen ter wereld. De kindersterftecijfers illustreren dit: een op de tien kinderen haalt zijn vijfde verjaardag

niet. Tot eind 2015 voert UNICEF in Burundi een intensief programma uit, met een speciale financiële bijdrage van UNICEF Nederland.

Resultaat voor kinderen

Er is in 2013 veel vooruitgang geboekt in Burundi. Een belangrijke doelstelling voor 2015, een daling van 10 procent van het aantal ondervoede kinderen, is in 2013 al behaald. De lat is nu hoger gelegd: nieuw streven voor 2015 is een daling van 18 procent. Ondervoeding neemt af, vooral dankzij de voedingscentra die door heel Burundi zijn opgezet en de door UNICEF opgeleide vrijwilligers die in hun eigen gemeenschap ondervoede kinderen opsporen en moeders adviseren over gezondere voeding. Vrijwilligers dragen ook bij aan de preventie en de behandeling van diarree, longontsteking en malaria. Voor ondervoede kinderen zijn deze ziektes vaak dodelijk. Voor hun werk gebruiken vrijwilligers ook mobiele telefoons, bijvoorbeeld om zwangere vrouwen te attenderen op periodieke controles. Intussen krijgt ruim 85 procent van de Burundese kinderen op tijd de benodigde inenting, maar in de komende jaren moet dit percentage nog stijgen. UNICEF dat tot nu toe alle vaccinaties betaalt, probeert de Burundese overheid ertoe te bewegen ook een deel van de kosten op zich te nemen.

Meer aanstaande moeders (42 procent) gaan nu regelmatig op controle bij de verloskundige, maar de doelstelling voor 2015 (60 procent) is nog niet behaald. Hetzelfde geldt voor het stelselmatig gebruik van aidsremmers door zwangere vrouwen met hiv. Het huidige percentage (42 procent) ligt nog ver onder de streefwaarde voor 2015 (60 procent). De medicijnen moeten voorkomen dat kinderen worden geboren met hiv. In 2013 sliep ruim de helft van de zwangere vrouwen en jonge kinderen onder een muskietennet. Eind 2015 moet dit 80 procent zijn. Een muskietennet beschermt tegen malaria.

Knelpunten

Voor goede gezondheidszorg zijn in Burundi vooral op dorpsniveau meer deskundige mensen nodig. Ook moet er meer aandacht komen voor kinderen van ongeletterde ouders en kinderen in verafgelegen gebieden. Zij blijven nu nog te vaak verstoken van de zorg die ze nodig hebben.

Sierra Leone: gratis medische zorg

Ook in Sierra Leone, op de ontwikkelingsranglijst maar één plaats boven Burundi, is de kindersterfte hoog. Ruim tien jaar na de verscheurende burgeroorlog kampt het land nog steeds met grote sociale en economische problemen. Een op de zes kinderen overlijdt als baby, peuter of kleuter. Een kwart van de sterfgevallen onder jonge kinderen doet zich voor in de eerste levensmaand. Met een vierjarig programma

wil UNICEF de sterfte van kinderen en jonge moeders met een derde verminderen. Om dit te bereiken is een structurele verbetering van de gezondheidszorg nodig. De Sierra Leoneese overheid en UNICEF werken daar samen aan.

Resultaat voor kinderen

Zwangere vrouwen en kinderen tot vijf jaar krijgen in Sierra Leone gratis medische zorg. Bovendien is er twee keer per jaar een Kindergezondheidsweek met extra aandacht voor kinderen die moeilijk toegang hebben tot zorg en voorzieningen. Meer dan een miljoen kinderen worden dan onderzocht en ingeënt en krijgen een ontwormingskuur en voedingsadvies mee. Mede door dit initiatief heeft nu 92 procent van de kinderen de belangrijkste vaccinaties. Al drie jaar is Sierra Leone vrij van polio en van tetanus bij pasgeboren baby's. Het aantal vrouwen dat op zwangerschapscontrole gaat, is sinds 2011 verdubbeld. Er kwamen in 2013 weer vier kraamklinieken bij die ook bevallingen met complicaties aankunnen. En elke zwangere vrouw krijgt een gratis muskietennet. Ongeveer 1500 gezondheidswerkers kregen speciale trainingen, van wie er ruim 250 nu anderen kunnen opleiden. Bijna 9000 vrijwilligers leerden hoe ze in hun buurt kinderziekten en ondervoeding kunnen opsporen en behandelen. Zo verbreidt goede zorg voor de allerkleinsten zich met steun van UNICEF over heel Sierra Leone.

Knelpunten

Het tekort aan goed personeel is in Sierra Leone het grootste probleem. Na de burgeroorlog moest de gezondheidszorg weer van onderaf worden opgebouwd. De vrijwilligers in dorpen en wijken zijn heel belangrijk, maar het wordt steeds moeilijker om ze te behouden. In de opkomende mijnbouw kunnen ze namelijk betaald werk doen.

Overige landen

Andere landen waar UNICEF Nederland een specifieke (financiële) bijdrage levert aan de terugdringing van kindersterfte, zijn Guatemala, Nepal en Zuid-Soedan. Op onze website (www.unicef.nl) vind je uitvoerige informatie over deze programma's en de resultaten die tot nu toe zijn bereikt.

Schoon drinkwater en een wc

Veilig drinkwater en een wc zijn van levensbelang, letterlijk. Toch kunnen 780 miljoen mensen niet aan schoon drinkwater komen en hebben er 2,5 miljard geen toilet. Vervuild water en slechte hygiëne leiden vooral bij kinderen tot infecties en diarree, die op hun beurt ondervoeding veroorzaken of verergeren. UNICEF bestrijdt kindersterfte ook door eraan mee te helpen dat meer kinderen schoon water drinken en niet meer buiten poepen.

Gebrek aan water en wc's is ook op scholen een groot probleem. Vooral meisjes blijven daarom weg. Door de hygiëne op scholen te verbeteren, bereikt UNICEF in één keer een grote groep kinderen en ouders. UNICEF Nederland geeft onder meer directe steun aan programma's voor scholen in Ghana, Kenia en Mozambique. We doen dit samen met het ministerie van Buitenlandse Zaken, de voetbalbond KNVB, waterbedrijf Vitens-Evides, internetplatform AKVO, en ontwikkelingsorganisaties Simavi en Aqua4All. De naam van dit brede samenwerkingsverband is 'Football for Water'.

Voor verbetering van de gezondheid en hygiëne van kinderen is vaak aanleg of vernieuwing van drinkwater- en toiletvoorzieningen nodig. Maar dat alleen volstaat niet. Minstens zo belangrijk is een goed gebruik ervan. Kinderen én volwassenen moeten weten wat hygiënisch gedrag is en dat het de verspreiding van ziektes voorkomt. Hygiëne moet ook stoer, cool en aantrekkelijk zijn. En wat is meer kicken dan voetbal? In het programma wordt voetbal ingezet om leerlingen van scholen en hun gemeenschappen op een 'speelse' manier te bewegen tot een betere hygiëne.

Resultaat voor kinderen

Voorlopig doen 90 scholen in Ghana, Kenia, Mozambique mee in het 'Football for Water'-programma. Ze zijn gekozen in overleg met de overheid ter plekke. De aanleg van voorzieningen is in volle gang. Op elke school is een gezondheidsclub opgezet, leiden lokale partners van de KNVB voetbalcoaches op, en wordt het sportveld opgeknapt en van pionnen en doelen voorzien. Ook zijn er ballen en shirtjes verstrekt. Op en tussen scholen worden competities georganiseerd. Trainingen en wedstrijden worden benut om spelers en toeschouwers uitleg te geven over het belang van goede hygiëne, gezond seksueel gedrag en wederzijds respect. Het streven is dat eind 2015 in de drie landen 1000 scholen, met bij elkaar 700.000 leerlingen, op deze wijze zijn ondersteund. Met als resultaat gezondere kinderen, die weten hoe ze op school en thuis moeten omgaan met hygiëne en die minder vaak absent zijn in de klas.

Knelpunten

Het succes van dit programma staat of valt met de bereidheid van scholen en ouders om samen met de overheid hun schoollocatie zelf schoon te houden. Ook als de financiering stopt. Gedragsverandering is daarom cruciaal.

Een kindvriendelijke school

Nog steeds gaan te veel kinderen niet naar de basisschool of maken die niet af. Bijvoorbeeld doordat de school moeilijk te bereiken is of het onderwijs zo slecht, dat kinderen afhaken. UNICEF wil elk kind op een goede, kindvriendelijke school hebben, zodat zij en hun gemeenschap zich kunnen ontwikkelen. Bovendien zijn scholen bij uitstek geschikt als locatie en uitvalsbasis voor andere vormen van steun aan kinderen en moeders.

UNICEF werkt wereldwijd aan onderwijs voor ieder kind. UNICEF Nederland draagt daaraan bij. Zo geven we directe steun aan de onderwijsprogramma's in Oost-Timor, Laos en Guinee Bissau.

Oost-Timor: Eskola Foun

Op het eiland Oost-Timor, sinds 2002 onafhankelijk van Indonesië, wonen één miljoen mensen. De contrasten zijn er groot met enerzijds de nieuwe (olie)rijkdom en anderzijds extreme armoede: 41 procent van de inwoners leeft van minder dan 70 eurocent per dag. Intussen gaat 93 procent van de kinderen naar de basisschool, maar de kwaliteit van het onderwijs is slecht. Kinderen leren te weinig, ze blijven dikwijls zitten en doen vaak meer dan elf jaar over de zes leerjaren. Maar weinig kinderen gaan naar de kleuterschool (1 op de 10) en naar de middelbare school (1 op de 4). Samen met de overheid werkt UNICEF op Oost-Timor aan Eskola Foun: veilige, kindvriendelijke scholen met prettige lesruimtes, vakkundige leerkrachten, het juiste lesmateriaal, en goed functionerende watervoorzieningen en wc's. Tegelijkertijd ondersteunt UNICEF de overheid in plannen om meer kinderen op de kleuterschool te krijgen, zodat ze beter voorbereid aan de basisschool beginnen. Daarbij gaat extra aandacht uit naar kinderen in verafgelegen gebieden en kinderen met een handicap.

Resultaat voor kinderen

Aan het eind van het programma moet het aantal kinderen dat goed onderwijs krijgt en de school ook afmaakt, zijn gestegen met 25 procent. In 2013 is hiervoor een belangrijke stap gezet: de principes van Eskola Foun zijn wettelijk vastgelegd en het ministerie van Onderwijs heeft in zijn begroting budget vrijgemaakt om zelf steeds meer scholen kindvriendelijk te maken. Ook op de PABO's is de Eskola Foun-benadering voortaan het uitgangspunt. De aanpak wordt al toegepast op 121 basisscholen, ofwel op ongeveer 10 procent van alle basisscholen. Het betekent dat ruim 19.000 kinderen nu beter, kindvriendelijk onderwijs krijgen in een veiligere omgeving. Om de uitbreiding van het kleuteronderwijs goed

aan te pakken, peilt UNICEF de stand van zaken in een groot-schalig onderzoek met onder meer de Universiteit van Hong Kong. Ook komt er een proefproject met acht kleuterscholen die gaan werken volgens het Eskola Foun-concept.

Knelpunten

Een probleem is dat er op het eiland weinig kleuterscholen zijn. Ook zien veel ouders het belang van kleuteronderwijs niet in. Bovendien is in het jonge Oost-Timor de overheid nog onervaren. Een andere uitdaging is het (voortvarend) maken van lesmateriaal en handboeken voor leerkrachten. Behalve in het Portugees zijn er nu ook schoolboeken in het Tetum, een lokale taal. Maar voor veel kinderen is noch het Portugees noch het Tetum de moeder taal. De standaarden voor schoolgebouwen zijn flink omhooggegaan. Dat is goed nieuws voor kinderen, maar het betekent ook dat er nu drie maal zo veel geld nodig is voor de bouw en aanpassing van scholen.

Laos: alle kinderen naar school

In Laos leven 2,6 miljoen kinderen. Van hen zijn 4 op de 10 ondervoed. De infrastructuur in Laos is zwak en er is gebrek aan water. De meeste kinderen (97 procent) gaan nu naar de basisschool, maar drie van de tien kinderen halen de eindstreep niet. In sommige provincies is dat zelfs de helft.

Resultaat voor kinderen

UNICEF versterkt in Laos samen met de overheid het onderwijssysteem. Ook in Laos bouwen UNICEF en zijn partners betere scholen waar kindvriendelijk les wordt gegeven, werken ze aan de uitbreiding van kleuteronderwijs, en maken en verstrekken ze goed lesmateriaal. Toen bleek dat er in Laos een ernstig tekort aan schoolboeken was, besloot UNICEF tot een bijzondere actie: er zijn 1,6 miljoen boeken gedrukt voor de groepen 3 en 4 op alle basisscholen in het land (8900). Uit een proefproject in 27 gemeenschappen met kleuteronderwijs door buurtouders, blijkt dat kinderen die eraan meededen, het op de basisschool veel beter doen. Landelijk beleid voor kinderdagverblijven en kleuteronderwijs ligt al vier jaar klaar, maar wacht nog altijd op officiële goedkeuring.

Knelpunten

In Oost-Timor liggen scholen vaak ver weg of ze bieden niet alle leerjaren aan. Het onderwijs is dikwijls slecht. Veel kinderen kunnen niet meekomen, doordat ze thuis een andere taal spreken dan de officiële taal op school of doordat ze geregeld verzuimen, omdat ze hun ouders moeten helpen op het land. Een ander knelpunt is de traagheid van de besluitvorming door de overheid.

Guinee Bissau: ook moeders leren lezen

Cashewnoten zijn het belangrijkste exportproduct van Guinee Bissau. In dit kleine West-Afrikaanse land heeft 70 procent van de 1,5 miljoen inwoners minder dan anderhalve euro per dag te besteden. De afgelopen jaren is de armoede verder toegenomen, mede door politieke onrust. In 2012 was er een militaire coup. Maar 7 op de 10 kinderen gaan naar de basisschool. Dat is het gemiddelde. Voor meisjes op het platteland zijn de cijfers lager: van hen gaat slechts 1 op de 2. De infrastructuur is heel slecht en veel scholen hebben geen watervoorzieningen of wc's. Ook in Guinee Bissau zijn er veel te weinig opgeleide leerkrachten en is er een tekort aan lesmateriaal.

Resultaat voor kinderen

UNICEF richt zijn aandacht vooral op de 145 slechtste scholen in zeven armste gebieden van het land. Dat is 10 procent van alle basisscholen. Met het programma worden 29.000 leerlingen bereikt. Bijzonder is dat UNICEF zich hier ook richt op hun moeders. Veel moeders zijn analfabeet en krijgen nu ook les in lezen en schrijven. Uit een recent onderzoek onder 12.000 families blijkt dat het aantal kinderen dat niet school gaat, al is gedaald. Er is ook steeds beter zicht op de 'thuisblijvers'. UNICEF en zijn partners gaan met hun ouders in gesprek om ze ertoe bewegen hun kind naar school te sturen. Om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren zijn 1000 leerkrachten getraind in kindvriendelijk onderwijs. De verstrekking van leerboeken loopt zelfs voor op schema: 95 procent van alle scholen heeft de boeken al. Ook zijn er tot nu toe 31 klaslokalen (bij)gebouwd. Negen kindvriendelijke scholen kregen ook een lokaal voor kleuteronderwijs. Er kunnen al ruim 300 kleuters naar school.

Knelpunten

Een uitdaging is de beperkte lokale capaciteit, van aannemers maar ook van partners die uitkomsten van veldonderzoek goed kunnen analyseren. Door de staatsgreep en door stakingen van leerkrachten (2013) heeft het programma in Guinee Bissau vertraging opgelopen.

Kinderen zonder hiv of aids

Hiv bij kinderen komt in rijke landen haast niet meer voor. Ook in arme landen neemt het aantal infecties af. Toch zijn nog altijd ruim 3 miljoen kinderen hiv-positief. Verreweg de meesten - 9 op de 10 - wonen in Afrika ten zuiden van de Sahara. Geen kind hoeft met hiv te worden geboren. UNICEF doet er alles aan om te voorkomen dat baby's in de moederbuik, bij de bevalling of door borstvoeding worden geïnfecteerd en dat kinderen sterven aan aids. Bij tieners zet UNICEF in op voorlichting en de vermindering van seksueel geweld.

Twee Afrikaanse landen waar UNICEF strijdt tegen hiv en aids bij kinderen en jongeren, zijn Swaziland en Tanzania. UNICEF Nederland helpt mee aan de financiering van deze programma's.

Swaziland: baby's sneller testen

Het kleinste koninkrijk van Afrika is hard getroffen door aids. Ongeveer 40 procent van de zwangere vrouwen heeft hiv. Veel kinderen hebben geen 'thuis' meer, hun ouders stierven aan de gevolgen van aids. Van deze wezen heeft 40 procent nauwelijks kleding, geen schoenen en veel te weinig te eten. Als ze zelf hiv-geïnfecteerd zijn, kan ondervoeding fataal voor hen zijn. Baby's in Swaziland worden dikwijls pas getest op hiv als ze al aids hebben in een vergevorderd stadium. Soms zijn ze zo zwak en ziek, dat medicijnen niet meer helpen: 1 op de 20 overlijdt aan de gevolgen van aids.

Resultaat voor kinderen

Om hiv te voorkomen of in elk geval tijdig te behandelen, werken UNICEF en de overheid eraan om medische zorg dichtbij voor elk kind beschikbaar te maken. Omdat er in Swaziland onvoldoende artsen zijn, traint UNICEF verpleegkundigen in de behandeling van kinderen met hiv en aids. Op plekken waar te weinig verpleegkundigen zijn, worden buurthuizen gesteund, waar moeders en kinderen terecht kunnen voor zorg en hulp. Arme gezinnen - aids vergroot armoede, onder meer door inkomensverlies en hogere medische kosten - en grootouders die de zorg hebben voor hun wees geworden kleinkinderen, krijgen 'kinderbijslag'. Van de zwangere vrouwen met hiv kreeg 86 procent medicijnen om te voorkomen dat hun baby geïnfecteerd ter wereld komt. De medicijnen deden hun werk: maar 2 procent van de kinderen werd met hiv geboren. Bij de helft van deze baby's is meteen met aidsremmers begonnen.

Ook naar tieners met hiv gaat speciale aandacht uit. In vier klinieken zijn er speciale tienerclubs voor de behandeling en begeleiding van tot nu toe 1200 jongeren. Als meisjes of vrouwen verkracht zijn, kunnen ze snel medicijnen krijgen die de kans op een eventuele hiv-infectie sterk verminderen. Op 85 procent van de middelbare scholen is er nu een hiv-programma. Op 25 scholen heeft UNICEF een proefproject uitgevoerd met lesmateriaal op maat voor jongens en meisjes van verschillende leeftijden. Samen met andere VN-organisaties helpt UNICEF de overheid bij een landelijke aanpak van seksueel geweld. Een wet die meisjes en vrouwen beschermt tegen agressie, wordt binnenkort van kracht.

Knelpunten

Zorgelijk is dat veel baby's van moeders met hiv na hun geboorte toch geïnfecteerd raken. Na anderhalf jaar heeft 11 procent hiv. UNICEF doet onderzoek naar de oorzaken. Daarnaast blijft het moeilijk jonge kinderen met hiv te behandelen. Artsen weten dikwijls niet in welke dosering ze aidsremmers moeten voorschrijven. En soms willen ouders niet dat hun kind behandeld wordt of komen ze na een tijdje niet meer op controle. Ondanks alle lessen over hiv op scholen, heeft maar 52 procent van de middelbare scholieren basiskennis over hiv en aids. De bestrijding van (seksueel) geweld tegen kinderen en vrouwen wordt bemoeilijkt doordat veel gevallen niet worden gerapporteerd.

Tanzania: nog veel te doen

Mede dankzij UNICEF neemt het aantal hiv-infecties in Tanzania af. Toch staat Tanzania nog steeds in het rijtje van de 22 landen waar zich 90 procent van de nieuwe hiv-infecties voordoen. Bijna 6 procent van de Tanzanianen heeft hiv of aids en in sommige regio's is dit zelfs 15 procent. Elk jaar lopen 100.000 mensen een hiv-infectie op, vooral door onveilig vrijen. Net als in Swaziland is de helft van de jongeren zich niet bewust van de risico's. Heel veel zwangere vrouwen weten niet eens dat ze hiv hebben. Tot nu toe hebben 1,2 miljoen kinderen één of beide ouders verloren door aids. Deze kinderen lopen extra gevaar zelf ook hiv op te lopen: door hun armoede en het gebrek aan bescherming zijn ze heel kwetsbaar voor seksueel misbruik.

Resultaat voor kinderen

Ook in Tanzania doet UNICEF er alles aan om hiv bij baby's en jongeren te voorkomen of te behandelen. Aanstaande moeders met hiv krijgen aidsremmers. UNICEF ondersteunt hen én hun mannen bij de vorming van zelfhulpgroepen die weer andere zwangere vrouwen met hiv ondersteunen. Er zijn al 66 van zulke groepen. Door aids verarmde gezinnen of opa's en oma's die voor hun kleinkinderen zorgen, krijgen financiële steun van de overheid. Op de landelijke radio wordt Shuga uitgezonden, een soapserie over jongeren en aids. Extra aandacht gaat uit naar meisjes: in (tot nu toe 88) speciale clubs leren ze hoe ze zichzelf kunnen beschermen tegen hiv en al bijna 450 meisjes zijn op weg geholpen zelf een inkomen te verwerven. Dan zijn ze minder afhankelijk van seks in ruil voor ondersteuning. Op Zanzibar - aan de oostkant van Tanzania - begeleiden mensen die zelf hiv hebben, nu ruim 250 kinderen met hiv.

Knelpunten

De behandeling van hiv-positieve baby's loopt vertraging op,

doordat de uitslagen van tests lang op zich laten wachten. In veel gebieden zijn er te weinig laboratoria. De overheid heeft te weinig geld om alle weeskinderen goed te ondersteunen. En vooral op de eilanden van Zanzibar worden mensen met hiv zwaar gediscrimineerd. Daardoor durven veel mensen geen test te doen of over hun ziekte te praten.

Beschermd tegen geweld

Ieder kind moet veilig en zorgeloos kunnen opgroeien. Dat staat in het Verdrag voor de Rechten van het Kind. De praktijk is anders. Miljoenen kinderen hebben elke dag te maken met geweld. Ze worden mishandeld, verwaarloosd, uitgebuit, misbruikt, getreiterd of buitengesloten. En hoe kwetsbaarder kinderen zijn, hoe groter de kans op geweld. UNICEF werkt wereldwijd aan de bescherming van kinderen, op verschillende manieren en verschillende niveaus.

We helpen UNICEF wereldwijd kinderen te behoeden voor alle vormen van geweld. Zo geven we speciale steun aan programma's in onder meer Egypte en Mozambique.

Egypte: geweld is wijdverbreid

Egypte is een enorm land met een jonge bevolking: van de 84 miljoen inwoners zijn er 31 miljoen kind. Geweld tegen kinderen is in Egypte wijdverbreid. Van de kinderen tussen 2 en 14 jaar hebben verreweg de meesten (84 procent) thuis geweld meegemaakt. Ook politieagenten en leerkrachten dwingen met harde hand gehoorzaamheid af. Ondanks een wettelijk verbod zijn bijna alle meisjes en vrouwen van 15-49 jaar (91 procent) al op jonge leeftijd besneden. Een nog hoger percentage (99,3 procent) is seksueel geïntimideerd. Naar schatting 1,6 miljoen kinderen tussen de 5 en 17 jaar, vooral jongens, moeten werken. Duizenden kinderen leven op straat, met alle gevaren van dien. Daarbij is het in Egypte politiek nog heel onrustig. Ook dat is een bedreiging voor de veiligheid van kinderen. De inzet van UNICEF voor de bescherming van kinderen strekt zich ook uit tot de 20.000 kinderen die vanuit Syrië naar Egypte zijn gevlucht.

Resultaat voor kinderen

Om het structurele geweld tegen kinderen in Egypte te keren is ook een structurele benadering nodig. Dankzij voortdurend aandringen van UNICEF staat in de nieuwe grondwet nu een apart artikel over kinderrechten. Ook werkt UNICEF aan een verbeterd kindbeschermingssysteem waarin afstemming en mandaten goed geregeld zijn en de deskundigheid is toegenomen. UNICEF en zijn partners bieden ook praktische steun. In de steden Cairo en Giza kregen in een halfjaar tijd bijna 2000 straatkinderen zorg en onderdak. Voor ruim 2000

Syrische kinderen regelde UNICEF schoolspullen en medische en psychosociale hulp. Er is een taskforce opgezet om het geweld op (middelbare) scholen te bestrijden, vooral jongeren van 13-17 jaar zijn dikwijls gewelddadig. UNICEF ziet er scherp op toe dat jongeren die zijn gearresteerd vanwege hun deelname aan protestacties en demonstraties, correct worden behandeld en eerlijk worden berecht. Die aandacht heeft UNICEF ook voor minderjarige Syrische of Palestijnse asielzoekers die zijn opgepakt door de politie. Met mediacampagnes, acties op scholen en Facebookposts vraagt UNICEF aandacht voor de gevolgen van geweld, bijvoorbeeld van meisjesbesnijdenis. Al 118.000 mensen zijn hierover geïnformeerd. Er zijn ook door UNICEF getrainde jeugdvoorlichters actief die leeftijdgenoten vertellen hoe ze een hiv-infectie kunnen voorkomen.

Knelpunten

Het werk van UNICEF in Egypte wordt sterk bemoeilijkt door de politieke instabiliteit. Aan de lobby voor opname van kinderrechten in beleid en wetgeving is UNICEF de laatste jaren nauwelijks toegekomen. De vele jongeren die waren opgepakt en in de gevangenis zaten, hadden prioriteit. UNICEF heeft alles op alles gezet om te zorgen dat zij juridische begeleiding kregen en een fatsoenlijk proces.

Mozambique: veel vooruitgang

Mozambique is een jonge samenleving. De meeste inwoners zijn jonger dan 18 jaar. Bijna de helft van kinderen leeft in armoede, op het platteland zelfs driekwart. Twee miljoen kinderen zijn één of beide ouders kwijt. Een kwart van hen is wees geworden door aids. Kinderen die niet bij familie terecht kunnen, wonen in een instelling (15.000) of in huishoudens zonder volwassenen (24.000) zonder dat iemand hun de zorg geeft die ze nodig hebben. Van ruim twee derde van de kinderen in Mozambique is de geboorte nooit geregistreerd. Een geboortebewijs is een voorwaarde voor toegang tot voorzieningen, bijvoorbeeld een kliniek of school. Zonder een goed functionerend systeem voor sociale ondersteuning en kindbescherming hebben de kinderen van nu geen enkel toekomstperspectief.

Resultaat voor kinderen

UNICEF helpt de overheid van Mozambique bij het opzetten van een landelijk systeem. Centraal hierin staat de opvang van weeskinderen in hun eigen gemeenschap. Lokale sociaal werkers en zorgverleners spelen hierin een sleutelrol. Ze zijn getraind om (potentiële) pleeggezinnen te ondersteunen in de zorg voor weeskinderen. Ook coördineren ze de samenwerking tussen instanties. Er zijn in Mozambique nu bijna

900 kinderbeschermingscomités die kinderen en gezinnen helpen bij de toegang tot voorzieningen. UNICEF adviseert de overheid over de kwaliteit van de zorg en de borging daarvan, en heeft geholpen bij de opzet van een kinderbijslagstelsel voor kwetsbare kinderen. De regering van Mozambique financiert zelf 90 procent van de steun aan kinderen. Inmiddels krijgen 341.000 arme huishoudens (13 procent van het totaal) maandelijks een toeslag van maximaal 15 euro. Bijna 350.000 kinderen uit deze gezinnen krijgen ook psychosociale steun via de overheid. De training van sociaal werkers en kinderbeschermingscomités vordert gestaag, steeds meer kinderen kunnen terecht bij hulpverleners die weten wat ze moeten doen. Steeds meer kinderen in Mozambique worden geregistreerd, alleen al in 2013 waren het 748.000. De overheid en UNICEF maken zich hier sterk voor.

Met steun van UNICEF wonen al ruim 4000 weeskinderen in pleeggezinnen. Bijna 7000 kinderen die nu nog in een weeshuis wonen, kregen een geboortewijs. Dat hebben ze nodig voor een adoptieprocedure. Daarnaast heeft UNICEF de situatie in kaart gebracht van 30.000 kinderen die op straat leven. Ook voor hen wordt naar goede opvang gezocht. In 230 politiebureaus is er een speciaal centrum opgezet voor kinderen die slachtoffer zijn van misbruik of geweld. Daar krijgen ze ook rechtsbijstand. Dikwijls raken kinderen die hun ouders verliezen, ook nog hun erfenis kwijt, omdat de familie die inpikt.

Knelpunten

Ondanks de inzet op trainingen zijn er nog veel te weinig goed opgeleide hulpverleners. De zwakke coördinatie en kwaliteitscontrole door de overheid bemoeilijken vooruitgang. In veel kindertehuizen zijn de omstandigheden nog slecht. En misbruik van kinderen en jongeren wordt steeds vaker gemeld, maar het komt zelden tot een veroordeling.

Overige landen

Ook in Jemen, Moldavië en Oekraïne levert UNICEF Nederland een specifieke (financiële) bijdrage aan de bescherming van kinderen en jongeren. In Moldavië en Oekraïne kunnen we dit doen dankzij extra steun van de Nationale Postcode Loterij. Andere landen waar we UNICEF direct helpen bij de vergroting van veiligheid voor kinderen, zijn Benin, Burkina Faso en Bangladesh. Daar lag de nadruk op bestrijding van kinderarbeid. Van al deze programma's en de resultaten die tot nu toe zijn bereikt, doen we op onze website (www.unicef.nl) uitvoerig verslag.

Jongeren zelf aan zet

Een eigen mening hebben, je stem laten horen, voor jezelf opkomen. Ook dat is een basisrecht van kinderen en jongeren. UNICEF helpt kwetsbare jongeren weerbaar te worden, zich te organiseren en het heft in eigen handen te nemen. Dan kunnen ze nu al beginnen zelf aan hun toekomst te werken.

Twee landen waar UNICEF samenwerkt met jongeren om hun leven en perspectief te verbeteren, zijn Brazilië en Suriname. Aan beide landenprogramma's levert UNICEF Nederland een speciale bijdrage.

Brazilië: sportevenementen als katalysator

Brazilianen zijn gek op sport, en ze kunnen de komende tijd hun hart ophalen, met het WK Voetbal in 2014 en de Olympische Spelen in 2016. Veel Braziliaanse jongeren kunnen het ook wel gebruiken: iets om naar uit te kijken. Want ondanks de groei van de economie en de verkleining van inkomensverschillen leeft 40 procent van de jongeren onder de armoedegrens. Bijna de helft van de jongeren die overlijdt, komt om het leven door moord. Bijna 3,3 miljoen jongeren tussen de 14 en 17 jaar gaan niet naar school maar werken. En dit zijn landelijke cijfers. De verschillen tussen arm en rijk en tussen regio's zijn in Brazilië groot. Jongeren van Afro-Braziliaanse of inheemse afkomst hebben weinig vooruitzichten, zeker als ze in het Amazonegebied of het noordoosten wonen, of in een van de favelas van een grote stad.

Resultaat voor jongeren

UNICEF grijpt de twee grote sportevenementen aan om het leven van kwetsbare jongeren een impuls te geven die doorwerkt lang nadat de olympische vlam is gedoofd. Voorlopig ligt daarbij de focus op arme jongeren in de twaalf WK-steden. In het programma dat in 2013 van start is gegaan, versterkt UNICEF jongerenorganisaties, zodat ze zelf voor hun rechten kunnen opkomen. Ook komen er centra waar jongeren kunnen werken aan hun ontwikkeling en waar ze leren hoe ze kunnen opkomen voor hun belangen. Hun nieuwe vaardigheden komen van pas bij de organisatie van activiteiten en als ze met gemeenten gaan onderhandelen. Samen met de jongeren brengt UNICEF met inzet van social media in kaart hoe in hun wijk de situatie op onderwijs- en sportgebied is. Deze informatie gebruiken jongeren in hun pleidooi voor betere voorzieningen. In heel Brazilië steunt UNICEF het jongeren netwerk REJUPE dat overal sport promoot.

Doel van het programma is dat tienduizenden jongeren zich bewust worden van hun kracht en hun mogelijkheden, doordat ze zijn geïnspireerd en gemobiliseerd door

leeftijdgenoten. En dat ze op school en in hun buurt sport- en andere activiteiten organiseren of er aan deelnemen. In een halfjaar tijd zijn in de WK-steden al 300 jongens en meisjes getraind om hierin een leidende rol te spelen. In de twaalf steden zijn bij elkaar zijn al meer dan 130 activiteiten voor en door jongeren georganiseerd.

Knelpunten

Om te bereiken dat het programma blijvend resultaat heeft, is betrokkenheid van de overheid, op landelijk en lokaal niveau, heel belangrijk. Nu al is gebleken dat dit veel tijd gaat vergen. Ook is duidelijk geworden dat de partners waarmee UNICEF in Brazilië samenwerkt, zelf nog veel sturing en training nodig hebben.

Suriname: aparte aandacht voor jongeren nieuw

In Suriname wonen minstens acht verschillende etnische groepen die samen meer dan vijftien talen spreken. De meeste Surinamers (80 procent) wonen aan de kust, van wie de helft in de hoofdstad Paramaribo. Een derde van de bevolking bestaat uit jongeren. Vrijwel elk kind in Suriname gaat naar de basisschool, maar niet meer dan de helft gaat door naar de middelbare school. In het binnenland komt dit mede door het gebrek aan scholen. Een kwart van de meisjes in Suriname trouwt vóór hun 18de verjaardag, in het binnenland zelfs de helft. De meesten krijgen jong kinderen, naar school gaan is er niet meer bij. Veel Surinaamse jongeren vinden het moeilijk keuzes te maken voor hun toekomst. Ze hebben niet de informatie die daarvoor nodig is. Door het gebrek aan perspectief raken ze gefrustreerd, 14 procent van de jongeren heeft wel eens zelfdoding overwogen. Samen met de overheid verbetert UNICEF de vooruitzichten van kwetsbare jongeren. Daarbij is gekozen voor een brede aanpak, die zich richt op gezondheid, onderwijs en werk en inkomen, maar ook op betere wetgeving die aansluit op de rechten van kinderen en jongeren.

Resultaat voor jongeren

Uiteindelijk moet het programma ertoe leiden dat 1000 jongeren onderwijs krijgen, dat hen in staat stelt goede keuzes te maken en hen op weg helpt naar werk. En ook dat 2000 jongeren gezond en actief gaan leven en bijdragen aan de ontwikkeling van hun gemeenschap. Gezondheidscentra met een jeugdriendelijke benadering moeten daaraan bijdragen. Ouders en leerkrachten moeten vaker contact hebben, zodat ze problemen tijdig onderkennen. Tegelijkertijd moeten sociaal werkers, politiemensen en dorps- en buurtbewoners meer gaan samenwerken om jongeren te ondersteunen. Tot nu toe heeft UNICEF zich vooral op de overheid gericht. Er is

een landelijke werkgroep, enkele ministeries hebben projecten voor jongeren op hun begroting gezet en de Raamwet Kinderopvang Instellingen is goedgekeurd. Dat is belangrijk want de wet gaat over betere zorg en meer bescherming voor kinderen die in tehuizen wonen. Daarnaast ondersteunt UNICEF trainingen voor officieren van justitie, rechters en advocaten om hen ervan bewust te maken dat kinderrechten ook gelden voor jongeren. Verder is de situatie van jongeren in heel Suriname in kaart gebracht. Daarmee was 2013 vooral een jaar van voorbereiding. In 2014 gaan proefprojecten van start in drie gemeenschappen waar heel veel jongeren het slecht doen op school.

Knelpunten

Samenwerking tussen ministeries is in Suriname niet gebruikelijk. Voor het UNICEF-programma was dit juist wel nodig. De afstemming heeft veel tijd gekost. Een andere uitdaging is de financiële bijdrage van de overheid aan de projecten. UNICEF financiert maar een deel van het programma. Pas als duidelijk is welk budget de overheid uittrekt, kan een besluit worden genomen over de opzet van de projecten.

Humanitaire hulp is van levensbelang

Humanitaire hulp beperkt zich niet tot acute rampen. Het is ook hulp aan kinderen die slachtoffer zijn van vergeten rampen die jarenlang voortduren. 'Nieuws' is het allang niet meer, de wereld is er aan gewend. De kinderen ter plekke niet. Zij wennen nooit aan het geweld om hen heen, aan honger, aan epidemieën, aan angst. Humanitaire hulp is ook voor hen van levensbelang.

UNICEF Nederland geeft financiële steun aan de humanitaire hulp die UNICEF biedt in Congo, Zuid-Soedan, Mali en de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Congo: situatie blijft precair

De Democratische Republiek Congo is al decennialang een van de meest gewelddadige landen ter wereld. De strijd tussen regeringsleger en rebelligroeperingen heeft het dagelijks leven ontwricht. Vooral vrouwen en kinderen hebben het zwaar. Het conflict in Congo heeft tot nu toe vier miljoen mensen het leven gekost. De meesten stierven door honger of ziekte. Bijna 2,7 miljoen mensen - voor de helft kinderen - zijn ontheemd geraakt. Alleen al in 2013 steeg hun aantal met 35 procent. De situatie in Congo is ingewikkeld. Het is er moeilijk werken. De gebieden waar de nood het hoogst is, zijn ook voor hulpverleners gevaarlijk. Maar UNICEF laat kinderen niet aan hun lot over.

Resultaat voor kinderen

UNICEF zorgt in Congo voor onderwijs in een veilige omgeving, gezond voedsel en medicijnen tegen ondervoeding, de preventie en behandeling van cholera, vaccinatie tegen mazelen, bescherming, psychosociale steun, hulp aan slachtoffers van seksueel geweld en opvang van moeders en kinderen die door het conflict op drift zijn geraakt. In 2013 kreeg Congo te maken met een mazelenepidemie en een cholera-uitbraak. Ruim 4 miljoen kinderen tot 15 jaar zijn ingeënt tegen mazelen en meer dan 15.000 mensen zijn behandeld tegen cholera. Voor een half miljoen Congolezen maakten UNICEF en zijn partners schoon (drink)water beschikbaar. Als er cholera is, is dit van groot belang. Daarnaast kregen bijna 173.700 zwaar ondervoede kinderen onder de vijf jaar een behandeling. Ruim 260.000 kinderen kunnen nu veilig naar school. En tot nu toe zijn al meer dan 4.600 kinderen die door gewapende groepen waren geronseld, weer met hun familie herenigd.

Knelpunten en aandachtspunten

Door het toenemend geweld groeit ook de vluchtelingenstroom. Dit plaatst UNICEF voor nieuwe uitdagingen. Meer kinderen op de vlucht betekent een grotere behoefte aan schoon water, psychosociale steun en veilige scholen. Daarvoor is extra geld nodig, maar het valt niet mee dat bij elkaar te krijgen. De ellende in Congo lijkt chronisch. En verdient blijvende aandacht. Een ander groot probleem is het gebrek aan goed opgeleide mensen, bijvoorbeeld leraren. Het is zo onveilig in Congo dat ook zij op de vlucht zijn geslagen.

Zuid-Soedan: jong land in grote problemen

Het 'jongste' land ter wereld heeft enorme humanitaire problemen. Sinds het najaar van 2013 staat bijna heel het land in brand. Al meer dan 800.000 mensen zijn op de vlucht in hun eigen land. Een deel van hen heeft zijn toevlucht gezocht op bases van de Verenigde Naties, maar die zijn nu overvol. Buiten de bases zijn kampen ontstaan. Nog eens ruim 250.000 andere Zuid-Soedanezen zijn naar een buurland gevlucht. Vooral kinderen lijden onder de nieuwe uitbraak van geweld.

Resultaat voor kinderen

Ruim 71.000 jonge kinderen zijn behandeld voor ernstige ondervoeding. Ook in Zuid-Soedan was er een uitbraak van mazelen, 323.500 kinderen tot vijf jaar zijn gevaccineerd. Meer dan 34.000 kinderen kregen psychosociale hulp en 44.500 kinderen konden naar school. Voor 354.500 mensen die ontheemd zijn geraakt, is er nu veilig water.

Knelpunten

Niet alle doelen zijn gehaald. Fondsen lieten lang op zich wachten en bouw- en installatiekosten stegen door de sluiting van de grens met Soedan. Daarom konden minder kinderen naar school dan de bedoeling was en was ook het aantal mensen met toegang tot schoon water maar half zo groot als was beoogd.

Centraal-Afrikaanse Republiek: kinderen klem door geweld

In maart 2013 werd de christelijke president van de Centraal-Afrikaanse Republiek afgezet door Seleka, een islamitische groepering. Sindsdien woedt er een heftige strijd tussen de twee groepen. Bovendien is het land heel onveilig. Ook voor hulpverleners is het gevaarlijk terrein. Maar ruim 2 miljoen mensen, onder wie veel kinderen, hebben dringend humanitaire hulp nodig. Alleen al het aantal ontheemden ligt boven de miljoen: ruim 300.000 mensen zijn de grens overgegaan naar een van de buurlanden, 625.000 mensen zijn op zoek naar een veiliger plek in hun eigen land. Kinderen kunnen niet naar school - 98 procent van de scholen is dicht - wat hen extra kwetsbaar maakt. Het aantal kindsoldaten is in korte tijd verdubbeld. In een situatie die zo gevaarlijk is, heeft de bescherming van kinderen de hoogste prioriteit. UNICEF spant zich tot het uiterste in voor hun veiligheid.

Resultaat voor kinderen

UNICEF ondersteunde een nationale campagne voor inenting tegen mazelen en polio, onder meer door te zorgen voor veilig vervoer van kinderen naar gezondheidscentra. De kinderen kregen ook vitamine A om hun weerstand te verbeteren. We hebben bijna 500.000 kinderen bereikt. Daarnaast hebben nu 56.000 mensen toegang tot schoon drinkwater en zijn 31.500 kinderen van schoolspullen voorzien. Bijna 8000 vrouwen en kinderen kregen aidsremmers. Tot nu toe zijn 182 kinderen bevrijd uit handen van gewapende groeperingen.

Knelpunten

UNICEF had in de Centraal-Afrikaanse Republiek al meer willen bereiken. Meer kinderen hulp willen geven, juist de meest kwetsbare. Dat is helaas niet gelukt. De komst van hulpgoederen liep vertraging op en sommige gebieden waren nauwelijks bereikbaar door het oplaaiend geweld.

Mali: ondervoeding groot probleem

Kinderen in Mali hadden het al zwaar. Mali is arm en er heerst voedselschaarste. Veel kinderen zijn ondervoed. De burgeroorlog van 2013 verslechterde de situatie nog. Intussen is het land weer redelijk stabiel, maar vooral in het Noorden is het nog steeds onrustig en onveilig. Er zijn in Mali te weinig basisvoorzieningen en als ze er al zijn, kunnen de meeste mensen er niet komen of ze niet betalen. Daarnaast zijn nog steeds 450.000 mensen verdreven of zelf gevlucht. Als ze weer naar huis komen, moeten er ook voor hen opvang en voorzieningen zijn. En ondervoeding is nog steeds een groot probleem. Veel Malinese kinderen krijgen niet genoeg voedingsstoffen binnen. De humanitaire hulp van UNICEF in Mali wordt direct ondersteund door UNICEF Nederland.

Resultaat voor kinderen

Er zijn 74.000 jonge kinderen behandeld voor ernstige ondervoeding en 168.000 kinderen tot vijf jaar kregen vitamine A. In totaal 1,8 miljoen kinderen zijn ingeënt tegen mazelen. Voor 141.000 kinderen kwamen er schoolspullen. En 89.000 mensen kregen voorlichting over de risico's van het werk in mijnen.

Knelpunten

Om ervoor te zorgen dat er voldoende voorzieningen zijn, ook voor vluchtelingenkinderen die terugkeren naar huis, is extra geld nodig.

In actie voor Syrië en de Filipijnen

Soms is een ramp zo immens en wordt het leven van zo veel mensen ontwricht dat de gewone budgetten van hulporganisaties niet toereikend zijn. Ze doen een extra beroep op de wereld. In Nederland komt dan de SHO in actie, de Samenwerkende Hulporganisaties, die Giro 555 dan open stelt. In 2013 gebeurde dit twee keer, voor Syrische vluchtelingen en de Filipijnen. Twee huiveringwekkende rampen die, om verschillende redenen, ieders verbeelding tarten. Tijdens de actie voor Syrische vluchtelingen was UNICEF Nederland voorzitter van de SHO.

De SHO bestaat uit tien hulporganisaties. Bij een humanitaire ramp van enorme omvang werven ze samen fondsen in een nationale actie. Door dit grootschalig en met vereende kracht te doen halen ze meer geld op, maar brengen ze de ramp en de gevolgen ervan ook onder de aandacht van een breed publiek.

De actie voor Syrische vluchtelingen

Op 25 maart 2013 begon de SHO-actie voor de slachtoffers van de burgeroorlog in Syrië. Op 1 april was er een live televisie-uitzending (VARA/EO) onder de titel S.O.S. Syrië. Het programma was grotendeels informatief, met studiogesprekken en reportages uit Syrië. Daarin werd ook de inzet van de SHO in Syrië belicht. Kijkers werd gevraagd hieraan bij te dragen. Ook anderen in Nederland brachten geld bijeen. Het uiteindelijke resultaat van de SHO-actie was 5 miljoen euro. De opbrengst van de actie is volledig aan noodhulp besteed, ten minste 50 procent binnen Syrië en het overige deel in vluchtelingenkampen in de buurlanden. UNICEF Nederland bestemde zijn aandeel in de opbrengst, 0,8 miljoen euro, voor Syrische kinderen in Libanon en Syrië zelf.

De actie voor de Filipijnen

In het najaar van 2013 was er opnieuw een SHO-actie nodig, ditmaal voor de Filipijnen. Aan de oostkust hadden de tyfoon Haiyan en de opgestuwde zee een onvoorstelbare ravage aangericht. De publieke en commerciële omroepen besteedden op maandag 18 november gedurende de hele dag aandacht aan de gevolgen van het natuurgeweld. Kijkers en luisteraars werden opgeroepen geld te storten op Giro555 van de SHO. En dat deden ze ook: de actie voor de Filipijnen bracht in totaal ruim 36 miljoen euro op, voor noodhulp en voor ondersteuning van de wederopbouw. Uit de opbrengst van de actie ontving UNICEF Nederland een bedrag van 5,9 miljoen euro.

Syrische kinderen leven in hel

Op 15 maart 2011 begon de burgeroorlog in Syrië, midden in de Arabische Lente. Betogers eisten het aftreden van president Assad. In april 2011 zette de president zijn leger in om de opstand te breken. Soldaten schoten met scherp op de demonstranten. In een reactie op het geweld ging ook de oppositie zich bewapenen. Nu, ruim drie jaar later, zijn een kluwen aan partijen verwickeld in een felle, uitzichtloze strijd, zo complex dat de rest van de wereld zich er liever niet in mengt. Intussen is het leven van miljoenen Syrische kinderen (en volwassenen) veranderd in een hel.

De tol van drie jaar oorlog in Syrië is hoog: meer dan 100.000 doden en 8,7 miljoen mensen die, ontredderd en berooid, op de vlucht zijn voor het geweld. Ziekenhuizen zijn verwoest, scholen zijn kapot. Rond 9,3 miljoen Syriërs hebben dringend hulp nodig.

Spanningen en problemen

Van de vluchtelingen zijn er 2,2 miljoen ontkomen naar een van de buurlanden. Bijvoorbeeld naar Jordanië waar nu meer dan 600.000 Syriërs verblijven. De Jordanese regering wil hen opvangen in officiële kampen, maar twee derde van de vluchtelingen leeft daarbuiten, in de gemeenschap. Daar kan door de toestroom van mensen niet meer worden voldaan aan ieders basisbehoeften. Ook de beschikbare medische zorg is ontoereikend. Dit leidt tot spanningen tussen Jordaniërs en de vluchtelingen uit Syrië.

Libanon vangt het grootste aantal vluchtelingen op, inmiddels ruim één miljoen. Van hen is 52 procent jonger dan 18 jaar. Wat opgaat voor Jordanië, geldt eens te meer voor Libanon: de massale toevloed van mensen stelt de regering, de Libanese bevolking maar ook de hulporganisaties voor grote problemen. De regering van Libanon staat geen officiële opvangkampen toe. Vluchtelingen hebben zelf tentenkampen opgezet of onderdak gevonden in leegstaande gebouwen. Hierdoor is het moeilijk overzicht te houden en iedereen te bereiken met hulp.

Resultaten voor kinderen

In Syrië zelf zijn mede met steun van UNICEF twee miljoen kinderen ingeënt tegen mazelen en polio en zijn aan anderhalf miljoen kinderen schoolspullen verstrekt. Via school kregen ruim 300.000 kinderen psychosociale hulp. Ook zijn er 686.000 hygiënekits uitgedeeld met daarin onder meer zeep, shampoo, tandenborstels en tandpasta.

Voor Syrische kinderen in Libanon is mede met een speciale bijdrage van UNICEF Nederland het volgende bereikt: ruim 700.000 kinderen zijn beschermd tegen mazelen, bijna 67.000 kinderen kunnen weer naar school, bijna 300.000 kinderen kregen psychosociale steun en ruim 66.000 mensen hebben nu schoon drinkwater en voldoende water voor huishoudelijk gebruik.

Knelpunten

In Syrië zelf kunnen hulpverlening en goederenopslag het beste decentraal worden georganiseerd. Dit voorkomt dat de hulpoperatie stil komt te liggen als de (centrale) loods wordt aangevallen of verwoest, of door wegblokkades onbereikbaar wordt. Doordat er in Libanon enorm veel vluchtelingen zijn en de capaciteit van de hulpverlening ontoereikend is, kiezen organisaties voor hulp aan de meest kwetsbaren. Dit leidt tot frustratie bij anderen. Geregeld worden hulpverleners belaagd. Om hen te beschermen tegen agressie, worden keuzes zo goed mogelijk uitgelegd en kunnen vluchtelingen een klacht indienen als ze het met een beslissing niet eens zijn.

De Libanese overheid staat niet toe dat de vluchtelingen werken. Hiermee beschermt ze de werkgelegenheid van haar eigen bevolking. Maar door het verbod op werk is het voor de Syriërs praktisch onmogelijk om zelf te voorzien in hun levensonderhoud.

Haiyan treft miljoenen kinderen

Meer dan 14 miljoen mensen werden getroffen door de tyfoon Haiyan. Daar waren 5,9 miljoen kinderen bij. Van 6200 mensen weten we dat ze de ramp niet hebben overleefd, 1785 anderen zijn nog steeds vermist. Hele dorpen zijn van de kaart geveegd. Miljoenen Filipijnen verloren door Haiyan hun huis én hun broodwinning.

De grootste klap kregen de eilanden Leyte en Samar. Ook zwaar getroffen werd Capiz, een provincie in het noorden van het eiland Panay.

Resultaat voor kinderen

In de eerste maanden na de ramp betekende de financiële steun van UNICEF Nederland dat de Filipijnse overheid meer kinderen kon inenten tegen ziektes als mazelen en polio. Mede dankzij de steun van UNICEF Nederland zijn ruim 73.000 kinderen tot vijf jaar onderzocht op ondervoeding en als het nodig was, daarvoor behandeld. Beschadigde klaslokalen zijn weer bruikbaar gemaakt of tijdelijk door schooltenten vervangen, en bijna 250.000 kinderen hebben lesmateriaal, schoolspullen en speelgoed gekregen. Op de plekken waar de verwoesting het grootst is, hebben ruim 750.000 mensen nu weer veilig drinkwater. En in iedere gemeente in het rampgebied heeft UNICEF een politieagent(e) getraind om kinderen zonder ouders of verzorgers te vinden en te registreren om ze te herenigen met hun familie. In de centrale database staan ook gegevens van ouders die hun kind kwijt zijn. Tot nu toe zijn in 23 grote en kleinere gemeentes alleenstaande kinderen gevonden. Tot hun familie is opgespoord, gaan ze naar een pleeggezin. Sociaal werkers zien toe op hun welzijn.

Knelpunten

De hulpverlening kwam moeilijk op gang. Sommige gebieden, vooral Leyte en delen van Samar, waren onbereikbaar. Puin blokkeerde de wegen. Nergens was schoon water of elektriciteit. Het transport van goederen werd bemoeilijkt doordat vliegvelden en havens zwaar waren beschadigd. Bovendien was er in het begin schaarste aan hulpgoederen, doordat meerdere organisaties dezelfde spullen inkochten. Op de getroffen eilanden waren heel veel mensen werkzaam in de landbouw. Nu alle gewassen zijn weggevaagd en de bodem is verzilt, zijn ze hun bron van inkomsten kwijt. Omdat het tijd kost om de landbouw te herstellen, hebben zij voorlopig ander werk nodig.

Waken over kinderrechten

UNICEF Nederland heeft net als alle Nationale UNICEF-Comités een dubbele opdracht: door financiële steun bijdragen aan het wereldwijde werk van UNICEF én waken over kinderrechten in eigen land. Voor UNICEF Nederland strekt deze laatste taak zich uit tot alle kinderen in het Europese en Caribische deel van ons Koninkrijk. We zien erop toe dat de Nederlandse overheid zich houdt aan het Verdrag voor de Rechten van het Kind, ook in haar buitenlandbeleid. Ook in 2013 kwamen we op voor de rechten van kinderen.

In april 2013 publiceerde UNICEF een rapport over het welzijn van kinderen in rijke landen: Child Well-being in rich countries: A comparative overview. In de ranglijst van de 29 landen in het onderzoek stond Nederland helemaal bovenaan. Nederlandse kinderen zijn het meest welvarend, hebben het minste overgewicht en de beste onderwijskansen. Als het gaat om onderwijs, scoort Nederland zelfs het hoogst van de hele wereld. Volgens het rapport, hebben we het hier goed voor elkaar. Toch zijn er ook in Nederland groepen kinderen die buiten de boot vallen. Het aantal arme kinderen groeit door de economische crisis. Steeds meer kinderen komen in de jeugdzorg terecht. En vreemdelingenkinderen hebben te maken met steeds strengere regels. Over deze kwetsbare kinderen maken we ons zorgen. Zij hebben steun nodig, ook in een land dat op nummer één staat, als het om kindervelzijn gaat.

Jaarbericht Kinderrechten Nederland

Op 2 juli kwam het Jaarbericht Kinderrechten 2013 uit. In deze jaarlijkse publicatie peilen UNICEF Nederland en Defence for Children de naleving van het Kinderrechtenverdrag. Ze kijken vooral hoe de overheid dit doet in het jeugdstrafrecht, de jeugdzorg, migratie, en de bestrijding van uitbuiting en kindermishandeling. De twee kinderrechtenorganisaties geven cijfers en signaleren ontwikkelingen.

In het Jaarbericht 2013 besteedden we aandacht aan de situatie van kwetsbare groepen kinderen. Aan asielzoekerskinderen die om de haverklap moeten verhuizen. Aan slachtoffers van kinderhandel die te weinig steun krijgen. Aan jongeren die na hun verblijf in een instelling niet goed voorbereid en met onvoldoende nazorg worden 'losgelaten' in de maatschappij. Aan kinderen in gezinnen waar ze een verhoogd risico lopen op mishandeling.

Ontbrekende cijfers

UNICEF Nederland vindt het zorgelijk dat de Nederlandse overheid niet altijd actuele cijfers heeft over

kindermishandeling, jeugdzorg en migratie van minderjarigen. Die gegevens zijn onmisbaar om beleid te maken, te volgen en te evalueren. Zonder goede informatie kunnen we niet vaststellen of Nederland het op deze punten beter of juist slechter is gaan doen.

Op de bres voor asielzoekerskinderen

Asielzoekerskinderen in Nederland verhuizen gemiddeld ieder jaar naar (weer) een andere locatie. De vele verhuizingen staan een normale ontwikkeling in de weg. Ze hebben schadelijke gevolgen, juist voor kinderen die na alles wat ze vaak al hebben meegemaakt, vooral stabiliteit nodig hebben. UNICEF Nederland kwam, samen met Defence for Children en de Werkgroep 'Kind in azc', in het verweer tegen dit verhuisbeleid.

Elke nieuwe verhuizing betekent voor asielzoekerskinderen dat ze de omgeving waar ze net aan zijn gewend, weer moeten achterlaten: hun vrienden, hun sportclubs, hun school. Dit beschadigt kinderen. Op school raken ze achter, ze zijn bang om zich weer aan mensen te hechten en ze willen geen vriendschappen meer sluiten. Ze weten nooit wanneer en waarom ze weer moeten vertrekken.

Beroep op regering

De vele gedwongen verhuizingen zijn in strijd met het Kinderrechtenverdrag. Bovendien zijn ze onnodig. Op 31 januari 2013 bood de Werkgroep 'Kind in azc', opgericht en voorgezeten door UNICEF Nederland, aan Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven, een boekje aan met de titel Ontheemd: De verhuizingen van asielzoekerskinderen in Nederland. In de publicatie stonden de resultaten van een onderzoek naar de verhuizingen dat was uitgevoerd in opdracht van de werkgroep. De organisaties in de werkgroep hebben een dringend beroep gedaan op de regering om gezinnen met kinderen op een vaste plek op te vangen, zodat ze niet meer telkens hoeven te verhuizen. Vaste, kleinschalige opvang zorgt voor meer stabiliteit in het gezinsleven, maakt ouders en kinderen sterker, en vergroot de kans op een succesvolle integratie of een geslaagde terugkeer. De huidige gezinslocaties zijn hiervoor niet geschikt. Onze aanbevelingen zijn nog niet opgevolgd. In het tv-programma De Vijfde Dag besteedde de EO aandacht aan Ontheemd.

Lancering website Tell me!

Op 21 juni 2013 lanceerde UNICEF Nederland met Defence for Children en VluchtelingenWerk Nederland de website Tell me!. Het Europees Vluchtelingen Fonds en Stichting

Kinderpostzegels Nederland hebben dit mogelijk gemaakt. In eerder onderzoek was gebleken dat asielzoekerskinderen behoefte hadden aan informatie over hun rechten en mogelijkheden, maar ook over praktische zaken: Wat is er te doen in de buurt? En komt er hier een bus? Zonder goede informatie kunnen ze niet meedoen in de maatschappij en niet voor hun rechten opkomen als dit nodig is. Op Tell me! kunnen ook ouders, professionals en andere belangstellenden terecht. Asielzoekerskinderen zelf hebben meegewerkt aan de totstandkoming van de interactieve site die ook een forum-functie heeft. In meer dan tien centra zijn bijeenkomsten met kinderen geweest.

Kinderambtsberichten (Child notices)

Van 2013 tot 2015 werkt UNICEF Nederland samen met UNICEF België, UNICEF Zweden, de VN Vluchtelingenorganisatie (UNHCR) en andere deskundigen aan het project Better Information for Durable Solutions and Protection. In acht landenrapporten wordt beschreven hoe de situatie van vreemdelingenkinderen is in het land waar ze vandaan komen. In veel Europese landen maken de autoriteiten gebruik van landenrapporten om te bepalen of iemand in eigen land gevaar loopt en daarom recht heeft op internationale bescherming en een verblijfsstatus. Het European Return Fund van de Europese Commissie financiert het project met ruim 350.000 euro.

In asielprocedures is er weinig aandacht voor de specifieke belangen van kinderen. Met de opstelling en publicatie van kinderambtsberichten, de zogenoemde Child notices, informeren we immigratieautoriteiten maar ook asieladvocaten, rechters, voogden en mentoren van vreemdelingenkinderen over de situatie in hun land van herkomst. Hoe staat het daar met gezondheidszorg, onderwijs en jeugdzorg? Lopen kinderen gevaar (weer) slachtoffer van geweld te worden? Met deze gegevens kan het besluit of een kind wel of niet mag blijven, beter worden onderbouwd. En als een kind terugmoet naar het land van herkomst, helpt de informatie om de terugkeer veilig te laten verlopen.

Televisieserie Uitgezet

UNICEF Nederland werkte mee aan de televisieserie Uitgezet die VARA uitzond in juni en juli 2013. In vier documentaires zagen kijkers hoe het asielzoekerskinderen is vergaan die Nederland zijn uitgezet. Er werden opnames gemaakt in Irak, Afghanistan, Angola, Armenië en Kosovo. De afgelopen tien jaar zijn vele honderden kinderen uitgezet naar landen die ze zich niet of nauwelijks herinnerden. Hun ouders hadden in Nederland asiel gevraagd maar raakten uitgeprocedeerd. Ze

konden 'kiezen': vrijwillig vertrekken in ruil voor wat geld of onder dwang worden uitgezet. Volgens de bestuurders die politiek verantwoordelijk zijn, zou het in hun nieuwe land goed gaan met de kinderen. Maar hoe het hun echt was vergaan, wist eigenlijk niemand. Uit de hartverscheurende documentaires bleek dat het niet goed met hen gaat. Het uitzetbeleid van Nederland is daarvoor verantwoordelijk. In de drang om zo veel mogelijk mensen uit te zetten, zijn en worden de belangen van kinderen vergeten. Met dramatische gevolgen voor deze 'Nederlandse' kinderen.

Op 10 december kregen de makers van Uitgezet de Clara Meijer-Wichmann Penning. Deze jaarlijkse penning wordt toegekend door de Liga voor de Rechten van de Mens en Stichting J'accuse. Het team van Uitgezet kreeg de penning voor zijn 'belangrijke bijdrage aan de bescherming van de rechten van vluchtelingen'.

Rechten voor elk Koninkrijkskind

In het Caribische deel van ons Koninkrijk is het slecht gesteld met de kinderrechten. Ook minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties maakt zich zorgen over de leefomstandigheden van kinderen op de voormalige Nederlandse Antillen. Dat komt goed uit, want het College voor de Rechten van de Mens - ons nationale mensenrechteninstituut - stelde dat 'de Nederlandse overheid meer werk moet maken van kinderrechten in Caribisch Nederland'. UNICEF Nederland wil de overheid daarbij helpen.

Kinderrechten in Caribisch Nederland

UNICEF Nederland houdt ook bij hoe het staat met de rechten van kinderen in het Caribische deel van het Koninkrijk Nederland: de bijzondere gemeenten Bonaire, St. Eustatius en Saba (de BES-eilanden) en de landen Aruba, Curaçao en St. Maarten. In 2013 werkten we hierbij samen met het nationale mensenrechteninstituut, het College voor de Rechten de Mens. Ook deden we ter plekke onderzoek. Per eiland is een rapport gemaakt.

Onveilig en ongezond

Te veel kinderen op de zes eilanden groeien op in omstandigheden die ongezond, onveilig en kansarm zijn. Dat komt deels door de armoede, maar ook doordat gebruik van geweld tegen kinderen 'gewoon' gevonden wordt. De overtuiging dat 'slaan helpt' in de opvoeding wordt doorgegeven aan elke nieuwe generatie. Ook is op alle eilanden de kwaliteit van het onderwijs ondermaats en is er voor kinderen weinig te doen.

Volgens het College voor de Rechten van de Mens, dat op uitnodiging van UNICEF Nederland advies uitbracht over de situatie op de BES-eilanden, geeft het 'gelijkheidsbeginsel' de Nederlandse overheid ruimte om op deze eilanden wat anders om te gaan met kinderrechten in Europees Nederland, maar moet in elk geval aan minimumnormen worden voldaan. Dat is nu niet het geval. UNICEF Nederland heeft ook de regeringen van Aruba, Curaçao en St. Maarten opgeroepen om meer oog te hebben voor de basisrechten van kinderen. Daartoe behoren het recht op gezondheid, op onderwijs en op bescherming tegen kindermishandeling.

Symposium Koninkrijkskinderen

Op 23 mei organiseerden UNICEF en de Universiteit van Leiden een symposium over kinderrechten in het Caribische deel van het Koninkrijk. Minister Plasterk nam zes rapporten in ontvangst, een van elk eiland. Bij de rapporten is ook Kind op een eiland gemaakt, een boek met foto's en citaten van kinderen. Het symposium was een succes en voedde de hoop op verbetering. Bijna tweehonderd mensen, onder wie bestuurders en jeugdwerkers van alle eilanden, dachten en praatten samen over mogelijke oplossingen. Bijvoorbeeld de instelling van kinderbijslag of de verstrekking van kleding of eten, zodat de vele alleenstaande moeders zich beter kunnen redden en meer tijd voor hun kinderen hebben. Of het opzetten van 'brede' scholen met langere lestijden en extra aandacht voor sport en cultuur. Nu zijn kinderen vaak hele middagen alleen thuis. Bij de vertegenwoordigers van de eilanden was er veel enthousiasme om samen de problemen te gaan aanpakken.

Het vervolg

Het onderzoek en het symposium kregen veel media-aandacht, zowel op de eilanden als in Europees Nederland. Er is nu op de eilanden meer aandacht voor kinderrechten. Bij overheden en beleidsmakers, bij organisaties die met kinderen werken en bij kinderen en jongeren, bijvoorbeeld op scholen. Op de BES-eilanden heeft UNICEF trainingen in kinderrechten verzorgd. In alle vier landen spreken regering en parlement over maatregelen voor verbetering. Zo was er in Nederland een apart Algemeen Overleg van de Tweede

Kamer met minister Plasterk en met staatssecretaris Van Rijn van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Slachtoffers kinderhandel in de kou

Kinderen en jongeren die als koopwaar worden verhandeld. Wie denkt dat deze vorm van criminaliteit in Nederland niet voorkomt, heeft het bij het verkeerde eind. Het wordt een steeds groter probleem. En het wrange is dat Nederland tekortschiet in de bescherming van de minderjarige slachtoffers.

UNICEF Nederland en Defence for Children/ECPAT (dat strijdt tegen commerciële seksuele uitbuiting van kinderen en jongeren) deden onderzoek naar de Nederlandse aanpak van kinderhandel en de hulp die slachtoffers krijgen. De uitkomsten waren zorgelijk.

Dringend verbetering nodig

Het aantal geregistreerde slachtoffers van kinderhandel in Nederland stijgt. In 2006 waren het 104, in 2012 al 223. Maar het is nog steeds 'het topje van de ijsberg'. Iedereen die beroepshalve te maken krijgt met een slachtoffer van kinderhandel, zou dit verplicht moeten melden. Bijvoorbeeld hulpverleners doen dit nu vaak niet of onvolledig.

De Nederlandse regering heeft de opsporing en bestrijding van mensenhandel als prioriteit benoemd, maar in de praktijk is daar weinig van te merken. Het meest schrijnend is de situatie van kinderen en jongeren die het slachtoffer zijn van mensenhandel vanuit het buitenland. Ze krijgen niet de zorg die ze nodig hebben. Hun belangen staan niet voorop. Psychologische hulp komt te laat op gang en ze worden in onzekerheid gehouden over het wel of niet krijgen van een verblijfsvergunning. Deze harde aanpak vermindert hun kansen op volledig herstel en op een normale plek in de samenleving, in Nederland of elders. Hun angst en onzekerheid worden nog vergroot doordat het dikwijls heel lang duurt, voordat de verdachten worden opgepakt en voor de rechter staan.

Er is dringend verbetering nodig van het Nederlandse beleid, op vrijwel elk gebied: preventie, melding en registratie, opvang en hulpverlening, en de bescherming van slachtoffers. UNICEF Nederland wil dat iedereen die zo verschrikkelijks is overkomen, eerst wordt gezien als kind en als slachtoffer, en pas daarna als vreemdeling.

Het onderzoeksrapport werd op 30 mei 2013 aangeboden aan minister Opstelten van Veiligheid en Justitie. We

presenteerden het rapport ook op congressen en conferenties, en in juni 2013 aan de Europese onderzoekscommissie die in Nederland de naleving kwam controleren van het Europese Mensenhandelverdrag.

Het effect

Media en politiek hadden veel aandacht voor het rapport. Er zijn Kamervragen gesteld, waarop het kabinet heeft gereageerd. In 2014 heeft de Tweede Kamer in een apart Algemeen Overleg met de verantwoordelijke bewindspersonen gesproken over de bestrijding van kinderhandel en de opvang van slachtoffers.

Samenwerking met de overheid

UNICEF Nederland vindt het belangrijk dat kinderrechten meer aandacht krijgen in het buitenlandbeleid van de Nederlandse regering. We willen ook dat dit in het bijzonder geldt voor 'sociale bescherming'. Ondanks de geplande bezuiniging op het budget voor ontwikkelingssamenwerking zien we in de plannen van minister Ploumen voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking mogelijkheden om samen resultaten voor kinderen te bereiken.

UNICEF Nederland en het ministerie van Buitenlandse Zaken werken al heel lang samen, deels via de financiële steun van Nederland aan UNICEF. Zo zetten we ons samen in om meer mensen toegang te geven tot veilig drinkwater en een wc, bij de bestrijding van ondervoeding en bij vredesopbouw en onderwijs tijdens en na conflicten.

Wat kinderen verdienen

In haar beleidsnota Wat de wereld verdient zet minister Ploumen terecht in op een eerlijke verdeling van inkomen en kansen. Omdat armoede van generatie op generatie wordt overgedragen, is juist de kindertijd hét moment om deze cyclus te doorbreken. Daarom is het van cruciaal belang dat Nederland in zijn partnerlanden blijft investeren in basisgezondheidszorg en in onderwijs. Dit zijn de pijlers van armoedebestrijding.

Voor de Nederlandse overheid is noodhulp een vorm van ondersteuning waarop niet mag worden bezuinigd. UNICEF Nederland is daar blij mee. Bij conflicten en natuurrampen zijn vooral kinderen kwetsbaar. Daarom zouden we graag zien dat Nederland specifieke aandacht blijft geven aan bescherming van kinderen in humanitaire crises. Ook de positie van meisjes moet extra aandacht krijgen. Dit sluit aan bij de nadruk die de minister op vrouwenrechten legt. Vrouwen zullen alleen gelijke kansen hebben, als daarvoor de basis gelegd is hun

jeugd. En dit betekent het tegengaan van kinderarbeid, kindhuwelijken, seksueel geweld en tienerzwangerschappen. Op al deze gebieden wil UNICEF Nederland graag zijn krachten bundelen met die van de overheid.

Resultaat

Mede op basis van onze argumenten heeft de Tweede Kamer minister Ploumen opdracht gegeven om in haar beleid expliciet aandacht aan kinderrechten te geven. Ons pleidooi heeft er ook aan bijgedragen dat het belang van sociale bescherming nu breder wordt onderkend. De regering heeft UNICEF 5 miljoen euro toegezegd voor de opvang en sociale bescherming van kinderen van wie een of beide ouders zijn overleden aan aids. In 2014 is dit uitgewerkt in een overeenkomst. Het geld is bestemd voor programma's in Mozambique, Malawi, Zimbabwe en Zambia. In de begroting van 2014 voor ontwikkelingssamenwerking heeft minister Ploumen 23,5 miljoen gereserveerd voor UNICEF-programma's: 13,5 miljoen euro voor water- en sanitatieprogramma's en 10 miljoen euro voor programma's op het gebied hiv en aids en van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. UNICEF Nederland draagt actief bij aan de totstandkoming van specifieke overeenkomsten voor de inzet van deze middelen in de landenprogramma's van UNICEF die gericht zijn op de meest kwetsbare kinderen en die naar verwachting het grootste effect hebben.

HOOFDSTUK 2

RESULTAAT DOOR SAMENWERKING

2.1. Steun uit de samenleving

Recordaantal nieuwe vaste donateurs

Zelden verwelkomden we zo veel nieuwe vaste donateurs als juist in 2013. Het draagvlak voor ons werk nam verder toe. Wel hebben wij ervaren dat het in 2013 voor goede doelen niet meeviel de benodigde fondsen te werven. Nederland klautert maar moeizaam uit de financiële crisis, na jaren van recessie voelen veel mensen de gevolgen in hun portemonnee. Onze ambitieuze begroting voor 2013 hebben we niet gehaald. Dit kwam onder meer doordat de opbrengsten uit nalatenschappen lager uitvielen dan verwacht. Ook de gemiddelde bijdrage van vaste donateurs was minder hoog dan was begroot.

Vaste donateurs zijn heel belangrijk voor ons. Ze steunen UNICEF Nederland structureel en voor langere tijd, via een machtiging of notariële schenking. Onze vaste donateurs vormen het grootste deel van onze achterban en verzekeren ons van een financiële basis. Bovendien zijn de kosten van 'vaste' giften lager dan van 'losse'. Hierdoor kan meer geld naar programma's voor kinderen gaan. Omdat we zo veel waarde hechten aan de steun van vaste donateurs, doen we ons uiterste best om tegemoet te komen aan hun verschillende wensen en verwachtingen. Niet alle donateurs willen hetzelfde. Daar houden we rekening mee in de manier waarop we mensen benaderen. Zo hebben we bijvoorbeeld het flexibel doneren geïntroduceerd. Bij deze vorm van doneren bepalen mensen maandelijks via een sms-bericht of hun bijdrage wordt afgeschreven.

Ontwikkeling bestand vaste donateurs		
	2013	2012
aantal nieuwe vaste donateurschappen	57.000	42.000
aantal opgezegde vaste donateurschappen	47.000	44.000
opschoning vaste donateurschappen	4.000	14.000
aantal vaste donateurschappen per 31-12	351.000	345.000

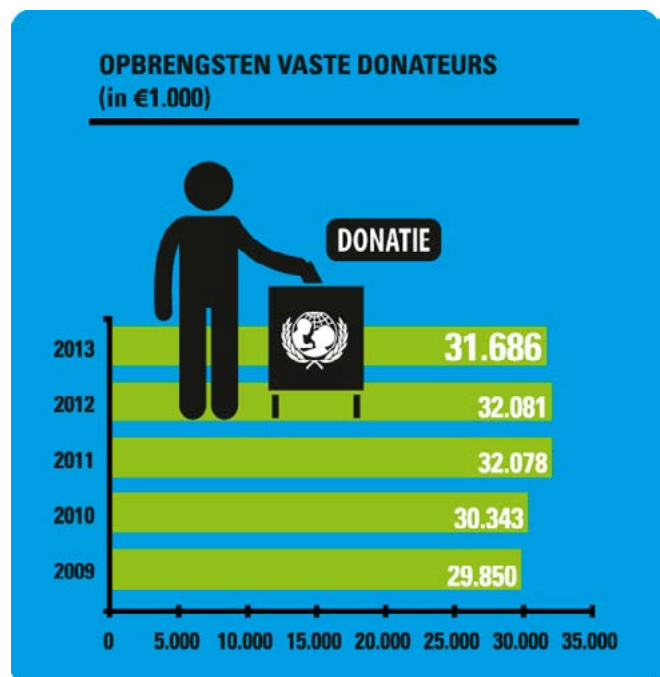
Toelichting

- Hoewel we onze ambitieuze doelstelling voor nieuwe vaste donateurschappen in 2013 (61.250) niet hebben gehaald, vinden we het geweldig dat 57.000 mensen hebben gekozen voor structurele steun aan UNICEF Nederland. Dit zijn er 15.000 meer dan in 2012, wat neerkomt op een stijging van bijna 36 procent. De wervingsmethoden die we hebben ingezet - huis-aan-huis-werving, televisie en telemarketing - waren alle drie succesvol. Alleen al de TROS TV Show met Ivo Niehe leidde tot 8.800 nieuwe

donateurs. Hieruit blijkt dat een duidelijke en urgente boodschap in een veelbekeken tv-programma goed werkt. In de toekomst willen we onze zichtbaarheid op televisie uitbreiden. Onze door-to-door-werving, een wervingsmethode die we al geruime tijd succesvol inzetten, hebben we in 2013 verder verbeterd. We hebben onze capaciteit vergroot en de kwaliteit van de werving vergroot. Dit heeft ertoe geleid dat meer mensen het werk van UNICEF structureel gingen steunen. Ook op onze telemarketingacties kregen we veel positieve respons, onder meer van mensen die reageerden op onze SMS-actie met RTL in november 2013.

- Het is een gegeven dat ook elk jaar donateurschappen worden opgezegd, om verschillende redenen. Ons streven voor 2013 was de uitstroom te beperken tot 48.900 donateurs. Daarin zijn we vrijwel geslaagd, onder meer door persoonlijk contact op te nemen met de opzeggers. In 2014 en verder zullen we nog meer aandacht besteden aan het behoud van donateurs.
- Per saldo steeg het aantal vaste donateurschappen in 2013 met bijna 6000, een toename van bijna 2 procent. We zijn daar blij mee in een tijd waarin het moeilijk is om mensen te binden.

Bijdragen vaste donateurs

Toelichting

- De totale bijdragen van vaste donateurs zijn met bijna

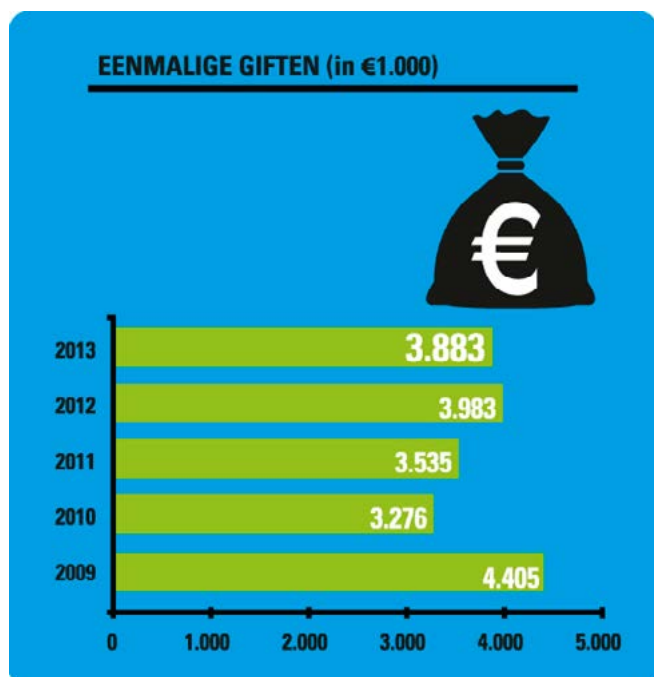
31,7 miljoen euro lager dan we hadden begroot (33,2 miljoen) en ook lager dan in 2012 (32 miljoen). De oorzaak is dat nieuwe donateurs gemiddeld minder geven dan de vertrekkende.

- Eind 2013 liepen er 3446 notariële schenkingen. Daaronder 385 schenkingen van mensen die in 2013 voor het eerst een akte lieten opmaken.
- Kijk hoe je het werk van UNICEF structureel kunt steunen via een machtiging.
- Ontdek de voordelen van een notariële schenking.

Grote gevers

'Grote gevers' of 'major donors' steunen het werk van UNICEF met hoge bedragen. Meestal zijn het vermogende particulieren. Ook zij kiezen dikwijls voor een notariële schenking, een enkeling kiest voor een Fonds op Naam. Inclusief deze twee schenkingsvormen ontvingen we van grote gevers 759.000 euro. Dit is bijna twee keer zo veel als in 2012 (391.000 euro) en ook 11 procent meer dan begroot (683.000 euro).

Eenmalige giften

Toelichting

- In 2013 maakten 92.374 mensen een 'losse' bijdrage over na een mailing of spontaan (meestal online maar ook via andere betalingskanalen). Daarnaast ontvingen we van meer dan 100.000 mensen een gift via onze SMS-actie.

Met deze actie riepen we mensen op om het werk van UNICEF met een bijdrage te steunen door het versturen van een SMS'je.

- Het totaal aan eenmalige giften was met bijna 3,9 miljoen euro aanzienlijk hoger dan begroot (3,5 miljoen) en iets lager dan in 2012 (bijna 4 miljoen euro). Een uitstekend resultaat. Juist losse giften vertonen bij goede doelen een dalende trend en bovendien viel de SHO-actie voor de Filipijnen samen met onze najaarscampagne. Overigens hebben veel mensen een (extra) gift overgemaakt na ontvangst van een noodhulpmailing. We verstuurd dit type mailings om onder anderen Syrische kinderen meer steun te kunnen bieden.

Nalatenschappen

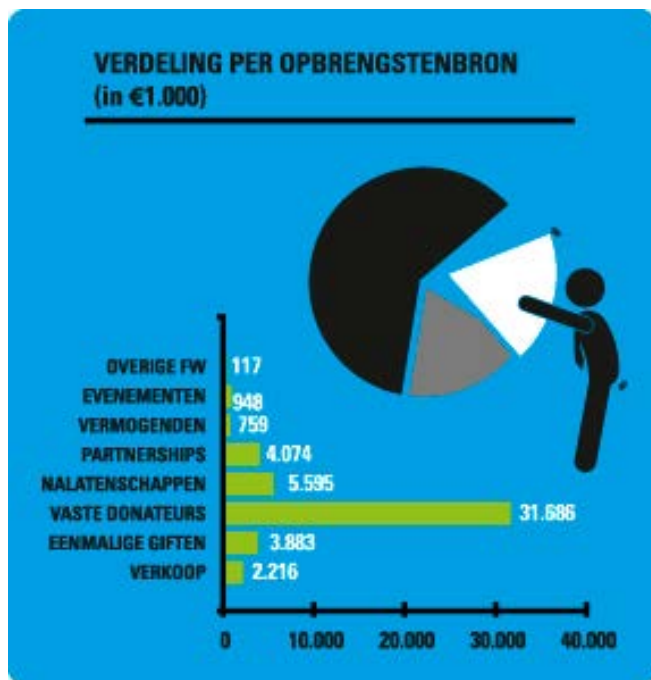
Toelichting

- In 2013 waren we (mede)erfgenaam in 160 nieuwe nalatenschappen (2012: 144). Daarmee bleef het aantal nalatenschappen op peil. Dat gold niet voor de inkomsten. Met 5,6 miljoen euro waren de inkomsten uit nalatenschappen ruimschoots lager dan in 2012 (8,3 miljoen euro) en ook veel lager dan begroot (9 miljoen euro). In tegenstelling tot voorgaande jaren waren er in de nalatenschappen geen 'uitschieters naar boven'.

Met een brochure, radio- en tv-spotjes en op onze site brengen we de mogelijkheid om UNICEF Nederland als

begunstigde op te nemen in een testament onder de aandacht van onze achterban en een breder publiek. Kijk waarom Paul van Vliet 'de kinderen van UNICEF' in zijn testament heeft staan.

Totaal particuliere gevers

Inclusief de inkomsten uit nalatenschappen ontvingen we van particuliere gevers in 2013 bijna 42 miljoen euro. Dat is ruim 6 procent minder dan in 2012 (44,7 miljoen euro) en bijna 10 procent minder dan we hadden begroot (46,4 miljoen euro).

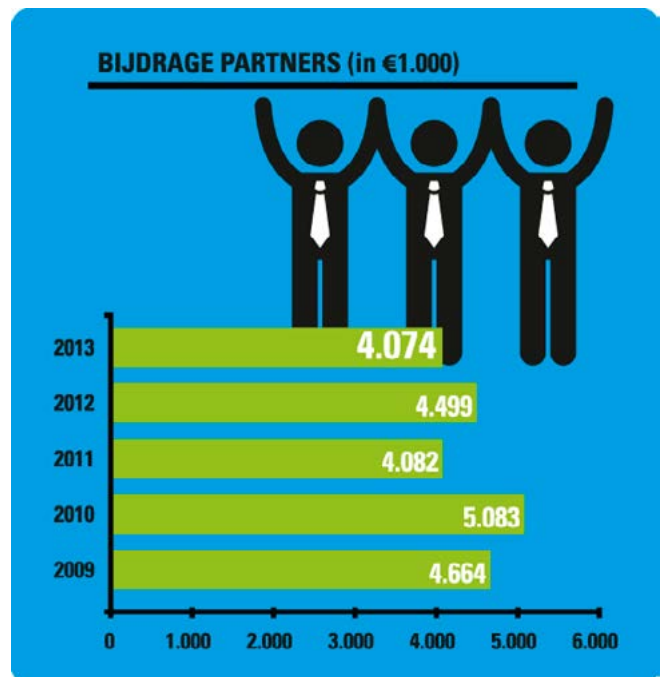
Aantal partnerschappen uitgebreid

Partnerschappen met bedrijven (en stichtingen) zijn belangrijk voor ons. En bedrijven verbinden graag hun naam aan UNICEF. Met elke partner zoeken we steeds nieuwe mogelijkheden om invulling te geven aan onze samenwerking. Dit leidt tot verrassende acties met een groot bereik. Door het economisch nog onzekere klimaat van 2013 waren de inkomsten uit partnerschappen lager dan we hadden begroot. We gingen wel drie bijzondere nieuwe partnerschappen aan.

De economie lijkt zich langzaam te herstellen, maar de crisis hield lang aan en bedrijven kregen het elk jaar moeilijker. Het is begrijpelijk dat veel bedrijven in 2013 financiële beperkingen hadden of andere prioriteiten dan een partnerschap met een goed doel, zelfs als het UNICEF Nederland is. Toch zijn we er in geslaagd in 2013 nieuwe partnerschappen aan te

gaan. In het begin van het jaar met Pathé en in december met de KLM. Eveneens aan het eind van het jaar kwam er een partnerschap tot stand met het Anne Frank Fonds Basel, opgericht door Otto Frank.

Natuurlijk is het voor ons belangrijk dat een partnerschap ook leidt tot inkomsten. Die hebben we hard nodig voor steun aan kinderen van wie de basisrechten niet worden vervuld. Toch is geld niet de enige insteek bij een partnerschap. De samenwerking kan ook andere 'opbrengsten' hebben, zoals meer bekendheid over kinderrechten of een meer 'kindvriendelijke' bedrijfsvoering.

Toelichting

- Met een totaal van bijna 4,1 miljoen euro zijn de bijdragen van partners veel lager uitgevallen dan we voor 2013 hadden begroot (5,8 miljoen). Ze waren ook lager dan in 2012 (4,5 miljoen euro).

Steun van partners in 2013

Nationale Postcode Loterij

- We kregen dit jaar opnieuw een bijdrage van 13,5 miljoen euro. Dit geld gaat naar UNICEF-programma's over de hele wereld.

IKEA

- Wereldwijd partner van UNICEF.
- Alle Nederlandse IKEA-vestigingen deden in 2013 weer

mee aan de (13e) Pluchen Speelgoedactie. Voor iedere verkochte knuffel doneert IKEA een euro aan UNICEF en Save the Children. Voor het eerst konden klanten een extra bijdrage leveren door hun gekochte knuffels en kinderboeken meteen weer te doneren. UNICEF Nederland mocht een cheque in ontvangst nemen van 137.431 euro. Met de opbrengst van de actie in 2012 steunde UNICEF in 2013 onderwijsprogramma's in Afrika en Azië.

- IKEA steunt programma's voor gezondheidszorg, onderwijs en de bestrijding van kinderarbeid.

ING

- Wereldwijd partner van UNICEF sinds 2005.
- Bijzonder initiatief in 2013: de lancering van een speciale ING Spaarrekening voor UNICEF. Met deze rekening dragen klanten (indirect) bij aan het werk van UNICEF. ING maakt jaarlijks 0,10 procent van het gemiddelde totaalsaldo op deze spaarrekeningen over naar UNICEF Nederland.
- ING-medewerkers belden 10.000 vaste donateurs van UNICEF Nederland om hen voor hun steun te bedanken.
- Inmiddels een traditie: de ING Run in juni. Een Nederlands initiatief dat in 2013 uitgroeide tot een internationaal evenement. In Nederland verschenen op 10 juni 800 ING-ers aan de start in de Amsterdam Arena. Ze renden 112.486 euro bij elkaar voor onderwijsprojecten in Ethiopië.
- Een andere traditie: het ING Charity Diner voor en door ICT-relaties van ING. Het bracht 183.000 euro voor UNICEF op.

ING steunt onderwijsprogramma's van UNICEF in Madagaskar, Zambia, Ethiopië en Nepal.

Schiphol Group

- Partner van UNICEF Nederland sinds 2012.
- Schiphol en UNICEF voerden in 2013 samen actie tegen kindersterfte, onder meer met collectezuilen op Schiphol. Doel was geld bijeen te brengen voor 50.000 muskietennetten voor gezinnen in Burundi.
- Om de aandacht te vestigen op de collectezuilen hing Care Plus op Schiphol Plaza muskietennetten op. In 2013 was de opbrengst van de collectezuilen ruim 150.000 euro.
- In het najaar van 2013 mochten we op Schiphol Plaza vaste donateurs werven. We kregen in die periode ook veel mediaruimte op de luchthaven waardoor veel reizigers is aanraking kwamen met UNICEF. Ook in de zomer waren we actief op Schiphol Plaza.
- Het personeel van Schiphol ondersteunde het partnerschap met eigen fondsenwervende acties. Die hebben ruim 60.000 euro opgeleverd.

KLM

- Partner van UNICEF Nederland sinds (eind) 2013.
- De KLM onderschrijft de Children's Rights and Business Principles en heeft beloofd die toe te passen in haar bedrijfsvoering. Dit kan de KLM bijvoorbeeld doen door UNICEF te steunen in de bestrijding van kinderseksuiterme en van kinderhandel.
- KLM vervoerde gratis noodhulpgoederen naar de Filipijnen.
- UNICEF Nederland kreeg de opbrengst van het golftoernooi KLM Open.
- KLM helpt UNICEF kinderen te beschermen.

Djoser

- Djoser en UNICEF Nederland werken in 2014 twintig jaar samen.
- Ook in 2013 vroeg Djoser inschrijvende reizigers weer om een donatie van 3, 5 of 10 euro voor UNICEF Nederland en verdubbelde het bedrag.
- Djoser draagt het werk van UNICEF uit. Op allerlei manieren en op heel veel plekken.

Football for Water

- Een uniek samenwerkingsverband van het ministerie van Buitenlandse Zaken, de KNVB, SIMAVI, Vitens Evides, Aqua4all, AKVO en UNICEF.
- Het 'public private partnership' Football for Water werd in 2012 gelanceerd.
- Doel van Football for Water is binnen vier jaar op 1.000 basisscholen in Ghana, Kenia en Mozambique de levensomstandigheden van ruim 700.000 kinderen te verbeteren door de installatie van water- en toiletvoorzieningen en de aanleg van sportveldjes. Voetbal wordt ingezet om kinderen en ouders te informeren over hygiëne en gezond gedrag.
- Om te zorgen dat de hele gemeenschap profiteert van het programma leggen we verbinding tussen scholen, kinderen en hun families, en lokale ondernemers. Ten slotte doen we aanbevelingen voor duurzame oplossingen en lokaal business development.

H&M

- Wereldwijd partner van UNICEF sinds 2004.
- H&M en UNICEF werken in India en Bangladesh samen in het All for Children-programma dat als doel heeft kinderen uit de katoenproducerende industrie te halen en onderwijs te laten volgen. H&M heeft ook een kinderkledinglijn met de naam All for Children. Een kwart van de verkoopprijs gaat naar het werk van UNICEF.
- In het najaar van 2013 vroeg H&M klanten hun

aankoopbedrag naar boven af te ronden met een donatie voor UNICEF. H&M deed met de opbrengst (ruim 44.000 euro) hetzelfde en maakte 50.000 euro over naar UNICEF.

- Voortaan kunnen mensen bij H&M-winkels oude kledingstukken inleveren voor hergebruik of recycling. Voor elke kilo kleding gaat 2 eurocent naar UNICEF.
- Modeketen H&M strijdt met UNICEF tegen kinderarbeid en steunt onderwijsprogramma's.

P&G (Procter & Gamble)

- Wereldwijd partner van UNICEF.
- (Achtste) Pampersactie: ieder verkocht pak luiers betekent een vaccin voor een kind in een ontwikkelingsland. De actie liep in Nederland van 1 oktober tot 1 januari. Wehkamp droeg bij aan de actie door korting op maandpakken Pampers en de donatie van extra vaccins.
- Voor de allerkleinsten was er weer de actie 'Prikken voor Prikken'. Voor elke uitgeprikte en ingekleurde papieren pop die werd ingeleverd, kreeg UNICEF een vaccin.

Wavin

- Partner van sinds UNICEF Nederland sinds 2005.
- Doneert kennis, materialen en geld.
- In 2013 verscheepte Wavin acht containers naar Bhutan met materialen voor wateropvangsystemen. Op vijf scholen hebben kinderen nu het hele jaar schoon drinkwater tot hun beschikking.

Wavin steunt water- en sanitatieprojecten.

Pathé

- Partner van UNICEF Nederland sinds 2013. De samenwerking ging van start met een benefietgala met films en muziek.
- In voor- en najaar waren er Pathé UNICEF-weeken. In alle Pathé-bioscopen zagen bezoekers vóór de hoofdfilm een UNICEF-spot met de oproep om per SMS een bijdrage over te maken. Aan de kassa's was er een afrondingsactie en ook bij de bestelling van hapjes en drankjes konden bezoekers een kleine donatie aan UNICEF doen.

De samenwerking heeft 60.000 euro opgeleverd. Pathé steunt UNICEF in de bestrijding van kindersterfte.

Anne Frank Fonds Basel

- Partner van UNICEF Nederland sinds (eind) 2013.
- Bij aankoop van een kaartje voor de theatervoorstelling ANNE kunnen bezoekers een extra bijdrage geven. Met de opbrengst helpt UNICEF kinderen aan een geboortebewijs (1 euro = 1 ticket for life). Het Anne Frank Fonds helpt samen met UNICEF meer kinderen aan een geboortebewijs.

Groninger Museum

- Partner van UNICEF Nederland in 2013.
- Richtte de expositie Natural Beauty in met kunstwerken uit de collectie van Gustav Rau (1922-2002). Voormalig tropenarts Rau liet zijn verzameling sculpturen en schilderijen - vooral landschappen en stillevens - na aan UNICEF. De expositie in het Groninger Museum werd op 7 december 2013 geopend door Koning van de Jeugd Younes Quaali en bij het publiek ingeleid door UNICEF-ambassadeur Monique van de Ven. De tentoonstelling duurde tot 25 mei 2014. De opbrengst van de kunstwerken was voor UNICEF.
- Voorafgaand aan de officiële opening was er een speciale opening voor kinderen van 4 tot 14 jaar. Ze konden meedoen aan een UNICEF-schilderwedstrijd en op de foto met Oenny, sinds 2013 de UNICEF-mascotte.

Bedrijfsevenementen

(Medewerkers van) bedrijven en instellingen voerden ook acties voor UNICEF of bestemden de opbrengst van evenementen voor UNICEF-projecten. Zo gingen bedrijvenbands de strijd aan met elkaar in de jaarlijkse Battle of Business Bands. Het muzikale spektakel, gepresenteerd door UNICEF-ambassadeur Jörgen Raymann, was opnieuw een groot succes. KPMG-band Community for Noise won voor de tweede keer. De opbrengst van toegangskaartjes en drankjes ging naar het project Schools for Asia. Met dit project wil UNICEF bereiken dat alle kinderen in Azië en de Stille Zuidzee naar school gaan én goed onderwijs krijgen.

Een team van Amway deed mee aan de 29ste Dam tot Damloop (van Amsterdam tot Zaandam) en liet zich daarvoor sponsoren. De opbrengst ging naar het project Schools for Africa waarmee UNICEF de armste kinderen in Afrika toegang tot goed onderwijs biedt.

MKB

Niet alleen grote, internationale ondernemingen steunen UNICEF. Ook in het midden- en kleinbedrijf (MKB) hebben we Supporters. MKB-ondernemers kunnen UNICEF voor een vast bedrag per jaar steunen en treden dan ook toe tot ons bedrijfvennetwerk.

Voor werknemers die zich met collega's willen inzetten voor UNICEF ontwikkelden we in 2013 de Bedrijven Toolkit met ideeën, tips, een praktische collectebox en een poster.

Toekomst

UNICEF Nederland blijft investeren in partnerschappen met ondernemingen. Bedrijfpartners zijn waardevol voor ons. Wij op onze beurt ondersteunen partners bij de invulling van

MVO-beleid, gericht op het welzijn van kinderen. We doen dit met de *Child Rights and Business Principles*.

Kinderrechten en bedrijfsleven

In 2012 lanceerde UNICEF met *Save the Children* de 'Children's Rights and Business Principles' (CRBP) ofwel de *Richtlijnen voor Kinderrechten en het Bedrijfsleven*. De richtlijnen zijn heel belangrijk in ons partnerschapsbeleid.

De meeste bedrijven in Nederland vinden het tegenwoordig vanzelfsprekend dat hun productieketen vrij is van kinderarbeid. Ze beseffen nog niet altijd dat bijna alles wat bedrijven doen, impact heeft op kinderen, op hun leefsituatie en op hun toekomst. En dat ze ervoor kunnen kiezen nog kindvriendelijker te werken. Wij laten bedrijven zien hoe ze dit kunnen aanpakken en hoe ze kinderrechten onderdeel kunnen maken van hun MVO-beleid. Dit doen we met behulp van de *Children's Rights and Business Principles (CRBP)*.

Deze wereldwijde richtlijnen voor kinderrechten en het bedrijfsleven zijn tot stand gekomen met inbreng van alle betrokken partijen en hebben daardoor een groot draagvlak. ING bijvoorbeeld heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de opstelling van de CRBP. De tien richtlijnen hebben betrekking op de werkplek, de markt, de samenleving en de omgeving.

ING en KLM aan de slag

Met de richtlijnen maken we ondernemers bewust van het verband tussen hun bedrijfsvoering en kinderrechten. Bovendien stimuleren we bedrijven de richtlijnen ook toe te passen. Twee van onze partners, ING en KLM, gingen in 2013 met de principes aan de slag. ING vroegen we om deel te nemen in een internationaal proefproject voor invoering van de beginselen. Ook in dit proefproject is ING heel waardevol geweest. ING heeft de principes ook in de eigen organisatie ingevoerd. In het nieuwe partnerschap met de KLM waren de CRBP van meet af aan een uitgangspunt. Net als ING heeft KLM assessments gedaan om vast te stellen in hoeverre de bedrijfsvoering al beantwoordde aan de principes.

Ook voor UNICEF Nederland was het in 2013 nog zoeken hoe we bedrijven op dit gebied goed kunnen ondersteunen. Ook voor ons zijn de principes nog nieuw. Intussen volgen medewerkers van UNICEF Nederland trainingen om meer kennis op te doen van de toepassing van de principes binnen een bedrijf.

Een belangrijke pijler: de Nationale Postcode Loterij

UNICEF Nederland en de Nationale Postcode Loterij werken al meer dan twintig jaar samen. De jarenlange, ruimhartige steun van de Postcode Loterij is voor ons een belangrijke pijler.

De Postcode Loterij schenkt jaarlijks 50 procent van de opbrengst van het jaar ervoor aan goede doelen op het gebied van mens en natuur. In 2013 werd 291 miljoen euro uitgekeerd aan ruim 90 organisaties.

UNICEF Nederland ontving de jaarlijkse bijdrage van 13,5 miljoen euro. In totaal heeft de Postcode Loterij al meer dan 300 miljoen euro bijdragen aan het werk van UNICEF, een ongeëvenaard bedrag.

Ook in 2013 bereikten we met bijdragen van de Postcode Loterij resultaten voor kinderen over de hele wereld. Onder meer in Nepal waar kinderen uit de laagste kaste met steun van UNICEF naar school gaan in plaats van te werken. Of in Sierra Leone waar UNICEF ervoor zorgt dat kinderen schoon water kunnen drinken. Of in Burkina Faso waar jonge kinderen uit de mijnen zijn gehaald en nu onderwijs volgen.

Extra bijdragen

Naast de reguliere bijdrage krijgen we soms een extra bedrag voor een speciaal project. In 2012 kregen we bijvoorbeeld een extra bijdrage voor de ondersteuning van zwerfjongeren in Oekraïne en Moldavië. Ook in 2014 draagt de Nationale Postcode Loterij extra bij aan een bijzonder project: de instelling van raden van kinderen die Raden van Bestuur van grote bedrijven gaan adviseren over hun bedrijfsvoering. We voeren dit project uit met de Missing Chapter Foundation (MCF), opgericht door prinses Laurentien.

Kanjers van Goud

UNICEF-ambassadeur Renate Verbaan reisde in 2013 naar Nepal. In het tv-programma 'Kanjers van Goud' was haar ontmoeting te zien met kinderen en jongeren die door de armoede thuis al op heel jonge leeftijd aan het werk moesten, maar nu dankzij UNICEF en de Postcode Loterij weer op school zitten.

Ook bij 'Koffietijd' vertelde Renate over haar reis: "In Nepal is er een leerplicht voor kinderen, maar in de praktijk wordt die niet goed nageleefd. Van alle kinderen tussen de vijf en zeventien jaar moet 40 procent werken. Dat is de enige manier om te overleven."

Trots op onze vrijwilligers

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor ons. Ze steunen UNICEF met tijd, energie, expertise en ideeën, en leveren zo een grote bijdrage aan onze resultaten. Daar zijn we trots op.

In 2013 verwelkomde UNICEF Nederland 283 nieuwe vrijwilligers. Anderzijds zijn door de beëindiging van de eigen verkoop van kaarten en cadeauproducten ook veel, vaak oudere vrijwilligers gestopt. Aan het eind van het jaar hadden we in totaal 3600 vrijwilligers. Dit zijn er 200 minder dan eind 2012.

Vrijwilligers organiseren of ondersteunen evenementen en acties, geven gastlessen en lezingen, hebben contacten met regionale en lokale media, onderhouden de regionale UNICEF-websites en benaderen bedrijven voor samenwerking met ons. Met de verkoop van kaarten en producten en met diverse acties en activiteiten hebben vrijwilligers bijna 1,7 miljoen euro bijeengebracht voor UNICEF.

Nieuwe taken en middelen

Tot en met 2013 verkochten vrijwilligers voor UNICEF ook kaarten en cadeauproducten. In 2012 hebben we besloten te stoppen met deze verkoop in eigen beheer en met ingang van 2014 helemaal over te gaan op verkoop via winkels en bedrijven. Voor veel vrijwilligers die jarenlang kaarten hadden verkocht, was de beëindiging van de verkoop in eigen beheer een natuurlijk moment om zelf ook te stoppen. Een grote groep andere vrijwilligers hebben we begeleid naar andere werkzaamheden. Daarvoor hebben we ook nieuwe middelen ontwikkeld zoals een toolkit voor maatschappelijke stages, UFO's (spaarpotjes) en een 'blauwe koffer' met materialen om bij evenementen het publiek te informeren over het werk van UNICEF. Daarnaast is in 2013 een 'expertgroep' van fotografen gevormd. Vrijwilligers kunnen ook een rol spelen bij de verkoop van UNICEF-producten via licentiehouders.

Ons besluit de verkoop van kaarten en producten niet meer via vrijwilligers te laten lopen, was ingrijpend voor vrijwilligers, ook al hadden ze begrip voor ons besluit. We hebben veel aandacht en tijd besteed aan een open en zorgvuldige communicatie met alle betrokkenen. Alle vrijwilligers die kaarten en producten hebben verkocht, ontvingen een speciaal 'herinneringsboekje' als dank en als markering van het eind van een gedenkwaardige periode.

Uitbreiding studentennetwerk

We vinden het belangrijk dat ook jonge mensen zich inzetten voor UNICEF. Een doelstelling voor 2013 was uitbreiding ons studentennetwerk. Om studenten te enthousiasmeren

ontwikkelden we speciaal wervingsmateriaal, organiseerden we een landelijke studentendag, hielden we wervingsacties onder studenten en konden studenten een eigen 'Actief in UNICEF'-training volgen. Met vier nieuwe studententeams hebben we onze doelstelling ruimschoots gehaald. Er zijn nu in twaalf steden studenten actief voor UNICEF. Ze geven voorlichting en organiseren acties.

Uitwisseling van ideeën

We wisselen graag gedachten en ideeën uit met onze vrijwilligers. Dit doen we bijvoorbeeld op de Jaarplandag. Nieuw in 2013 was de Marktdag voor vrijwilligers, met workshops en lezingen en allerlei kraampjes waar medewerkers en vrijwilligers informatie en materialen uitwisselden.

Een bloemlezing

Door het hele land waren er acties van vrijwilligers, letterlijk 'te veel om op te noemen'. Daarom een kleine bloemlezing.

Rozen voor Valentijn

Het studententeam in Amsterdam trotseerde op 14 februari een sneeuwstorm om rozen voor Valentijnsdag te verkopen.

HighTea4UNICEF

Vrijwilligers in Zwolle organiseerden in juni in restaurant Samen een HighTea4UNICEF. In het HighTea-arrangement zat ook workshop naar keuze. Na afloop kregen de deelnemers een goodiebag mee.

Langste kinderkunstwerk

Tijdens het Kunst in de Stal Festival op kinderboerderij Meerwijk maakten jonge kunstenaars in september 'het langste kinderkunstwerk over kinderrechten' ooit. De actie was een initiatief van vrijwilligers in Leiden.

Bootcamp

Het Regionaal Comité voor UNICEF (RCU) voor Den Haag en omstreken hield in november een actieweek met onder meer een bootcamp op de Scheveningse Boulevard. De actieweek stond in het teken van Hero for Zero, het initiatief waarmee we heel Nederland opriepen om 'in actie' te komen tegen kindersterfte.

Bridgedrive

Ook in het kader van Hero for Zero organiseerden vrijwilligers in Breda de 3e UNICEF Bridgedrive. De opbrengst was bestemd voor de aanleg van water- en toiletvoorzieningen. Net als de vorige edities was de drive een groot succes. De datum voor de 4e UNICEF Bridgedrive in 2014 ligt al vast.

Structuur

De vrijwilligers werken binnen 71 Regionale Comités voor UNICEF (RCU's). Op landelijk niveau worden de comités vertegenwoordigd door de Vrijwilligersraad. De Raad bespreekt met de directie van UNICEF zaken die onder vrijwilligers leven en brengt advies uit over het vrijwilligersbeleid. De Vrijwilligersraad draagt twee kandidaten voor de Raad van Toezicht voor.

Mede naar aanleiding van de beëindiging van de verkoop in eigen beheer maakten we in 2013 een begin met de aanpassing van de structuur van onze vrijwilligersorganisatie.

Trainingen

UNICEF Nederland biedt vrijwilligers de mogelijkheid om zich te ontwikkelen binnen hun functie door trainingen te volgen. Naast de basistraining 'Actief in UNICEF' zijn er specifieke trainingen, bijvoorbeeld voor vrijwilligers die gastlessen geven op scholen.

Ambassadeurs

Ook onze ambassadeurs zijn vrijwilligers. Ze zetten hun bekendheid, talenten en contacten in om kinderrechten onder de aandacht te brengen van publiek en media en op te roepen tot steun aan het werk van UNICEF.

Het ambassadeursteam van UNICEF Nederland bestaat uit tien personen:

- Paul van Vliet, *entertainer*
- Monique van de Ven, *actrice, regisseuse*
- Sipke Jan Bousema, *tv-presentator*
- Trijntje Oosterhuis, *zangeres*
- Jörgen Raymann, *cabaretier, presentator*
- Edwin Evers, *dj en radiopresentator*
- Nicolette van Dam, *presentatrice*
- Renate Verbaan, *presentatrice*
- Claudia de Breij, *cabaretière, schrijfster, tv- en radiomaker*
- Ranomi Kromowidjojo, *zwemster, olympisch kampioene*

Nieuw in het ambassadeursteam is Ranomi Kromowidjojo. Ze werd in juni 2013 benoemd. Bij die gelegenheid zei ze: "Als professioneel zwemster kom ik in veel verschillende landen. Soms zie ik daar de verschrikkelijke omstandigheden waarin kinderen leven en opgroeien. Daar wil ik iets aan doen. Met mijn ambassadeurschap probeer ik een kleine bijdrage te leveren aan een betere wereld voor kinderen."

Andere BN'ers helpen UNICEF Nederland incidenteel om aandacht en publiciteit te verkrijgen voor ons werk voor kinderen. Zo werkten onder meer Caro Emerald, Janine Jansen, Matthijs van Nieuwkerk, Youp van 't Hek en Ronald Koeman mee aan Ik geloof in jou, de speciale uitzending van de TROS TV Show, die helemaal in het teken stond van onze campagne tegen kindersterfte.

Paul van Vliet Award

In 2012 was Paul van Vliet twintig jaar ambassadeur van UNICEF. Bij die gelegenheid stelden we, samen met De Efteling, de Paul van Vliet Award in. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een persoon of organisatie die zich met succes inzet voor kinderen en kinderrechten in Nederland. In 2013 koos de jury unaniem voor Stichting Agnes van Leeuwenberch die in Utrecht tijdelijke opvang biedt aan moeders en kinderen die zonder geldige verblijfspapieren in Nederland zijn.

2.2. Draagvlakversterking

'Wij gaan voor nul!'; nog steeds

De kindersterfte in de wereld daalt, mede dankzij UNICEF, maar nog sterven elke dag 18.000 kinderen. De meesten overlijden door oorzaken die te voorkomen zijn. Met regelmatige gezondheidschecks, vaccinaties, de juiste voeding, schoon drinkwater, hygiëne en een muskietennet. Elk kind dat sterft, is er één te veel. Daarom hebben we in 2013 onze campagne 'Wij gaan nul!' voortgezet.

Acties en resultaten in 2013

Tijd voor Max

Op 28 maart waren twee van onze ambassadeurs, Nicolette van Dam en Paul van Vliet, te gast bij Tijd voor Max. Nicolette vertelde over de reis die ze voor UNICEF maakte naar Burundi. In dit Afrikaanse land, dat na een bloedige burgeroorlog langzaam uit het dal klimt, bezocht ze ziekenhuizen, gezondheidsposten en vaccinatieprogramma's. Paul van Vliet, die in de ruim twintig jaar dat hij betrokken is bij UNICEF en kinderen uit alle delen van de wereld heeft ontmoet, vertelde waarom ook hij 'voor nul gaat'. Pauline Neefjes, programma-medewerker bij UNICEF Nederland, gaf in het programma uitleg over de achtergronden en oorzaken van kindersterfte en zette uiteen wat UNICEF doet om kindersterfte te bestrijden.

TROS TV Show

Ik geloof in jou was de titel van een speciale TROS TV Show die werd uitgezonden op 27 juni. De uitzending stond helemaal in het teken van onze campagne. Rode draad in het programma was dat elk kind mensen om zich heen moeten hebben die in hem geloven. Presentator Ivo Niehe ontving UNICEF-ambassadeurs Paul van Vliet en Claudia de Breij, maar ging ook in gesprek met andere bekende gasten. Onder anderen Janine Jansen, Youp van 't Hek, Ronald Koeman en Graziano Pellè vertelden over het vertrouwen dat hun ouders in hen hadden en hoe belangrijk dat is geweest voor hun latere leven en hun succes. Ivo Niehe sprak ook met talentvolle jongeren, onder wie cabaretier Roel Meijvis en turnkampioene Noël van Klaveren. Onder meer Caro Emerald, Lisa Loïs en Maaike Ouboter verzorgden optredens. Na afloop zei Ivo Niehe: "De bezetting aan gasten die dit programma heeft, heb ik nooit eerder meegemaakt. En iedereen levert op zijn eigen manier een bijzondere bijdrage om van deze uitzending een succes te maken." Dat is ook de bedoeling. Er waren beelden te zien van de reis naar Burundi van Nicolette van Dam en Roeland Monasch, werkzaam voor UNICEF in Sierra Leone, vertelde over de impact van het werk van UNICEF. We hadden voor Ik geloof in jou een concrete doelstelling:

vaccinaties voor 100.000 kinderen. Het resultaat overtrof onze verwachtingen. Naar aanleiding van de uitzending werden 8800 mensen vaste donateur van UNICEF Nederland, voldoende om 180.000 kinderen te vaccineren tegen levensbedreigende ziekten.

Hero for Zero

Tot de zomer van 2013 lag in de uitingen van UNICEF de nadruk op de noodzaak van vaccinaties. In de tweede helft van het jaar vroegen we aandacht voor het belang van schoon drinkwater. Daarvoor lanceerden op 1 november de actie Hero for Zero. We riepen iedereen op om er samen met ons voor te zorgen dat meer kinderen schoon water kunnen drinken. Dat kon door een bijdrage over te maken via SMS, donateur te worden of een actie te beginnen om geld in te zamelen.

Ons initiatief bracht mensen in beweging en leidde tot een scala aan bijzondere en creatieve acties. Zo stond de Fandag van zanger Frans Duijts in het teken van Hero for Zero, net als de nieuwe videoclip van rapper Monsif, de Olympisch Stadionloop en de spreekbeurt van scholier Emma Reeskamp. In navolging van Lionel Messi, ambassadeur van UNICEF, organiseerde de jonge acteur Ralph Moerman een lichtjesparade in Haarlem. De UNICEF-ambassadeurs bleven natuurlijk niet achter. Ranomi Kromowidjojo kwam in Eindhoven in actie. Samen met kinderen die zich lieten sponsoren zwom ze 18.000 meter. En aan het eind van de voorstelling van Paul van Vliet in de Koninklijke Schouwberg in Den Haag collecteerden op 11 november kinderen voor UNICEF.

Ook onze actieweek met RTL Boulevard stond in het teken van Hero for Zero en van veilig drinkwater. De actieweek die in november zou worden gehouden werd vanwege de SHO-actie voor de Filipijnen naar begin december verzet. Onder anderen bekende Nederlanders Leontien Zijlaard-van Moorsel, Hans Klok, Joop Braakhekke, Maik de Boer en Barry Atsma kwamen met UNICEF en RTL Boulevard in actie tegen kindersterfte.

Inzet van partners

Ook partners haakten aan bij de campagne 'Wij gaan voor nul!', bijvoorbeeld Pathé, de Schiphol Group, H&M en Djoser.

Door in 2014

De campagne 'Wij gaan voor nul!' loopt nog tot het najaar van 2014.

Kinderen informeren en betrekken

Wij vinden het belangrijk dat kinderen in Nederland hun eigen rechten kennen en weten dat deze rechten gelden voor alle kinderen op de hele wereld.

Educatie

UNICEF Kinderrechten Filmfestival

Op 23 januari gaven UNICEF, Ziggo en Mees Kees (uit de gelijknamige film) op de onderwijsbeurs N.O.T. het startschot voor een groot filmeducatieproject voor basisschoolleerlingen, het UNICEF Kinderrechten Filmfestival. Behalve met Ziggo werkten we in dit project ook samen met de organisatie Hollywood in de Klas, die filmlessen voor scholen organiseert. Doel was bovenbouwgroepen van basisscholen korte filmpjes te laten maken over een van de basisrechten van kinderen. Ze konden daarbij gebruik maken van online en interactief lesmateriaal en van een mediacoach. Op deze manier wilden we 22.000 kinderen in Nederland bewust maken van kinderrechten. Het project was een groot succes met als schitterende start de galapremière op 13 juni in bioscoop Pathé Buitenhof in Den Haag. De jonge filmsterren showden hun gala-outfit op de blauwe loper en UNICEF-ambassadeur Nicolette van Dam presenteerde de feestelijke ochtend. De première in Den Haag was het begin van een serie van twintig premières in bioscopen in elf steden. Het project eindigt met een grote finale in juni 2014.

Nationale Spreekbeurtactie

De Nationale Spreekbeurtactie, die we elk jaar houden rond 20 november (Dag van de Rechten van het Kind), is het middel bij uitstek om veel kinderen te bereiken met informatie. Kinderen houden in hun klas een spreekbeurt over UNICEF, kinderrechten en het thema van de lopende campagne. In 2013 organiseerden we de spreekbeurtactie samen met tijdschrift Samsam. Kinderen op 6250 basisscholen ontvangen Samsam. In het novembernummer vonden ze informatie over het belang van schoon drinkwater en hygiëne met daarbij verhalen over kinderen in Nepal, en ook een aantal spreekbeurttips. Genoeg voor een boeiende spreekbeurt. Kinderen konden ook andere kinderrechten als onderwerp nemen, bijvoorbeeld het recht op gezondheidszorg of op onderwijs. Onze eigen spreekbeurtpagina kreeg 8500 bezoekers in 2013. We verwachten dat bijna 4500 kinderen een spreekbeurt hebben gehouden. Daarmee zijn dan ruim 100.000 kinderen bereikt, vrijwel even veel als in 2012.

Gastlessen

Vrijwilligers van UNICEF Nederland geven gastlessen in de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs. In 2013 hebben

ongeveer 240 voorlichters samen circa 653 gastlessen gegeven. Op die manier hebben meer dan 17.000 kinderen van 10-12 jaar kennis gemaakt met kinderrechten en het werk van UNICEF. Gastlessen zijn populair. Uit de verhalen weten we dat ze veel impact hebben op kinderen. Toch was hier sprake van een daling omdat scholen uit een groter aanbod van diverse organisaties kunnen kiezen.

Schooltv Weekjournaal

Op vrijdag 22 november stond het Schooltv Weekjournaal in het teken van kinderrechten en van de campagne tegen kindersterfte. Rapper en televisiepresentator Willie Wartaal reisde met UNICEF naar Sierra Leone. Daar ontmoette hij de tienjarige Abibatu. Ze verloor haar moeder en haar broertje, doordat ze vervuild rivierwater dronken. UNICEF heeft in haar dorp nu een waterpomp geplaatst. In de aflevering over kinderrechten kwamen ook kinderen in Nederland aan het woord, onder wie een meisje dat naar de voedselbank gaat en een jongen die met de gemeente een skatebaan heeft geregeld. Van alle 7de en 8ste groepers heeft 89 procent de uitzending gezien.

Informatie

Op www.unicefenijj.nu staat veel lesmateriaal voor leerlingen en leerkrachten van de groepen 7 en 8. In 2013 bedroeg het aantal unieke bezoekers van de site 33.528.

Actie

De UNICEF-Lopen bestaan al meer dan 40 jaar. De opbrengsten in 2013 waren bestemd voor UNICEF-programma's die kindersterfte tegengaan. Onze doelstelling voor 2013 was 50 UNICEF-Lopen met een totale opbrengst van 450.000 euro. Deze doelstelling is bijna behaald; uiteindelijk is er met 48 lopen 414.151 euro opgehaald. Dit is iets minder dan in 2012. Toen was de opbrengst ruim 450.000 euro.

Jongeren bereiken en boeien

Jongeren vanaf pakweg 13 jaar ontwikkelen een heel eigen leefwereld. Als we hen willen bereiken en willen (blijven) boeien, moeten we in die wereld een plek zien te verwerven. En moeten zij een stem krijgen binnen UNICEF Nederland. We zijn op de goede weg.

Jongerenpanel

Een eigen mening hebben en die ook kunnen uiten is een basisrecht van kinderen en jongeren. Dit recht brengen wij ook zelf in praktijk. Sinds 28 februari 2013 is er het UNICEF Jongerenpanel: tien jongeren van 13 tot 18 jaar praten,

denken, doen en beslissen een jaarlang met ons mee. De belangstelling voor deelname in het panel was groot, we kregen 110 'sollicitaties'. Een keuze maken was moeilijk, maar we kwamen er uit.

De instelling van een jongerenpanel bleek een goede greep. Bij UNICEF Nederland willen we graag weten hoe jongeren naar de wereld en naar kinderrechten kijken, wat ze belangrijk vinden en hoe zij de dingen zouden aanpakken. Wij laten ons daar graag door inspireren, en we werden ook geïnspireerd. Omgekeerd waren ook de panelleden enthousiast:

"Ik had nooit gedacht een stem te kunnen hebben in zo'n grote organisatie. Er wordt echt naar je geluisterd en er wordt wat met je ideeën gedaan, wat echt superleuk is!"

Yousra (17 jaar)

"Ik vond het ook heel leuk dat er mensen langskwamen die ons vertelden over het werk in het veld en over de Millenniumdoelen. Daar heb ik ook veel van geleerd."

Merel (14 jaar)

"Ik heb geleerd dat een actie organiseren meer werk is dan ik dacht. En dat UNICEF niet alleen met kinderen in andere landen bezig is, maar ook heel veel acties voor jongeren in Nederland organiseert."

Aoife (16 jaar)

"Het leukste vond ik dat we iedere maand met z'n allen bij elkaar kwamen (met een hele leuk groep!) op het hoofdkantoor om dan over allerlei dingen mee te denken."

Marleen (15 jaar)

Inmiddels is er een tweede 'lichting' actief binnen het Jongerenpanel.

Debattoernooi

Samen met het Nederlands Debat Instituut organiseerden we een groot debattoernooi voor jongeren in de onderbouw van middelbare scholen. Het onderwerp? Natuurlijk kinderrechten! In een voorronde gingen 38 teams met elkaar in debat, onder meer over pesten op school en de opsluiting van kinderen die illegaal in Nederland verblijven. In totaal deden 150 jongeren mee aan de debatten, meer dan we vooraf hadden geschat.

Koning van de Jeugd

Tijdens de voorronde in Maarssen werd de 14-jarige Younes Quaali gekozen tot Koning van de Jeugd. Met zijn speech kreeg hij de hele zaal stil. "Als Koning van de Jeugd", zei Younes, "zou ik ervoor zorgen dat alle kinderen waar ook ter wereld onderwijs krijgen, ook Omar van tien jaar die nu

stenen sjuwt in Bangladesh." Younes legde in zijn verhaal de verbinding met alle kinderen in de wereld. Daarom werd hij, volgens jurylid Sipke Jan Bousema, terecht tot Koning van de Jeugd gekroond.

Kleine Prinsjesdag

De finale van het debattoernooi was op Kleine Prinsjesdag (13 september) in de Ridderzaal in Den Haag. Daar gingen de acht beste teams de strijd aan met elkaar en met leden van de Tweede Kamer. Het Utrechts Stedelijk Gymnasium sleepte uiteindelijk de hoofdprijs in de wacht. Onder applaus van het jeugdige publiek dat zoals dit op Prinsjesdag hoort, hoedjes en stropdassen droeg.

Koning Younes las in de Ridderzaal de Troonrede van de Jeugd voor. Hij vertelde opnieuw over Omar, die stukjes autoband om zijn vingers bindt om zijn handen te beschermen bij het stenen hakken en zijn ogen tot spleetjes knijpt om te zorgen dat er geen splinters in vliegen. Maar hij vertelde ook dat uitbuiting van kinderen niet alleen in het buitenland voorkomt. Ook in Nederland zijn elk jaar meer dan 200 kinderen slachtoffer. Younes overhandigde zijn tekst aan staatssecretaris Van Rijn van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Die beloofde de troonrede op het bureau te leggen van de minister-president. "Ook in Nederland moeten we vechten voor de rechten van kinderen", aldus de staatssecretaris.

Onze Koning van de Jeugd haalde met zijn troonrede het Jeugdjournaal, De Wereld Draait Door, ZappLive en EenVandaag.

Over het debattoernooi waren deelnemers en hun docenten erg enthousiast. We gaan zorgen dat in 2014 nog meer scholen meedoen.

UNICEF Talent Battle

Nieuw in 2013 was de UNICEF Talent Battle, waarin jongeren hun muzikale talent konden inzetten voor UNICEF. Er deden 45 bandjes mee, afkomstig uit de regio's Amsterdam, Utrecht en Den Haag. Via een online voorronde waarin zo veel mogelijk stemmen vergaard moesten worden, en drie live voorrondes gingen uiteindelijk twee bands door naar de finale - ofwel het Grote UNICEF Benefietconcert - op 20 november in Bitterzoet in Amsterdam. Winnaars werden The Hague Idiots. Ze mochten twee dagen opnames maken in de Red Bull Studio, er kwam een DJ op hun school en ze kregen een cheque van 2500 euro voor de aankoop van muziekinstrumenten. Het bedrag van de cheque gaven ze door aan jongeren in asielzoekerscentra.

Tijdens de voorrondes en de grote finale kregen muzikanten en fans heel veel informatie over kinderrechten. Daarbij sloten we aan op onze campagne 'Wij gaan voor nul!'. Het bereik was groot: ruim 340.000 jongeren van 13 tot en met 15 jaar zijn geïnformeerd over kinderrechten en het werk van UNICEF. Bovendien hebben 750 jongeren informatie over kinderrechten verspreid. Ook steunden jongeren het werk van UNICEF met financiële bijdragen.

Bij de editie van 2014 willen we kinderrechten nog een prominentere plek geven in de Talent Battle en meer in gesprek gaan met jongeren.

HOOFDSTUK 3

ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

3.1. Profiel

Onze visie, missie en aanpak

UNICEF Nederland werkt aan een betere wereld voor kinderen. Dit doen we met het Verdrag voor de Rechten van het Kind (1989) als basis en kompas. We zijn verbonden met het wereldwijde UNICEF, de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties.

Visie

Elk kind moet gezond kunnen opgroeien, met aandacht en zorg, met schoon drinkwater en goede voeding, met sanitaire voorzieningen, beschermd tegen gevaarlijke ziektes. Ook moet elk kind naar school kunnen, om zich te ontwikkelen en daardoor weerbaar te worden. En elk kind moet kunnen rekenen op een veilige omgeving en op bescherming tegen gevaar, geweld en uitbuiting.

Overall ter wereld doet UNICEF een beroep op overheden om zich sterk te maken voor het welzijn en de rechten van kinderen. Tegelijkertijd zorgt UNICEF er, samen met anderen, voor dat kinderen nú zorg en onderwijs krijgen en beschermd worden tegen geweld, uitbuiting en ziektes, bijvoorbeeld hiv en aids.

UNICEF Nederland deelt het streven naar een wereld waarin kinderrechten worden nageleefd en alle kinderen gelijke kansen hebben.

Missie

UNICEF Nederland brengt mensen in Nederland in beweging om met vereende krachten te werken aan een betere wereld voor kinderen. Samen met 'bewogen' mensen dragen we financieel en op andere manieren bij aan het wereldwijde werk van UNICEF; beschermen we de rechten van kinderen in Nederland; en versterken we in Nederland het draagvlak voor kinderrechten en UNICEF.

Aanpak

'UNITE for Children'. Ons motto geeft onze aanpak weer. We roepen iedereen op om zich samen met ons in te zetten voor (de rechten van) kinderen.

Onze kracht

Door onze grote jaarlijkse bijdrage aan het wereldwijde UNICEF, dat invloedrijk én doeltreffend is, maken we echt verschil in de wereld, in de eerste plaats in het leven van de meest kwetsbare kinderen. Mede door onze verbondenheid met de VN-organisatie hebben we een goede naam en een

solide uitstraling. Dit opent deuren en geeft mensen vertrouwen. We zijn een kinderrechtenorganisatie die zich richt op concrete verbetering van het welzijn van kinderen. Dat is altijd mogelijk, ook in situaties die uitzichtloos lijken. Resultaat voor kinderen staat bij ons voorop.

Dit doet UNICEF Nederland

Met mandaat van het wereldwijde UNICEF zien we in Nederland toe op de naleving van kinderrechten. Ook zijn we in ons land de belangrijkste informatiebron voor iedereen die iets wil weten over kinderrechten, de situatie van kinderen waar ook ter wereld of de hulp aan kinderen die in extreme armoede leven of in een oorlogs- of rampgebied. Voor de ondersteuning van deze kinderen werven we ook fondsen.

Beschermer van kinderrechten

In Nederland groeien de meeste kinderen gezond en veilig op met volop kansen om zich te ontwikkelen. Maar dat geldt niet voor ieder kind. Wij komen in actie als de rechten van kinderen worden geschonden. En we spreken de Nederlandse overheid aan op naleving van het VN-Verdrag voor de Rechten van het Kind. Wat in dit verdrag staat, geldt voor alle kinderen. Ook voor vreemdelingenkinderen, kinderen in de jeugdzorg, kinderen die met het strafrecht in aanraking komen en kinderen in het Caribische deel van het Koninkrijk. Sinds 2008 brengt UNICEF Nederland samen met Defence for Children jaarlijks in kaart hoe het in ons land met kinderrechten staat. De bevindingen rapporteren we in het Jaarbericht Kinderrechten.

Pleiter voor kinderrechten

We brengen kinderrechten onder de aandacht van heel Nederland. In het groot met campagnes als 'Wij gaan voor nul!' met kindersterfte als thema, maar ook in het klein, bijvoorbeeld met een gastles op een basisschool.

Wat we over kinderrechten te zeggen hebben, is belangrijk. Om zo veel mogelijk mensen te bereiken op een manier die hun aanspreekt, brengen we ons verhaal 'op maat': de boodschap is dezelfde, maar de vorm, het taalgebruik en het kanaal verschillen.

Kinderen (10-12 jaar) hebben bij ons een eigen site: www.unicefenjij.nu. Daar vinden ze informatie die voor hen interessant en begrijpelijk is, en heel veel filmpjes. Hierdoor leren ze hun eigen rechten kennen en gaan ze beseffen dat die gelden voor alle kinderen die er op de wereld zijn. Op de site staan ook tips voor kinderen die dit verder willen vertellen of die actie willen voeren voor leeftijdgenootjes die het slechter hebben getroffen dan zij

Jongeren (13-18 jaar) worden 24/7 met prikkels overladen, hun aandacht vervliegt snel. Als we jongeren willen bereiken en boeien, moeten we aanwezig zijn op Facebook, Twitter en YouTube, inhaken op hun interesses en hun taal spreken.

Met onze partners in het bedrijfsleven gaan we het gesprek aan over kinderrechten op hun eigen terrein, ondernemen. Bijna alles wat bedrijven doen, is van invloed op kinderen en hun omgeving. Daarom vragen we bedrijven waar we mee samen werken rekening te houden met kinderrechten, bijvoorbeeld in hun marketing, personeelsbeleid en productieproces.

Nederlandse politici vragen we ook om oog te hebben voor de rechten van kinderen buiten Nederland. Het Kinderrechtenverdrag verplicht landen om kinderrechten te respecteren en te bevorderen, ook in de contacten en de samenwerking met andere landen. Dit betekent dat de positie van kinderen ook binnen ontwikkelingssamenwerking een aandachtspunt moet zijn. Het vraagt ook om coherent en consistent beleid. Zo moet kinderarbeid zowel via ontwikkelingssamenwerking als met een verantwoord internationaal handelsbeleid worden aangepakt.

Werven van fondsen

We werven fondsen voor de programma's van UNICEF Internationaal en voor ons werk in Nederland. In onze werving richten we ons (vooral) op particulieren en bedrijven. We zetten een waaier aan middelen in en maken gebruik van verschillende wervingskanalen. En in campagneweken 'halen we alles uit de kast', want we weten hoe belangrijk het is, dat er voldoende middelen zijn om kinderen te helpen.

SHO

UNICEF Nederland is lid van de SHO (Samenwerkende Hulporganisaties). Tijdens de actie voor Syrië was UNICEF Nederland actievoorzitter van de SHO. Behalve de actie voor Syrië was er in 2013 ook een SHO-actie voor de Filipijnen. Lees meer over de twee SHO-acties.

Toegevoegde waarde voor de maatschappij

Door onze inzet voor de naleving van kinderrechten in Nederland en de resultaten hiervan, vergroten we de kwaliteit van onze samenleving. Dit doen we ook door aandacht te vragen voor de schending van de rechten van honderden miljoenen kinderen buiten Nederland. We overtuigen door onze deskundigheid en onze reputatie. Het internationale UNICEF heeft dezelfde relevantie, maar dan op wereldniveau.

Synoniem met kwaliteit

We zijn overal welkom en overal thuis. We zitten aan tafel bij de minister en praten met kinderen in een vluchtelingenkamp. We staan voor kwaliteit. Als wij met informatie naar buiten komen, dan is dat goed onderbouwd. We zijn een gesprekspartner die telt, ook voor de overheid en voor de (grote) bedrijven waarmee we een partnerschap hebben. We kunnen daadwerkelijk van invloed zijn op beleid.

Leerstoel voor Kinderrechten

Tekenend voor onze bijdrage aan de samenleving is de UNICEF Leerstoel Kinderrechten aan de Universiteit van Leiden. Met de leerstoel (sinds 2012) kregen kinderrechten meer expliciete aandacht in wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. In 2013 is voor het eerst een Summer school International Child Rights georganiseerd.

Wereldwijd en wereldwijd

UNICEF is de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties (VN) en heeft de opdracht toe te zien op de naleving van het Verdrag voor de Rechten van het Kind. UNICEF werkt wereldwijd, in het bijzonder voor kinderen van wie de rechten zijn geschonden door armoede, rampen of oorlogen. Zonder UNICEF en zijn lokale samenwerkingspartners zouden miljoenen kinderen kansloos zijn. Hierdoor is UNICEF van groot belang voor de hele wereldgemeenschap.

3. 2. Structuur

Organisatiestructuur UNICEF Nederland

UNICEF Nederland heeft een compacte organisatiestructuur. Er zijn twee directeuren. Het Management Team bestaat, inclusief de twee directieleden, uit vijf personen.

Taken afdelingen

Kinderrechten & Programma's

- Verantwoordelijk voor activiteiten gericht op educatie, activatie en participatie van kinderen en jongeren, lobbyactiviteiten in Nederland, onderzoek naar kinderrechtsituaties, programmatische samenwerking met UNICEF, programmarapportages en de samenwerking binnen de SHO.
- Kenniscentrum voor kinderrechten en programma's.

Marketing & Fondsenwerving

- Zet zo veel mogelijk mensen aan tot financiële en inhoudelijke steun. Doet dit in samenwerking met de andere afdelingen.
- Realiseert en onderhoudt relaties met partners uit het bedrijfsleven. Beoogde resultaten: fondsen, meer draagvlak en realisatie van kinderrechten in de bedrijfsvoering.

Communicatie

- Zorgt dat UNICEF zichtbaar is in Nederland. Doet dit met campagnes, evenementen, samenwerking met de media en de ontwikkeling van communicatiemateriaal.
- Bewaakt het merk UNICEF en bepaalt het communicatiebeleid van UNICEF Nederland.

Bedrijfsvoering

- Hieronder vallen de teams Control & Kwaliteit, Financiën, de Vrijwilligersorganisatie, Personeel & Organisatie en ICT & Facilitaire Zaken.
- Vanuit hun specifieke expertise ondersteunen deze teams de andere afdelingen.

Het Bestuur van UNICEF Nederland

UNICEF Nederland wordt bestuurd volgens het Raad van Toezichtmodel. De twee directieleden vormen samen het Bestuur.

Directeur-bestuurders zijn:

de heer J.B. (Jan Bouke) Wijbrandi, algemeen directeur
mevrouw I.A. (Ingrid) Visscher, operationeel directeur

De algemeen directeur vertegenwoordigt de organisatie in de Nederlandse samenleving en binnen het wereldwijde UNICEF. Ook strategieontwikkeling is onderdeel van zijn takenpakket. Hij stuurt de afdelingen Communicatie en Kinderrechten & Programma's aan. De operationeel directeur is verantwoordelijk voor het functioneren van de interne organisatie en de inzet van vrijwilligers. Zij stuurt de afdeling Marketing & Fondsenwerving en de teams Bedrijfsvoering aan.

Nevenfuncties directieleden

Nevenfuncties Jan Bouke Wijbrandi:

bestuurslid Samenwerkende Hulporganisaties (SHO)

lid Raad van Commissarissen van Woningcorporatie GroenWest Wonen, Woerden

Nevenfunctie Ingrid Visscher:

lid Raad van Commissarissen Ansva

Verzekeringsmaatschappij NV

Beide directeuren hebben een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Directiebeloning

De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid voor de directie vast, evenals als de hoogte van de directiebeloning en van andere bezoldigingscomponenten. De Raad doet dit na advies van de Remuneratiecommissie. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geëvalueerd.

In het bezoldigingsbeleid en bij de vaststelling van de beloning volgt UNICEF Nederland de Adviesregeling Beloning Directeuren Goede Doelen van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De regeling, gebaseerd op het advies Goed Bestuur voor Goede Doelen (zie ook www.vfi.nl), geeft aan de hand van de zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

Het jaarinkomen dat relevant is voor toetsing aan de VFI-norm bedroeg in 2013 voor algemeen Jan Bouke Wijbrandi 124.000 euro en voor operationeel directeur Ingrid Visscher 121.000 euro. Beide beloningen bleven hiermee binnen de normen van de VFI.

In de Jaarrekening 2013 staat in de toelichting op de Staat van Baten en Lasten een specificatie van de bezoldiging van de directie.

De medewerkers van UNICEF Nederland

UNICEF Nederland heeft ambitieuze doelstellingen. De realisering ervan is een uitdaging, zeker nu de 'buitenwereld' steeds sneller verandert en inkomstengroei ook voor ons niet vanzelfsprekend is. We hebben mensen nodig met passie, inzet en betrokkenheid maar ook met deskundigheid, de juiste competenties en de wil om steeds beter te worden.

We bieden onze medewerkers een inspirerende en stimulerende werkomgeving. Ze moeten zich bij ons gezien, gerespecteerd en gewaardeerd weten. Omgekeerd stellen we ook hoge eisen aan hen: volledige inzet, betrokkenheid bij het werk van UNICEF en bij elkaar, kwaliteit en de bereidheid om zich te blijven ontwikkelen. Alleen vakkennis is niet genoeg. Onze medewerkers moeten ook goed kunnen samenwerken en maatschappelijk geëngageerd, communicatief en resultaatgericht zijn.

Bezetting

Toelichting

- Het gemiddeld aantal FTE's (83,6) was iets lager dan voor 2013 was begroot (84,6 FTE's) en iets hoger dan in 2012 (82,9 FTE's). Per eind 2013 bedroeg het aantal FTE's 84,2.
- De lichte stijging van het aantal medewerkers is veroorzaakt door de invulling van vacatures die in 2012 waren

Personeel 2013	2013	2012	2011
(gemiddeld aantal) FTE's	84	83	83
totaal aantal medewerkers	99	95	96
fulltime medewerkers	31	27	37
parttime medewerkers	68	68	59
vrouwen	71	67	72
mannen	28	28	24
stagiair(e)s	20	10	11

ontstaan en door tijdelijke functies.

- De huidige tijd vraagt om flexibiliteit in het personeelsbestand. Daarom laten we medewerkers beginnen met arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, meestal voor de duur van een jaar.
- Door veel stagiair(e)s/afstudeerders (20) te begeleiden, dragen we bij aan de ontwikkeling van talenten. Bovendien is hun inzet heel waardevol voor ons. Vier 'werkherstelkandidaten' konden zich in 2013 bij ons voorbereiden op hun terugkeer in het arbeidsproces bij andere organisaties.

Beloningsstructuur

UNICEF Nederland schaaft zijn medewerkers in op basis van functieniveaus. In elk vakgebied zijn er diverse functiereeksen.

In 2013 namen we via de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) deel in een brede benchmark, uitgevoerd door Human Capital Group. Uit de resultaten bleek dat we een positie in het midden innemen. Net als in 2012 is ook in 2013 de 'nullijn' gehanteerd: de salarissen zijn niet geïndexeerd. Alle medewerkers van UNICEF Nederland zijn opgenomen in een standaard collectieve pensioenregeling, die is ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW/PGGM).

360 graden feedback

Medewerkers, inclusief de directie, worden zowel op resultaten als op competenties beoordeeld. De beoordelingscyclus is in 2013 verder geprofessionaliseerd door invoering van de systematiek van 360 graden feedback. Voorafgaand aan het jaarlijkse persoonlijk ontwikkelgesprek (POP) met hun leidinggevende vullen medewerkers voortaan zelf een scorelijst in en vragen ze maximaal vijf collega's of derden dit ook voor hen te doen. De eerste ervaringen met de nieuwe aanpak zijn positief. Daarnaast maken leidinggevendenden sinds 2013 concretere resultaatafspraken met hun medewerkers.

UNICEF Academie

Medewerkers moeten goed op de hoogte zijn van de thema's en aanpak van UNICEF en van de UNICEF-organisatie. Om dit te bereiken hebben we sinds 2010 een interne UNICEF Academie. Hier kunnen medewerkers workshops volgen, bijvoorbeeld over kinderrechten, noodhulp en de structuur van UNICEF. In 2013 waren er acht bijeenkomsten van de UNICEF Academie. Prinses Laurentien opende in september met een bevlogen introductie het 'academisch jaar' 2013-2014.

Medewerkerstevredenheid

In 2013 is geen medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd. In 2015 gebeurt dit weer. Sinds het voorjaar van 2013 kunnen medewerkers alle relevante P&O-informatie digitaal raadplegen op het intranet.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2013	2013	2012	2011
ziekteverzuim* (exclusief zwangerschap)	2,85	3,29	2,64
meldingsfrequentie** (aantal keer per medewerker)	1,19	1,32	1,70

* Het aantal verzuimde kalenderdagen in 2013 ten opzichte van het aantal FTE's x 365.

** Verhouding tussen het aantal verzuimgevallen en het aantal medewerkers.

Toelichting

Na een stijging in 2012 is het ziekteverzuimpercentage in 2013 weer gedaald. Het bleef opnieuw onder de norm van 3,50. Het landelijk gemiddelde ligt op 3,80. De daling van de meldingsfrequentie zette in 2013 door. We investeren veel in een goede begeleiding van medewerkers bij ziekte.

Medezeggenschap

De medewerkers van UNICEF Nederland hebben medezeggenschap via de Ondernemingsraad (OR). Het contact tussen OR en directie is goed, zowel in formeel als in informeel overleg. De aanpassing van de beoordelingssystematiek was een belangrijk onderwerp in 2013. De OR stemde in met de invoering van de methode van 360 graden feedback.

De OR heeft in 2013 geïnvesteerd in de versterking van het eigen functioneren. Bijzondere aandacht ging daarbij uit naar de contacten met de directie. Een training van OR en directie samen is een goede bijdrage geweest aan een constructieve, open communicatie. Belangrijk in de samenwerking zijn de informele overlegmomenten waarop de directie de OR bijpraat over actuele ontwikkelingen.

Medewerkers aan het woord

Saskia (21) liep in 2013 stage bij UNICEF Nederland:

"Mijn stageperiode is voorbij gevlogen! Ik ben heel fijn ontvangen bij UNICEF en ik heb er geweldige kansen gekregen. Van mensen binnen de organisatie heb ik veel geleerd. Ook heb ik geleerd met tijdsdruk om te gaan, omdat er zoveel gaande is. UNICEF heeft me de mogelijkheid geboden om mezelf te ontwikkelen. Het mooiste is: ook nu de stageperiode is, blijf ik betrokken, en dat bevalt erg goed!"

Erik (42) ging aan de slag op een werkherstelplek bij UNICEF Nederland:

"Ik was blij dat ik bij UNICEF terecht kon. Ik was in dienst bij een bedrijf, maar kwam thuis te zitten. Op deze werkherstelplek kon ik weer werkritme opdoen. Vriende-

lijke collega's creëerden direct een omgeving waarin ik me thuis voelde. Mijn frisse blik als buitenstaander bleek waardevol, mede door mijn ervaring als seniorconsultant. Fijn om te zien dat mijn aanbevelingen over werkprocessen bij UNICEF zijn opgepakt. Mijn tijd bij UNICEF zit er nu bijna op, ik ben klaar voor een nieuwe uitdaging. Het is mooi dat we in deze periode over en weer van toegevoegde waarde zijn geweest."

Marieke (34) is noodhulpexpert bij UNICEF Nederland:

"Ik ben er trots op deel uit te maken van UNICEF en eraan mee te helpen dat kinderen worden beschermd. Juist in noodsituaties zijn kinderen het meest in gevaar. Ons werk staat dan onder grote tijdsdruk. Dat is zwaar, maar het is heel motiverend om met collega's uit de hele wereld samen te werken. Beelden van kinderen die dankzij ons hulp hebben gekregen, geven me een heel voldaan gevoel. Daarnaast is noodhulp professioneel gezien een interessant en uitdagend vakgebied. Noodhulp blijft nodig. Dat betekent dat we altijd klaar moeten zijn voor de volgende ramp."

3. 3. Evaluatie van 2013

Verslag Raad van Toezicht 2013

In het verslag van de Raad van Toezicht wordt beschreven hoe en in welke samenstelling de Raad in 2013 zijn toezicht houdende taken heeft uitgevoerd.

Samenstelling Raad van Toezicht

De (gewenste) samenstelling van de Raad, inclusief het profiel en de achtergrond van de leden, is vastgelegd in de statuten van UNICEF Nederland. Nieuwe leden worden benoemd op basis van voordrachten door zittende leden van de Raad. De Raad van Toezicht van UNICEF Nederland bestaat uit maximaal acht personen. Gedurende heel 2013 waren dit:

de heer J.A. (John) Jorritsma, voorzitter en voorzitter Remuneratiecommissie

Commissaris van de Koning in de provincie Fryslân

Nevenfuncties:

- voorzitter Raad van Toezicht Maag Lever Darm Stichting (MLDS)
- voorzitter Raad van Toezicht Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte (STIRR)
- voorzitter Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN)
- lid Comité Nederlandse Veteranendag

- lid bestuur Nationaal Restauratiefonds

De heer Jorritsma is lid en voorzitter van de Raad sinds 1 juni 2011.

mevrouw W.J. (Willemijn) Maas, vicevoorzitter en lid Remuneratiecommissie

Tot eind 2013 algemeen directeur AVRO

Nevenfuncties:

- commissaris bij ICare Producties (tot 1 januari 2014)
- bestuurslid BV Programmabladen AKN (tot 1 januari 2014)
- bestuurslid Stichting AKN (tot 1 januari 2014)
- vicevoorzitter bestuur Stichting Co-productiefonds Binnenlandse Omroep (tot 1 januari 2014)
- lid Raad van Toezicht Prins Bernhard Cultuurfonds
- lid Commissie van Advies van het Conservatorium van Amsterdam
- lid Raad van Commissarissen Haven Amsterdam

Mevrouw Maas is lid van de Raad sinds 4 februari 2008.

de heer W.A.J. (Wim) Janssen

Zelfstandig communicatieadviseur

Nevenfuncties:

- senior expert Programma Uitzending Managers (PUM) Den Haag

De heer Janssen is lid van de Raad sinds 30 september 2004. Hij is in de Raad benoemd op voordracht van de Vrijwilligersraad waarvan hij tot 20 november 2008 ook lid was.

de heer J.B. (Hans) Opschoor

Emeritus hoogleraar Milieueconomie, Vrije Universiteit Amsterdam, Emeritus hoogleraar Economics of Sustainable Development, Institute of Social Studies, Den Haag, Oud-rector International Institute of Social Studies (Erasmus University)

Huidige activiteiten:

- vicevoorzitter Curatorium Afrika Studie Centrum
- lid Adviesraad Internationale Vraagstukken, Commissie Ontwikkelingssamenwerking
- lid Raad van Advies Stichting Vredeswetenschappen SWW
- lid Raad van Advies Club van Rome Nederland
- lid Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen

De heer Opschoor is lid van de Raad sinds 9 september 2009. Hij is benoemd op voordracht van de Ondernemingsraad.

de heer W.F.C. (Willem) Cramer, lid Auditcommissie

Zelfstandig gevestigd adviseur, toezichthouder, investeerder

Nevenfuncties:

- vicevoorzitter Raad van Commissarissen Exact
- penningmeester Liszt Concours

- lid Adviescommissie BMKB Ministerie Economische Zaken
- lid Raad van Advies Remuneration & Compensation Committee Institute
- lid Raad van Commissarissen Staalbankiers
- lid Raad van Advies 'The Moneyer'
- lid Raad van Commissarissen Garantibank International N.V.

De heer Cramer is lid van de Raad sinds 1 juli 2010.

de heer H.H.J. (Herman) Dijkhuizen, voorzitter Auditcommissie

Chief Finance Officer NIBC Bank N.V.

Nevenfuncties:

- bestuurslid Fonds 4/5 mei
- bestuurslid Steun Stichting Emma Kinderziekenhuis
- vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting VU/Umc
- lid Monitoring Commissie Talent naar de Top

De heer Dijkhuizen is lid van de Raad sinds 9 december 2010.

mevrouw A.M.J. (Annemarieke) Mooijman

Zelfstandig adviseur op het gebied van water, sanitatie en gezondheidsvoorlichting

Mevrouw Mooijman is lid van de Raad sinds 5 september 2011. Zij is benoemd op voordracht van de Vrijwilligersraad.

Mevrouw T.B. (Tamara) Trotman, lid Auditcommissie

Strafrechter bij de rechtbank Rotterdam

Nevenfuncties:

- voorzitter Stichting Rechters voor Rechters
- lid Commissie Nieuwe Bestuursleden Amnesty International Nederland

Mevrouw Trotman is lid van de Raad sinds 14 mei 2012.

Mutaties

Er waren in 2013 geen mutaties in de samenstelling van de Raad van Toezicht. De verwachting is dat er in het najaar van 2014 weer veranderingen in de samenstelling komen.

Bestuurstermijn

In 2010 is vastgelegd in de statuten dat een bestuurstermijn vier jaar bedraagt. Voor benoemingen van vóór die tijd geldt nog de oude termijn van drie jaar. Leden van de Raad zijn tweemaal herbenoembaar, telkens voor vier jaar.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Ze kunnen onkosten declareren. Van deze mogelijkheid hebben enkele leden gebruik gemaakt voor een totaalbedrag van 1.800 euro.

Werkzaamheden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directie en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. De Raad stelt het beleid van UNICEF Nederland vast, ziet toe op de uitvoering ervan, fungeert als klankbord en geeft advies.

De taken en bevoegdheden van de Raad, zoals vastgelegd in de statuten, stemmen overeen met de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Vereniging Fondsenwervende Instellingen, 2005). De Raad van Toezicht vergadert minimaal vier maal per jaar.

In 2013 vergaderde de Raad zes keer in aanwezigheid van de directie. Er waren vier reguliere vergaderingen, een strategiedag en een extra vergadering over de gehele organisatiestrategie.

Door de Raad zijn in 2013 besproken en formeel goedgekeurd:

- het Jaarverslag en de Jaarrekening 2012
- het jaarplan en de begroting voor 2014
- het Joint Strategic Plan 2014-2017 met UNICEF
- het financieel beleid
- de uitbesteding van de afwikkeling van nalatenschappen aan de VFI

Daarnaast kwamen aan de orde:

- het vrijwilligersbeleid
- het ambassadeursbeleid
- de partnershipstrategie
- de strategie voor pleitbezorging
- marktgericht werken
- de algemene gang van zaken
- de tussentijdse financiële resultaten, de kwartaalcijfers en de eindejaarsprognose
- de Managementletter van de externe accountant
- de externe audit van UNICEF
- de zelfevaluatie van het functioneren van de Raad van Toezicht

Overige activiteiten

- Hans Opschoor bezocht in mei 2013 met Jan Bouke Wijbrandi de jaarlijkse bijeenkomst van Nationale UNICEF-Comités, ditmaal in Helsinki.
- In september sprak de Raad van Toezicht met de Vrijwilligersraad. Het ging in deze bijeenkomst vooral over de overgang naar een ander type vrijwilligersactiviteiten. Dit vanwege de beëindiging per 1 januari 2014 van de verkoop van kaarten en producten door UNICEF Nederland zelf. Het besluit te stoppen raakte veel vrijwilligers. De Raad heeft met de Vrijwilligersraad ook het jaarplan voor vrijwilligers besproken.

- Een delegatie van de Raad vergaderde in december 2013 met de Ondernemingsraad (OR) van UNICEF Nederland. Het belangrijkste gespreksonderwerp was de nieuwe organisatiestrategie. De nieuwe strategie leidt in 2014 tot veranderingen in de organisatie.

Organen Raad van Toezicht

Voor de ondersteuning van zijn werkzaamheden heeft de Raad van Toezicht twee commissies ingesteld: de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie.

Auditcommissie

In 2013 waren drie toezichthouders lid van de Auditcommissie:

de heer H.H.J. Dijkhuizen, voorzitter
de heer W.F.C. Cramer
mevrouw T.B. Trotman

De Auditcommissie houdt in opdracht van de Raad toezicht op:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen
- de financiële informatieverschaffing
- de relatie met de externe accountant

In 2013 vergaderde de commissie vijf keer met de directie.

Op de agenda stonden:

- de tussentijdse financiële resultaten
- het financieel beleid
- de Managementletter van de accountant
- het Joint Strategic Plan 2014-2017
- het Risk Register (risicoanalyse)
- de Jaarrekening 2012
- de begroting voor 2014
- de externe audit van UNICEF

De externe accountant heeft twee vergaderingen bijgewoond. Een maal hebben de commissie en de accountant zonder de directie vergaderd.

Remuneratiecommissie

In 2013 vormden twee leden van de Raad van Toezicht de Remuneratiecommissie:

de heer J.A. Jorritsma, voorzitter
mevrouw W.J. Maas

De commissie adviseert de Raad van Toezicht over het beloningsbeleid voor de directie. Ze houdt ook de functioneringsgesprekken met de directieleden. Met beide directeuren is in 2013 een gesprek geweest. Van beiden is vastgesteld dat zij naar tevredenheid functioneren.

Evaluatie resultaten en ontwikkelingen

De Raad van Toezicht heeft de organisatieontwikkelingen en de resultaten van UNICEF Nederland in 2013 geëvalueerd. Geconcludeerd is dat de organisatie steeds beter inspeelt op veranderingen in de omgeving. Dit is een goede ontwikkeling, want de steeds snellere veranderingen in het voor UNICEF relevante 'speelveld' maken wendbaarheid van de organisatie noodzakelijker dan ooit. Daarnaast is de organisatie gezond en ze komt in 2013 dicht bij de afdrachtnorm van 75 procent die met UNICEF is overeen gekomen. Onze relatie met het wereldwijde UNICEF is in elk opzicht goed. De verbetering van de strategie voor partnerships leidt vooral tot mooie inhoudelijke resultaten. De fondsenwerving bij bedrijven kan nog worden versterkt. De Raad van Toezicht is verder van mening dat in de gesprekken met vrijwilligers over de beëindiging van de verkoop in eigen beheer de gewenste zorgvuldigheid is betracht. Ook is de transitie naar ander vrijwilligerswerk goed begeleid. De directie werkt constructief en prettig samen met de Raad van Toezicht.

Evaluatie functioneren Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht voert jaarlijks een zelfevaluatie van zijn functioneren uit. Een van de conclusies uit de evaluatie van 2013 was, dat de kwaliteit van discussie en besluitvorming over het algemeen goed is. Dit geldt in het bijzonder voor onderwerpen op het terrein van de Auditcommissie. Verder ziet de Raad mogelijkheden om in de toekomst meer mee te denken over strategische thema's als pleitbezorging, de relatie met het wereldwijde UNICEF, vrijwilligersbeleid en strategie- en organisatieontwikkeling. De toezichthouders vinden het belangrijk dat de samenstelling van de Raad van Toezicht en het profiel van de leden meer worden toegespitst op de huidige behoeftes van de organisaties. Die liggen met name op het vlak van mediarelaties en jongeren.

Voorburg, mei 2014

John Jorritsma,

voorzitter Raad van Toezicht UNICEF Nederland

Verantwoordingsverklaring 2013

In de Verantwoordingsverklaring is beschreven hoe UNICEF Nederland 'goed bestuur' in praktijk brengt.

De directie en de Raad van Toezicht van UNICEF Nederland onderschrijven de drie basisprincipes van goed bestuur:

1. een duidelijke scheiding tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren;
2. optimalisering van de besteding van middelen;
3. het streven naar optimale relaties met belanghebbenden.

1. Toezicht, bestuur en uitvoering

In het besturingsmodel van UNICEF Nederland zijn in overeenstemming met de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren gescheiden.

Code Goed Bestuur

Het Nederlandse publiek stelt eisen aan de integriteit, openheid en transparantie van ideële organisaties. UNICEF Nederland onderschrijft de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De Code is sinds 2008 vervlochten met het Reglement CBF-Keur (CBF = Centraal Bureau Fondsenwerving).

Raad van Toezicht en directie (bestuur)

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de directie en op de algemene gang van zaken binnen UNICEF Nederland. De directie is belast met het besturen van de organisatie.

Externe richtlijnen en extern toezicht

Behalve aan de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen houdt UNICEF Nederland zich bij de uitvoering van zijn taken aan de volgende richtlijnen:

- de Gedragscode van de VFI
- de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen)
- het Reglement CBF-Keur
- de ISO-certificering
- de richtlijnen voor de ANBI-status

Extern toezicht wordt uitgeoefend door:

- PricewaterhouseCoopers Accountants NV (PwC) (accountantscontrole)
- UNICEF (jaarlijkse evaluatie van Joint Strategic Plan)

Gedragscode Fondsenwerving VFI

UNICEF Nederland is lid van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) en houdt zich aan de VFI-gedragscode voor de werving van fondsen. Kernbegrippen in deze code zijn respect, openheid, betrouwbaarheid en kwaliteit. UNICEF Nederland hanteert de volgende uitgangspunten: van de verworven middelen besteden we minimaal 80 procent aan onze doelstellingen en we leggen over de inzet van middelen aan al onze relaties eerlijk, volledig en juist verantwoording af. In onze verantwoording streven we naar de hoogst mogelijke kwaliteit.

Richtlijnen jaarverslaggeving

UNICEF Nederland hanteert in zijn verslaggeving de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

CBF-Keur

UNICEF Nederland bezit het CBF-Keur, het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Dit toont aan dat we het toezicht op bestuur, beleid, bestedingen, fondsenwerving en verslaggeving goed hebben geregeld. Een belangrijk criterium voor het keurmerk is het kostenpercentage van de eigen fondsenwerving (= kosten eigen fondsenwerving in verhouding tot de opbrengsten van eigen fondsenwerving). Dit mag over drie jaar gemiddeld niet meer bedragen dan 25 procent. Met een kostenpercentage van 19,9 procent bleef UNICEF Nederland in 2013 ruim onder deze norm. Over de jaren 2009 tot en met 2013 was het kostenpercentage gemiddeld 19,1 procent.

ISO-certificering

UNICEF Nederland heeft zich in 2012 laten certificeren voor ISO 9001. In 2013 hebben we in een reguliere hertoetsing vastgesteld dat de organisatie nog voldoet aan de normen van ISO 9001. Daarom kregen we ook in 2013 het ISO-certificaat.

2. Optimalisatie van bestedingen

In 2013 heeft UNICEF Nederland 81,6 procent van de inkomsten besteed aan zijn doelstellingen: 73,4 procent is afgedragen aan UNICEF, 8,2 procent is besteed aan voorlichting, educatie en pleitbezorging in Nederland.

Meerjarenbeleidsplan

UNICEF Nederland heeft een gedegen planning- en controlstructuur. Aanpak en terminologie zijn afgestemd op het systeem van de internationale UNICEF-organisatie. We maken elke drie jaar een nieuw meerjarenbeleidsplan. Hierin staan meerjarendoelstellingen die zijn afgeleid van onze missie. Voor elke doelstelling zijn strategieën bepaald met daaraan gekoppeld concrete maatstaven waaraan we de voortgang kunnen afmeten. Het huidige meerjarenplan loopt van 2013 tot en met 2015. Onze jaarplannen zijn afgeleid van het meerjarenbeleidsplan. Dit geldt ook voor het jaarplan voor 2014. Met UNICEF hebben we in 2013 vervolgafspraken gemaakt voor de jaren 2014 tot en met 2017. Die zijn vastgelegd in een nieuw Joint Strategic Plan (JSP).

Balanced Scorecard

Om onze doeltreffendheid en doelmatigheid te (blijven) versterken werken we bij UNICEF Nederland met een Balanced Scorecard. De scorecard bevat

prestatie-indicatoren die zijn afgeleid van de beoogde resultaten in het Meerjarenbeleidsplan en Jaarplan. De indicatoren zijn zowel financieel als inhoudelijk. Ze leveren belangrijke sturingsinformatie op voor het management.

Risicomanagement

Het risicomanagement van UNICEF Nederland vormt een integraal onderdeel van de planning- en controlcyclus. Dit stelt ons in staat om de belangrijkste risico's tijdig te onderkennen en beheersmaatregelen hiervoor te definiëren. Dit om te voorkomen dat deze risico's de verwezenlijking van onze doelstellingen schaden.

3. Relaties met belanghebbenden

We hechten veel belang aan goede contacten met al onze interne en externe relatiegroepen. Dit zijn werknemers, vrijwilligers, het wereldwijde UNICEF, de Raad van Toezicht, de Vrijwilligersraad, de ambassadeurs, externe toezichthouders, donateurs, zakelijke donoren, partners, collega-organisaties, leveranciers en de media. Maar ook overheden en politici. Zij zijn belangrijk voor ons, omdat ze met wet- en regelgeving invloed uitoefenen op onze organisatie en op het kinderrechtenbeleid.

Communicatiemiddelen

Afhankelijk van de relatiegroep zetten we verschillende communicatiemiddelen in. We informeren belanghebbenden via persoonlijk contact, social media, op onze websites, en met (digitale) nieuwsbrieven, folders, brochures, persberichten, magazines en (voortgangs)rapportages.

We publiceren jaarlijks een onlinejaarverslag. Onderdeel hiervan is een verkorte jaarrekening. De volledige jaarrekening is als download beschikbaar binnen het onlineverslag. Naast het onlineverslag maken we het Jaaroverzicht dat naar alle relaties gaat. Hierin presenteren we de activiteiten en resultaten van het voorbije jaar op een toegankelijke en bondige manier. Ten slotte brengen we in aanvulling op het onlinejaarverslag het boekje Kijk op UNICEF uit met korte teksten en veel aansprekende beelden. De inhoud is gebaseerd op de resultaten en ontwikkelingen in het vorige boekjaar. Kijk op UNICEF verscheen voor het eerst in 2013.

Klachten

Vragen, opmerkingen en klachten die bij ons binnenkomen, worden gesorteerd naar aard en onderwerp en komen direct bij de juiste medewerker terecht. Zo kunnen we snel inspelen op wensen, suggesties of onvrede van donateurs en anderen.

3.4. Solide organisatie

Risicomanagement bij UNICEF Nederland

Bij UNICEF Nederland zijn we voortdurend alert op potentiële risico's. Als ze zich voordoen, kan dit ertoe leiden dat we onze doelstellingen niet halen. Daarom treffen we beheersmaatregelen. Actief risicomanagement helpt te voorkomen dat de risico's daadwerkelijk optreden.

Risk register

Ons risk register, waarmee we de belangrijkste risico's voor onze organisatie in beeld brengen, wordt elk jaar geactualiseerd. We voegen risico's toe of halen ze van de lijst, en waar nodig vullen we de beheersmaatregelen aan.

Belangrijkste risico's in 2013

Reputatieschade

UNICEF Nederland kan reputatieschade oplopen door negatieve berichtgeving in de media. Die hoeft niet onszelf te betreffen. We kunnen ook worden 'geraakt' door negatieve publiciteit over andere goede doelen, ontwikkelingssamenwerking, het wereldwijde UNICEF, andere UNICEF-Comités, de VN of de SHO. We beperken het risico op reputatieschade op verschillende manieren, onder meer door dagelijks te 'screenen' wat op ons werkkterrein in de media verschijnt en meteen in actie te komen, als daartoe aanleiding is. Onze webcare is goed op orde.

In 2013 was er weinig negatieve berichtgeving die rechtstreeks UNICEF Nederland gold. Kritiek was er wel rondom de SHO-actie voor Syrië en de verdeling van de ontvangen gelden over noodhulpprojecten in Syrië en de omliggende landen. Als actievoorzitter van de SHO hebben we zo goed mogelijk uitleg gegeven over aanpak en keuzes. Door reputatiemanagement en alerte webcare heeft negatieve berichtgeving over andere goede doelen geen impact gehad op UNICEF Nederland.

Einde verkoop kaarten en producten

Vanaf 2014 verkopen we zelf geen kaarten en producten meer. Het besluit te stoppen had tot onbegrip kunnen leiden bij vrijwilligers die vaak jarenlang de verkoop hebben georganiseerd. We hebben geprobeerd dit te voorkomen met een open en zorgvuldige communicatie en door vrijwilligers nieuwe mogelijkheden te bieden zich in te zetten voor UNICEF.

Onvoldoende efficiënt werken

Als onze werkwijze onvoldoende efficiënt is, lopen we het risico dat activiteiten niet worden opgepakt of dat we niet snel

genoeg inspelen op ontwikkelingen en onze veranderende omgeving. In 2013 hebben we 'spelregels' voor efficiënt(er) werken vastgesteld en intern gecommuniceerd. Daarnaast hebben we een nieuwe organisatiestrategie voorbereid, die in 2014 moet leiden tot de benodigde verandering en vernieuwing.

Dalende inkomsten, gelijke kosten

In het huidige economische klimaat bestaat het risico dat de inkomsten achterblijven bij de verwachtingen. Als we er dan niet in slagen ook de kosten te verlagen, lopen we een aantal risico's: daling van de afdracht aan UNICEF en stijging van onze kostenpercentages fondsenwerving en beheer en administratie. Daarom sturen we op het afdrachtpercentage en de kostenpercentages. In personeels- en andere kosten streven we naar meer flexibiliteit om gemakkelijker te kunnen bijsturen als de opbrengsten tegenvallen.

Het scenario voor bijstelling van de kosten als de inkomsten aanzienlijk lager zijn dan begroot, heeft in 2013 goed gewerkt. We konden uiteindelijk 73,4 procent van onze inkomsten afdragen aan UNICEF, iets meer dan voor 2013 met UNICEF was afgesproken en dicht bij het streefpercentage van 75 procent.

Kwaliteit van het ICT-systeem

Het aantal donateurs en relaties dat we hebben, vereist een soepel ICT-systeem. En om te kunnen innoveren, hebben we een solide ICT-organisatie en een adequaat ICT-systeem nodig dat processen goed ondersteunt en de benodigde stuurinformatie oplevert. In 2013 is het ICT-systeem op onderdelen vernieuwd. In 2013 hebben we ook aanvullende maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging genomen.

Verwevenheid met UNICEF

De verbondenheid met het wereldwijde UNICEF brengt veel kansen, maar ook risico's met zich mee. De kwaliteit van het UNICEF-beleid en de uitvoering ervan bepaalt mede of wij hier ons werk goed kunnen doen en doelstellingen kunnen halen. Transparante bedrijfsvoering is belangrijk. Daarom vragen we bij internationaal overleg regelmatig aandacht voor transparante rapportages en de verantwoordingssystematiek.

Ook in 2013 hebben we invloed uitgeoefend op UNICEF, onder meer via de thematische netwerken waarin medewerkers actief zijn en via de international standing groep waarvan Jan Bouke Wijbrandi, directeur van UNICEF Nederland, vicevoorzitter is. Daarnaast consulteert de directie de Raad van Toezicht regelmatig over strategische kwesties, waaronder ook de samenwerking met UNICEF.

Fraude

We zijn ervan overtuigd dat de kans op fraude bij ons niet groot is. Maar de impact ervan zou enorm zijn. Daarom hebben we een scala aan beheersmaatregelen, waaronder een strikte functiescheiding, een regeling voor de tekenbevoegdheid, een anti-fraudeprotocol en een Klokkenluidersregeling. Fraude is in 2013 niet geconstateerd. Van de Klokkenluidersregeling is ook in 2013 geen gebruik gemaakt.

Continuïteitsreserve

Door ons risicomanagement zorgen we dat we risico's zo goed mogelijk beheersen. Desondanks kan zich een crisissituatie voordoen waarin onze opbrengsten snel teruglopen. Voor dit soort onverhoopte situaties hebben we de continuïteitsreserve. Deze reserve is bedoeld om onze organisatie in een ernstige crisissituatie op een gecontroleerde manier aan te passen of in het ergste geval op te heffen. De gewenste hoogte van de continuïteitsreserve wordt eens in de twee jaar berekend. De hoogte is vastgesteld op 6 miljoen euro. Om dit vermogen in stand te houden, wordt het op een zeer voorzichtige wijze belegd. De keuzes die hieraan ten grondslag liggen, hebben we vastgelegd in ons beleggingsbeleid. Zo beleggen we alleen in AAA-staatsobligaties. De rest van het vermogen van UNICEF Nederland ligt vast op spaarrekeningen. De uitvoering van zijn beleggingsbeleid heeft UNICEF Nederland uitbesteed aan de ING Bank.

Leren van tegenvallers en fouten

Mensen leren het meest van tegenvallers en fouten. Organisaties net zo goed.

Eigen fondsenwerving

Voor 'nalatenschappen', 'vaste donateurs' en 'partnerschappen' hebben we de begroting voor 2013 niet gerealiseerd. Inkomsten uit nalatenschappen zijn moeilijk voorspelbaar, maar onze doelstellingen voor de bijdragen van donateurs en partners zijn in de huidige tijd te ambitieus geweest. Onze begroting voor 2014 is daarom bescheidener. Voor de reguliere inkomstenbronnen gaan we uit van stabilisering of lichte groei.

Jongeren

In 2013 hebben we ingezet op het bereiken van de doelgroep jongeren, in het bijzonder die van 12 tot 15 jaar. Dat was een nieuw terrein voor ons. We hebben onszelf de ruimte gegeven om te experimenteren met verschillende nieuwe initiatieven, van de UNICEF Talent Battle tot een groot debat-toernooi over kinderrechten. We zijn tevreden over het bereik

van deze initiatieven, maar de verhouding tussen kosten en opbrengsten kan worden verbeterd. Puberuil Xtra, een televisieprogramma waarin een Nederlandse en een Sierraleonese puber met elkaar van gezin wisselden, bleek bij jongeren niet aan te slaan. De kijkcijfers vielen tegen.

Innovatie

Innovatie is een 'must' om bestaande doelgroepen te blijven boeien en om aansluiting te vinden bij nieuwe doelgroepen. Tot nu toe voeren we vooral veranderingen door binnen bestaande kaders. Dat is niet meer voldoende. In 2014 maken we ruimte, ook financieel, voor verdere vernieuwing. Daarbij zullen we ook creatieve en inspirerende mensen van buiten betrekken die ons stimuleren out of the box te denken.

In dit verslag staan nog meer leerpunten. Ze worden vermeld bij het onderwerp waarop ze betrekking hebben.

MVO: voor anderen en onszelf

Kinderen hebben recht op een schone, eerlijke wereld. We dragen daar zelf aan bij door onze bedrijfsvoering steeds duurzamer te maken en we helpen ondernemers met de invulling van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemerschap (MVO).

MVO bij UNICEF Nederland

Bij alles wat UNICEF Nederland doet, willen we rekening houden met de gevolgen ervan op sociaal en economisch gebied en voor het milieu. We zijn pas tevreden als al onze bedrijfsprocessen maatschappelijk verantwoord zijn, als we voldoende rekening houden met de verwachtingen van onze belanghebbenden en als we hun transparant verantwoorden wat we hebben gedaan en bereikt.

MVO-monitor

Bij UNICEF Nederland werken we met een MVO-monitor. Daarin onderscheiden we acht criteria voor MVO. Voor elk criterium hebben we doelstellingen bepaald, houden we bij welke resultaten we al hebben behaald en wat we nog willen gaan doen. Op basis van de stand van zaken geven we onszelf voor elke graadmeter een rapportcijfer.

MVO-bewustzijn

Het MVO-bewustzijn van onze medewerkers komt vooral voort uit hun betrokkenheid bij het werk van UNICEF. Organisatiebreed willen we nog meer aandacht besteden aan MVO. Het streven is dat het Managementteam (MT) de MVO-monitor drie keer per jaar bespreekt, waarna intern bekendgemaakt wordt hoe de stand van zaken is. Doel is het

MVO-bewustzijn onder medewerkers te vergroten. Nu weet nog niet iedereen wat er allemaal onder MVO valt. Zo is de oprichting van het Jongerenpanel (2013) ook een voorbeeld van MVO.

Duurzaam inkopen

We vinden het belangrijk bij onze inkoop - en daar rekenen we ook beleggingen toe - rekening te houden met zowel sociale als milieuaspecten. Daarbij staat voor ons voorop dat alles wat we inkopen of aanbesteden kinderarbeidvrij is. Duurzaamheid is in ons inkoopbeleid nog geen leidend principe. De prijs-kwaliteitverhouding geeft dikwijls de doorslag. We willen duurzaamheidscriteria zwaarder laten wegen.

Milieumanagement

Onze doelstelling is het energie-, water- en papiergebruik van medewerkers zo laag mogelijk te houden. Daarin hebben we ook resultaten geboekt. Een paar voorbeelden: we hebben sinds 2013 uitsluitend groene energie, onze huidige printers zijn 90% zuiniger en veel schoner dan de oude, we doen steeds meer digitaal en vliegen klimaatneutraal. Tot onze voornemens behoren een betere isolatie van ons kantoorpand en de uitwisseling van inzichten en ervaringen op het gebied van milieumanagement met UNICEF Groot-Brittannië.

Arbeidsomstandigheden

Onze medewerkers zijn heel belangrijk voor ons. Door goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden bieden we hun de mogelijkheid hun competenties, talenten en vakken-nis te blijven ontwikkelen. Met elke medewerker worden resultaatafspraken gemaakt en functionerings- en beoordelingsgesprekken gehouden. De arbeidsvoorwaarden worden geregeld bijgesteld, voor het laatst begin 2013, en we doen regelmatig een Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO). Het laatste was in 2012, het eerstvolgende in 2015. Ook laten we elke 1,5 jaar de lucht- en waterkwaliteit onderzoeken.

Diversiteit

UNICEF werkt aan een wereld waarin iedereen meedoet en meetelt. Daarom streeft UNICEF Nederland naar een divers personeelsbestand met een evenwichtige man-vrouwverhouding, culturele diversiteit, medewerkers van verschillende leeftijden en ruimte voor een aantal werkherstelplekken. Tussen 2010 en 2013 is het percentage mannelijke medewerkers gestegen van 20 naar 25 procent. Het hoge aantal stagiair(e)s zorgt voor verjonging. En we bieden nu vier werkherstelplekken. In vacatureteksten staat altijd dat we ernaar streven ons personeelsbestand een afspiegeling te laten zijn van de samenleving en van het internationale

karakter van onze organisatie. We melden alle vacatures aan bij UAF Jobsupport dat hoogopgeleide vluchtelingen bemiddelt, maar dit leidt zelden tot een match. Het Nederlands, de voertaal op kantoor, is dikwijls het struikelblok.

Maatschappelijke betrokkenheid

UNICEF Nederland wil middenin de maatschappij staan en we zien dat ook graag van onze medewerkers. Het Medewerkerstevredenheidsonderzoek van 2012 toonde aan dat medewerkers van UNICEF Nederland een bovengemiddelde maatschappelijke betrokkenheid hebben.

Transparantie

We vinden het belangrijk om open, eerlijk en duidelijk te communiceren over ons werk en onze resultaten. Bij de jaarlijkse Transparant Prijs voor jaarverslagen van goede doelen eindigen we consequent vlak achter de 'kopgroep'. In de toekomst willen we nog beter worden in transparante communicatie en verantwoording. UNICEF Nederland houdt zich aan alle codes en richtlijnen voor de goede doelensector.

Integriteit

Integriteit is voor ons verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag en hierop aangesproken willen worden. Anders gezegd, wat je doet of laat, durf je aan iedereen binnen en buiten UNICEF te vertellen. We hechten daar veel waarde aan. UNICEF Nederland heeft onder meer een anti-fraudeprotocol, een klokkenluidersregeling en een vertrouwenspersoon.

Leren van klachten

Ook bij UNICEF Nederland komen klachten binnen. Gelukkig zijn het er wel steeds minder. We reageren snel, registreren elke klacht en maken elke maand een klachtenrapportage. Ons uitgangspunt is dat we willen leren van klachten. Klachten zijn voor ons handvatten voor verbetering.

Het aantal klachten is in 2013 sterk gedaald. We ontvingen 578 klachten. In 2012 waren het er 1346. De helft van de klachten heeft te maken met straatwerving en telemarketing. Klachten over directiesalarissen maken nog maar tien procent van de klachten uit.

Bronnen

Bron	2013	2012
Particulieren	401	918
Onbekend*	147	238
Vrijwilligers	18	150
Bedrijven	12	40
Totaal	578	1346

* Klachten die niet te herleiden zijn naar een ons bekende relatie

Ook in 2013 kwamen de meeste klachten rechtstreeks van donateurs. Het aantal klachten via vrijwilligers is het sterkst gedaald (met 88 procent). Als er daadwerkelijk veel minder klachten waren, is dit natuurlijk positief. Maar als het aantal is gedaald, doordat vrijwilligers minder klachten aan ons doorgaven, dan is er geen reden tot juichen. Wij dringen er bij vrijwilligers op aan om klachten altijd te registreren en aan ons te melden. Zaken waarvan we niet op de hoogte zijn, kunnen we niet verbeteren. En dat willen we juist wel. Het is onze belangrijkste reden om klachten vast te leggen en te analyseren.

Verbeteringen

Doordat we alle klachten analyseren, slagen we erin steeds sneller en steeds adequater in te grijpen bij het ontstaan van klachten. Om van klachten nog meer te leren, hebben we in 2013 de registratie van klachten verbeterd. We hebben scherper gedefinieerd wat echt een klacht is en wat niet. Een aantal van de 'klachten' in 2012 zijn achteraf gezien feitelijk geen klachten. In 2014 zal het aantal naar verwachting verder dalen, mede doordat we zelf geen kaarten en producten meer verkopen. Het verkoopproces was gevoelig voor 'foutjes'.

3.5. Toekomstplannen

De wereld waarin we werken

De wereld en ook Nederland veranderen voortdurend. Als we een jaarplan maken, moeten we kansen en bedreigingen onderkennen en onze eigen sterktes en zwaktes kennen.

Kinderrechten in de wereld

De afgelopen jaren is voor kinderen grote vooruitgang geboekt, mede door de inzet van UNICEF. Maar niet alle Millenniumdoelen zullen in 2015 al zijn bereikt. Bovendien groeit in veel landen de kloof tussen 'arm' en 'rijk'. De allerarmsten profiteren vaak het minst van de vooruitgang.

In verhouding worden ze zelfs alleen maar armer. Daarom moeten we voorrang blijven geven aan de armste en meest kwetsbare kinderen. Dit is niet alleen moreel juist, maar ook het meest effectief en efficiënt.

Gelijkwaardige samenwerking

In de 'werelddoelen' na 2015 zal duurzaamheid naar verwachting een sleutelbegrip zijn. De focus verschuift van 'ontwikkelingssamenwerking' naar 'internationale samenwerking' met meer gelijkwaardigheid. Samen moeten we werken aan blijvende, structurele verandering voor de armsten in de wereld. En er moeten afspraken komen om ervoor te zorgen dat iedereen is verzekerd van immateriële 'goederen' als schoon water, zuivere lucht, vrijheid en veiligheid.

Nieuwe wereldverhoudingen

De verhoudingen in de wereld veranderen in snel tempo. Vroegere ontwikkelingslanden worden middeninkomenslanden. Ze hebben meer financiële middelen om de leefsituatie van kinderen te verbeteren. Een aantal ontwikkelde landen had jarenlang te maken met een economische crisis. Meer kinderen kregen te maken met armoede en andere problemen. De nieuwe verhoudingen vragen van UNICEF een heroverweging van de organisatie-inrichting en beleidsprioriteiten.

Situatie in Nederland

De houding van Nederlanders tegenover goede doelen is kritischer geworden. Meer dan voorheen wordt van ons verwacht dat we resultaten 'laten zien' en aantonen hoe efficiënt we ons werk doen. Ook kalft in Nederland de steun voor internationale samenwerking af. Dit hangt samen met de bezuinigingen die als gevolg van de economische crisis worden doorgevoerd, maar evengoed met de twijfels die bij veel mensen zijn ontstaan over het nut en het effect van internationale samenwerking.

Innovatie voorwaarde

Door de economische crisis zijn particulieren en bedrijven voorzichtiger met uitgaven geworden. Voor goede doelen is groei van inkomsten niet meer vanzelfsprekend. Ook wij moeten hard werken voor draagvlak en financiële steun. Daar komt bij dat langdurige binding van donateurs heeft plaatsgemaakt voor een meer ad hoc betrokkenheid. Om in de huidige tijd onze ambities voor de werving van fondsen waar te maken, is innovatie een voorwaarde.

Meer keuze voor donateurs

De overheid trekt zich terug en belegt steeds meer taken bij het 'maatschappelijk middenveld' (onder meer particuliere organisaties, de milieubeweging, vakbonden en kerken). Het aantal goede doelen dat zelf fondsen werft, is hierdoor sterk toegenomen. Organisaties die vroeger veel overheidsgeld ontvingen, moeten nu een groot deel van hun middelen zelf bijeenbrengen.

Behoeft van kinderen doorslaggevend

Doordat de overheid zich terugtrekt en ontwikkelingsbudgetten omlaag gaan, wordt voor goede doelen samenwerking met bedrijven, stichtingen en fondsen steeds belangrijker. Ons beleid voor partnerschappen met bedrijven richt zich op inhoudelijke en financiële doelen. Bij invulling van de samenwerking zoeken we naar projecten die goed aansluiten bij de activiteiten van het bedrijf. Maar de wensen van een partner zijn niet bepalend. De behoefte vanuit UNICEF en het beoogde resultaat voor kinderen zijn doorslaggevend. Een bruikbaar kader vormen de Children's Rights and Business Principles.

Sterke uitgangspositie

Onze grote kracht is en blijft dat we een sterk merk zijn. We zijn een prominente en gerespecteerde kinderrechtenorganisatie met gemotiveerde en professionele medewerkers en met een indrukwekkend netwerk in de samenleving. We zijn marktleider in de sector 'internationale samenwerking' en we zijn een van de grootste Nationale Comités van UNICEF. Onze pleitbezorging voor de rechten van kinderen leidt tot concrete resultaten. We bereiken en boeien jongeren met creatieve, vernieuwende concepten. Onze communicatie is krachtig en professioneel.

Er zijn in 2014 stevige uitdagingen maar onze uitgangspositie is sterk. We gaan elke uitdaging met vertrouwen aan.

Onze plannen voor 2014

Bijdragen aan een wereldwijde verbetering en realisering van kinderrechten doe je niet vrijblijvend. Daar ga je voor, in elke situatie. Daarom zijn onze plannen voor 2014 opnieuw ambitieus. We streven naar inkomstengroei, over de hele linie, naar flexibiliteit, versterking en vernieuwing.

Invalshoeken

Het Jaarplan 2014 is afgeleid van het Meerjarenbeleidplan 2013-2015. Om onze doelstellingen voor 2014 te halen, hanteren we drie invalshoeken: we benutten de grote belangstelling voor samenwerking met UNICEF Nederland, we

scheppen extra ruimte voor innovatie en ondernemerschap, en we vergroten onze efficiëntie.

Steun van particulieren

De betrokkenheid en financiële steun van particulieren en in het bijzonder van de groep vaste donateurs blijft voor UNICEF Nederland van het allergrootste belang. We zullen investeren in de werving van nieuwe vaste donateurs, maar tegelijkertijd ons uiterste best doen om de bestaande donateurs te blijven inspireren en te binden. Daarnaast blijven we ons richten op eenmalige giften, bijdragen van vermogenden (major donors) en de werving van nalatenschappen. Groeipotentieel zien we in crowdfunding en in innovatieve projecten. In de realisering van zowel financiële als niet-financiële doelstellingen zullen online kanalen een steeds grotere rol spelen.

Samenwerking met partners

Binnen bestaande en nieuwe partnerschappen met bedrijven en maatschappelijke organisaties willen we zowel inhoudelijke als financiële doelstellingen realiseren. Daarvoor doen we ook een beroep op contacten binnen ons uitgebreide netwerk, bijvoorbeeld met ambassadeurs, toezichthouders en bestaande partners. De beoogde groei van opbrengsten uit partnerschappen zal deels voortkomen uit de ING Spaarrekening voor UNICEF. Daarnaast organiseren we meer fondsenwervende acties onder de achterban van onze partners en streven we voor 2014 naar twee nieuwe strategische partnerschappen. Inhoudelijk gaan we verder met de introductie van de Children's Rights and Business Principles bij onze strategische partners. Samenwerking met de Missing Chapter Foundation onder voorzitterschap van prinses Laurentien moet in 2014 leiden tot de instelling van Raden van Kinderen, die bedrijven adviseren over de naleving van kinderrechten in hun bedrijfsvoering.

Samenwerking met de overheid

UNICEF Nederland komt op voor kinderrechten in het algemeen, voor de meest kwetsbare kinderen in Nederland en voor kinderrechten in het buitenlandbeleid van de regering. Daarvoor kloppen we aan bij de overheid, dikwijls samen met verwante organisaties. Ook voor de samenwerking met de overheid hebben we ambitieuze doelstellingen. We noemen er een paar: in de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken worden kinderrechten ruimer bemeten, de Children's Rights and Business Principles worden onderdeel van het internationale MVO-beleid van de Nederlandse overheid, de situatie van vreemdelingenkinderen in Nederland wordt aantoonbaar beter, en datzelfde geldt voor kinderen op Bonaire, St. Eustatius en Saba.

Kinderen en jongeren

Om in 2014 weer meer kinderen (10-12-jarigen) bewust te maken van de rechten die elk kind heeft, zetten we in op strategische samenwerkingsverbanden zoals in 2013 met het blad Samsam bij de Nationale Spreekbeurtactie en met Hollywood in de Klas bij het UNICEF Kinderrechten Filmfestival. De inkomsten uit de UNICEF-Lopen dalen al enkele jaren op rij. We zijn vastbesloten deze trend in 2014 te keren, want het enthousiasme onder kinderen en scholen om mee te doen aan de UNICEF-Lopen is nog altijd groot.

We streven naar een groeiend aantal jongeren dat zich actief voor kinderrechten gaat inzetten. Daarbij nemen we de 'lessen' uit 2013 mee. Groeiperspectieven zien we voor Kleine Prinsjesdag met daaraan voorafgaand het debattoernooi voor 13-15-jarigen, en voor de UNICEF Talent Battle, de talentenjacht voor schoolbandjes, waar alle middelbare scholieren aan mee kunnen doen. Bovendien komt er een actie voor jongeren rondom het WK Voetbal in Brazilië.

Campagnes en communicatie

In 2014 zetten we onze campagne tegen kindersterfte voort. De focus in 2014 ligt op veilig drinkwater en op goede voeding.

We zullen ons in Nederland nog meer dan tot nu toe profileren als dé kinderrechtenorganisatie. In dit kader zullen we onder meer veel aandacht besteden aan het 25-jarig bestaan van het Verdrag voor de Rechten van het Kind. Dit doen we vooral tijdens de Kinderrechtenweek in november, die we organiseren in samenwerking met de gemeente Leiden, de Universiteit van Leiden en het Kinderrechtencollectief.

Vrijwilligers

UNICEF Nederland wil een plek zijn waar vrijwilligers met inzet van hun kwaliteiten en betrokkenheid en op basis van heldere afspraken kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van de organisatiedoelen. Daarom willen we in 2014 beter aansluiten op de wensen en verwachtingen van verschillende typen vrijwilligers. Dit doen we bijvoorbeeld door de ontwikkeling van nieuwe wervingsmaterialen voor vrijwilligers. Ook gaan we de ondersteuning van vrijwilligers verbeteren. We streven naar een modern vrijwilligersnetwerk met landelijke dekking dat het hele jaar door actief kan zijn voor UNICEF. We zullen vrijwilligers stimuleren om zelf evenementen te organiseren. Het aantal studententeams willen we in 2014 uitbreiden naar 12 steden.

Interne organisatie

Op elk terrein werken we in 2014 door aan de versterking van onze organisatie. Het is belangrijker dan ooit om resultaatgericht en efficiënt te werken, om kostenbewust en wendbaar te zijn, om risico's te voorkomen of te beheersen en om te leren van tegenvallers en klachten. Ook deze aspecten zullen in 2014 volop aandacht krijgen.

UNICEF en UNICEF-Comités

UNICEF Nederland zal ook in 2014 actief zijn binnen het wereldwijde UNICEF. Daarbij gaat onze aandacht in het bijzonder uit naar transparantie, verantwoordingssystematiek en beleidsvorming rond communicatie, pleitbezorging en (inhoudelijke en innovatieve) partnerschappen met bedrijven.

Andere Nationale UNICEF-Comités worden steeds belangrijker voor ons. We zoeken samenwerking met Nationale Comités die in vergelijkbare omstandigheden werken, bijvoorbeeld de comités in België en Zweden.

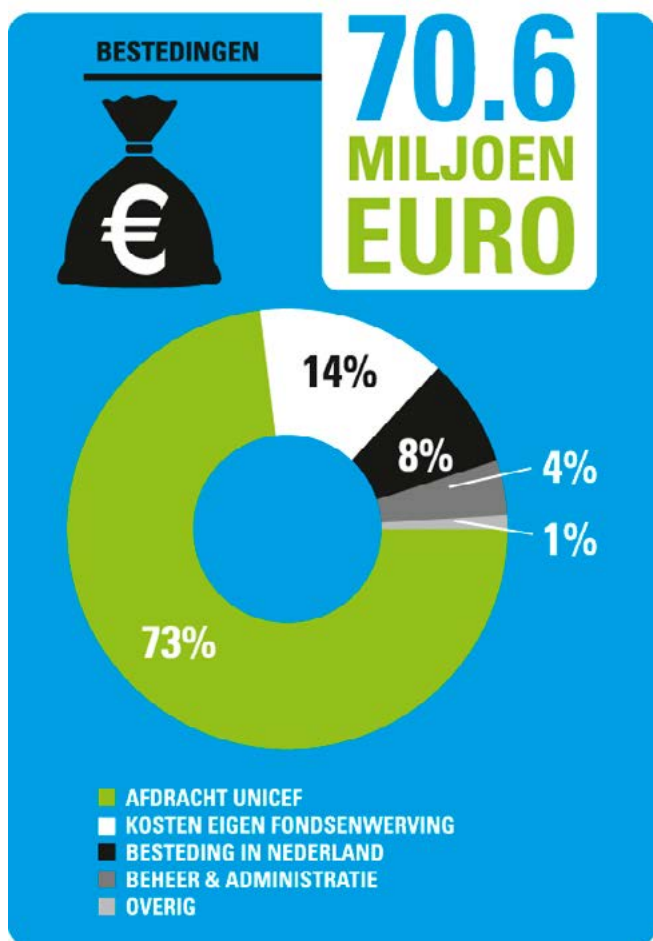
HOOFDSTUK 4

FINANCIËLE INFORMATIE

Samenvatting financieel resultaat 2013

De broze economie, veranderd geefgedrag, het imago van goede doelen.... Ze worden allemaal genoemd als verklaring voor de trend die we bij de meeste goede doelen zien: stabilisatie of daling van de inkomsten. In elk geval is duidelijk dat jaarlijkse groei van inkomsten niet meer vanzelfsprekend is. En dit geldt ook voor ons.

In 2013 bedroegen onze totale inkomsten 70,6 miljoen euro. Daarmee zijn ze iets hoger dan in 2012 (70,5 miljoen) maar lager dan begroot (71,2 miljoen).

Eigen fondsenwerving

Het resultaat van de eigen fondsenwerving in 2013 was 7,8 procent lager dan in 2012. Dit komt vooral doordat de opbrengsten uit nalatenschappen (5,6 miljoen euro) veel lager waren dan in het jaar ervoor (8,3 miljoen). Exclusief nalatenschappen is de opbrengst van onze eigen fondsenwerving

gedaald met 3,2 procent. Belangrijkste oorzaken van deze daling zijn de tegenvallende inkomsten uit verkoop en de lagere bijdragen van vaste donateurs en bedrijven. De begroting voor 2013 hebben we niet gehaald: het resultaat van onze eigen fondsenwerving is 13, procent lager dan geraamd. Dankzij de SHO-acties voor Syrië en de Filipijnen kwamen de totale baten toch vrijwel uit op het niveau van 2012.

Kosten

Toen we merkten dat onze opbrengsten achterbleven bij de verwachtingen, hebben we ook onze uitgaven naar beneden bijgesteld. Als de opbrengsten te veel gaan afwijken van de begroting, zet UNICEF Nederland een stappenplan in werking. In 2013 is dit gebeurd. Hierdoor hebben we 1 miljoen minder dan begroot uitgegeven aan fondsenwerving, eigen organisatie en activiteiten in Nederland.

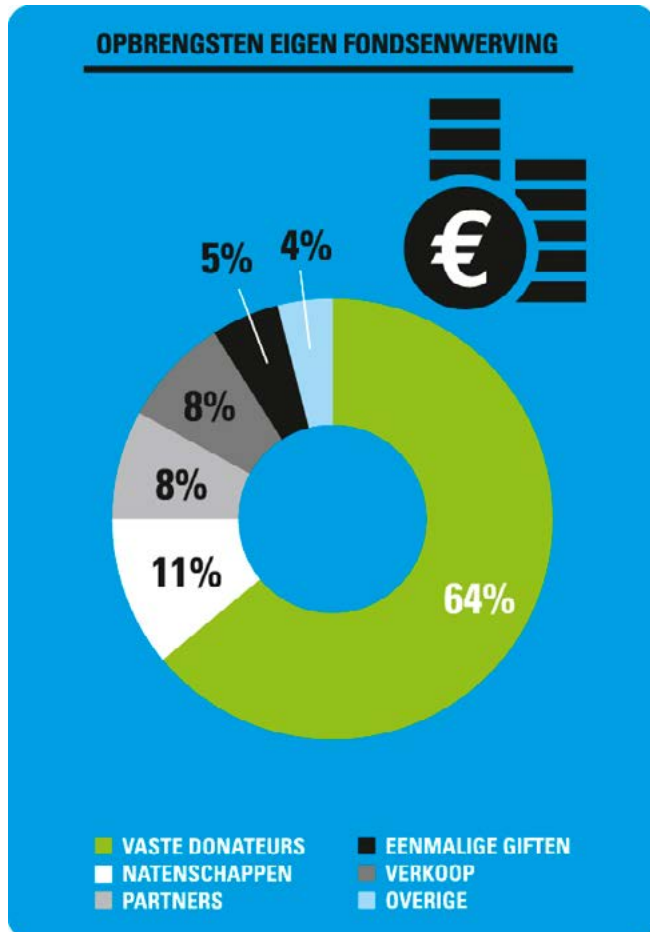
Afdracht

Mede door de SHO-acties konden we aan UNICEF over 2013 een bedrag afdragen van 51,8 miljoen euro. Dit is iets minder dan in 2012 (52,1 miljoen), maar meer dan was begroot (51,4 miljoen). De afdracht betreft 73,4 procent van de totale opbrengsten in 2013.

Begroting 2013 bleek te ambitieus

Van onze totale inkomsten in 2013 brachten we 49,3 miljoen euro, ofwel 70 procent met eigen fondsenwerving bijeen. Baten uit acties van derden, subsidies en baten van renten en beleggingen vormden de andere 30 procent, een bedrag van 21,3 miljoen euro.

Baten eigen fondsenwerving

De opbrengst van onze eigen fondsenwerving (49,3 miljoen euro) was in 2013 lager dan in 2012 (53,4 miljoen) en ook lager dan begroot (56,6 miljoen). We moeten concluderen dat onze begroting te ambitieus is geweest, vooral wat betreft de inkomsten uit nalatenschappen.

Lees ook 'Samenvatting financieel resultaat 2013'.

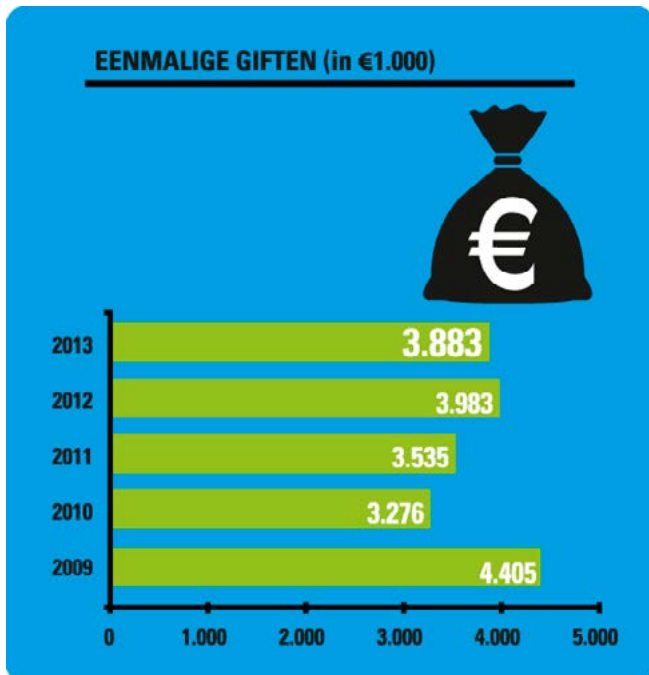
Vaste donateurs

De bijdragen van vaste donateurs zijn onze belangrijkste structurele inkomsten. In 2013 bedroeg het totaal van hun bijdragen, inclusief notariële schenkingen 31,7 miljoen euro. Dat is een prachtig bedrag. En wat minstens zo belangrijk is: de werving van nieuwe vaste donateurs was ook in 2013 zeer succesvol. Het totale aantal vaste donateurs groeide met bijna 6000, maar de jaarlijkse bijdrage van nieuwe donateurs was gemiddeld lager dan die van vertrekkende donateurs. Daardoor is het totaal aan bijdragen van donateurs 0,4 miljoen euro lager dan in 2012.

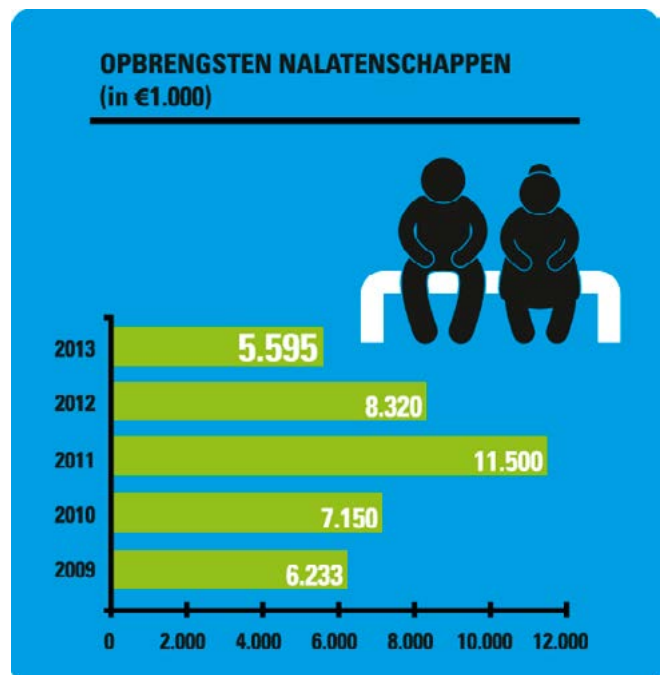
Lees meer over de ontwikkeling van vaste donateurschappen in 2013.

Enmalige giften

Het totaal aan eenmalige giften was met 3,9 miljoen euro 2,5 procent lager dan in 2012 (bijna 4,0 miljoen) maar ruim 11 procent hoger dan was begroot (3,5 miljoen). Net als de rest van de sector ervaren ook wij dat de opbrengst van mailings aan mensen die nog geen band met ons hebben, steeds meer onder druk staat, doordat steeds minder geadresseerden erop reageren. De hogere opbrengst aan eenmalige giften is te danken aan de noodhulpmailings die we in 2013 aan onze donateurs stuurden.

Nalatenschappen

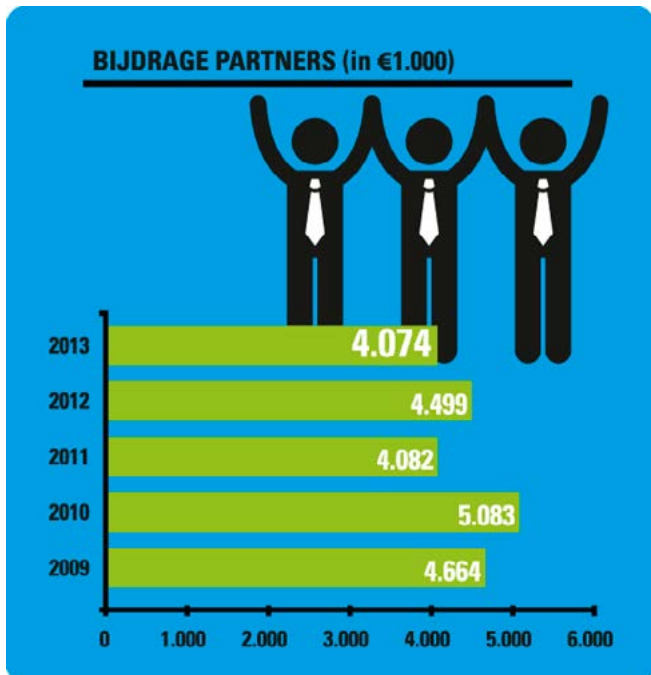

De opbrengsten uit nalatenschappen waren met 5,6 miljoen euro veel lager dan de afgelopen jaren. In 2012 bedroegen ze nog 8,3 miljoen euro, in 2011 zelfs 11,5 miljoen euro. Voor 2013 hadden we ze begroot op 9,0 miljoen euro. Het aantal nieuwe nalatenschappen was in 2013 vrijwel even hoog als in voorgaande jaren. Dat geldt ook voor de gemiddelde waarde exclusief 'uitschieters'. Het enige verschil is dat de 'uitschieters naar boven' die zich in eerdere jaren voordeden, in 2013 achterwege bleven.

Vermogenden

Met een totaal van 0,76 miljoen euro zijn de bijdragen van vermogenden in 2013 bijna twee keer zo hoog als in 2012 (0,39 miljoen). Ze zijn ook 11 procent hoger dan was begroot (0,58 miljoen). Dit mooie resultaat hebben we bereikt doordat in 2013 het relatiebeheer voortvarend is opgepakt maar ook door acties van Kiwanis voor de uitbanning van tetanus bij pasgeboren kinderen. Deze acties brachten 0,2 miljoen euro op.

Partnerschappen

De inkomsten uit partnerschappen kwamen in 2013 uit op 4,1 miljoen euro. Daarmee zijn ze ruim 9 procent lager dan in 2012 (4,5 miljoen) en bijna 30 procent lager dan we hadden begroot (5,8 miljoen). Het bleek moeilijker dan verwacht om nieuwe partnerschappen met bedrijven aan te gaan. We hadden de opbrengst hiervan begroot op 0,6 miljoen euro, maar die was uiteindelijk minder dan 0,1 miljoen. UNICEF Nederland heeft veel goede contacten met bedrijven en maatschappelijke organisaties, maar die leiden niet altijd tot extra inkomsten. Tot slot ontvingen we aan het eind van het jaar minder spontane giften van bedrijven dan gebruikelijk. Veel bedrijven droegen in plaats daarvan bij aan de SHO-actie voor de Filipijnen.

Verkoop

In 2013 verkochten we voor het laatst UNICEF-kaarten en -cadeaus in eigen beheer. De opbrengst ervan was al voorzichtig begroot, maar kwam uiteindelijk nog lager uit. De brutowinst (exclusief de opbrengst van licentiepartners) bedroeg 1,9 miljoen euro. Dit is 36 procent minder dan in 2012 (3,3 miljoen) en 23 procent onder de begroting (2,4 miljoen). Een belangrijke oorzaak van het tegenvallend resultaat was dat er door de afbouw van de verkoop geen nieuwe collectie was. Ook de verkoop via licentiepartners kwam minder snel op gang dan we in de begroting hadden voorzien. De opbrengst hiervan was 13 procent lager dan in 2012 en 32

procent lager dan voor 2013 was begroot.

Baten uit acties van derden

Van de Nationale Postcode Loterij ontvingen we in 2013 weer de mooie jaarlijkse bijdrage van 13,5 miljoen euro. Daarnaast waren er in 2013 twee acties van de Stichting Samenwerkende Hulporganisaties (SHO): een voor Syrië en een voor de Filipijnen. Uit de opbrengst van de acties ontving UNICEF respectievelijk 0,8 miljoen euro (Syrië) en 5,9 miljoen euro (Filipijnen). Samen met voetbalbond KNVB, enkele collega-organisaties en een aantal partners uit het bedrijfsleven voert UNICEF Nederland van 2012-2015 een Public Private Partnerschap 'Football for Water' uit. Hierin participeert het ministerie van Buitenlandse Zaken voor 50 procent. In 2013 leidde dit tot een opbrengst van 0,6 miljoen euro. De post 'subsidies' bevat ook nog een bedrag van 0,1 miljoen voor het project Tell me!, een website voor kinderen in asielzoekerscentra. Dit project is in 2013 afgesloten.

Rentebaten en baten uit beleggingen

UNICEF Nederland heeft een zeer voorzichtig beleggingsbeleid. Beschikbare middelen worden uitsluitend belegd in triple A staatsobligaties of op spaarrekeningen gezet. De lage koers van obligaties leidde in 2013 tot een niet gerealiseerd koersverlies van bijna 100.000 euro. Door de zeer lage rentestand waren ook de rentebaten 38 procent lager dan in 2012.

Bestedingen voor kinderen

In 2013 besteedde UNICEF Nederland bijna 57,6 miljoen euro aan kinderen en kinderrechten. Bijna 90 procent hiervan (51,8 miljoen euro) ging via UNICEF naar hulpprogramma's over de hele wereld. Ongeveer 10 procent (5,8 miljoen euro) is in Nederland besteed.

Doelbestedingen van UNICEF Nederland

De doelstellingen van UNICEF Nederland zijn:
Een groeiende (percentuele) afdracht aan UNICEF.
Een beweging voor kinderrechten op gang brengen in Nederland.

Hogere afdrachten aan UNICEF

UNICEF Nederland is verbonden met het wereldwijde UNICEF. We streven ernaar jaarlijks 75 procent van de hiervoor in aanmerking komende baten over te maken naar UNICEF. In 2013 hebben we 73,4 procent van de totale opbrengsten kunnen afdragen. Dit is een goed resultaat. Het bedrag was weliswaar iets lager dan in 2012, maar meer dan we hadden begroot. Dit is mede te danken aan de succesvolle SHO-acties.

Kinderrechtenbeweging in Nederland

We streven ernaar jaarlijks 8 tot 9 procent van onze opbrengsten te besteden aan onze doelstelling in Nederland: de versterking van kinderrechten en het op gang brengen van

een beweging voor kinderrechten. In 2013 hebben we 8,2 procent van de opbrengsten in Nederland besteed. In 2012 was dit 7,8 procent (5,5 miljoen euro). Voor 2013 hadden we de bestedingen in Nederland begroot op 6,1 miljoen euro. In werkelijkheid hebben we 5,8 miljoen euro besteed. Lees voor meer informatie de volledige Jaarrekening 2013.

Actieve beheersing van kosten in 2013

UNICEF Nederland houdt kosten altijd scherp in het oog. We willen zo efficiënt mogelijk werken. Dat gold nog eens extra in 2013, omdat onze opbrengsten tegenvielen. In totaal hebben in 2013 we door strakke sturing op kosten 1 miljoen euro minder uitgegeven dan begroot.

Kosten eigen fondsenwerving

De kosten van de eigen fondsenwerving in 2013 bedroegen 9,8 miljoen euro. Hiermee zijn ze 9,3 procent hoger dan in 2012 (9,0 miljoen euro). Doordat in 2012 een aantal geplande activiteiten niet is uitgevoerd, is in dat jaar een deel van de budgetten niet besteed, waardoor er ook in 2013 minder opbrengsten waren. Voor 2013 waren de kosten van de eigen fondsenwerving begroot op 10,6 miljoen euro, maar vanwege de tegenvallende inkomsten mochten ze niet hoger worden dan 10,0 miljoen. Er is onder meer bespaard op kosten voor partnerschappen (bedrijven droegen die vaak zelf) en op mediaboodschappen (we kochten slimmer in en adverteerden minder). De budgetten voor huis-aan-huis-werving en telemarketing zijn wel conform de begroting besteed. Deze wervingsmethoden zijn al vroeg in het jaar (succesvol) ingezet. Het kostenpercentage van de eigen fondsenwerving (kosten eigen fondsenwerving/inkomsten eigen fondsenwerving) komt voor 2013 uit op 19,9 procent. UNICEF Nederland blijft hiermee ruim binnen de norm van het Centraal Bureau Fondswerving (25 procent) en onze eigen norm van 20 procent.

Kosten Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn kosten van de eigen organisatie die nodig zijn voor de bedrijfsvoering en het kantoor, maar die niet kunnen worden toegerekend aan de doelstellingen of de werving van inkomsten. De kosten Beheer en Administratie waren 3,0 miljoen euro, zoals ook was begroot. In 2012 bedroegen de kosten Beheer en Administratie bijna 2,7 miljoen euro. Het kostenpercentage Beheer en Administratie (ten opzichte van de totale lasten) komt voor 2013 uit op 4,2 procent. In 2012 was dit 3,8 procent, begroot voor 2013 was 4,1 procent.

Uitvoeringskosten

Zoals voorgeschreven in Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, rekent UNICEF Nederland de uitvoeringskosten toe aan zijn doelstellingen, aan beheer en administratie, en een aantal andere categorieën.

Personeelskosten

De personeelskosten waren voor 2013 begroot op 6,8 miljoen euro en bedroegen uiteindelijk 6,7 miljoen euro. Het naar beneden bijgestelde budget was ruim 6,5 miljoen euro. De overschrijding was nodig voor de inhuur van tijdelijke medewerkers voor extra taken en is volledig gefinancierd uit andere kostenbudgetten, zodat de totale kosten binnen het toegestane scenario zijn gebleven.

Overige uitvoeringskosten

De overige uitvoeringskosten, zoals huisvestingskosten, mochten maximaal 2,8 miljoen euro bedragen. Ze kwamen uit op ruim 2,7 miljoen euro. Dit is vrijwel evenveel als in 2012.

Bestemmingsfondsen voor specifieke doelen

Bijdragen van partners die voor een specifiek doel zijn bestemd, worden ondergebracht in bestemmingsfondsen.

Eind 2013 had UNICEF Nederland de volgende bestemmingsfondsen:

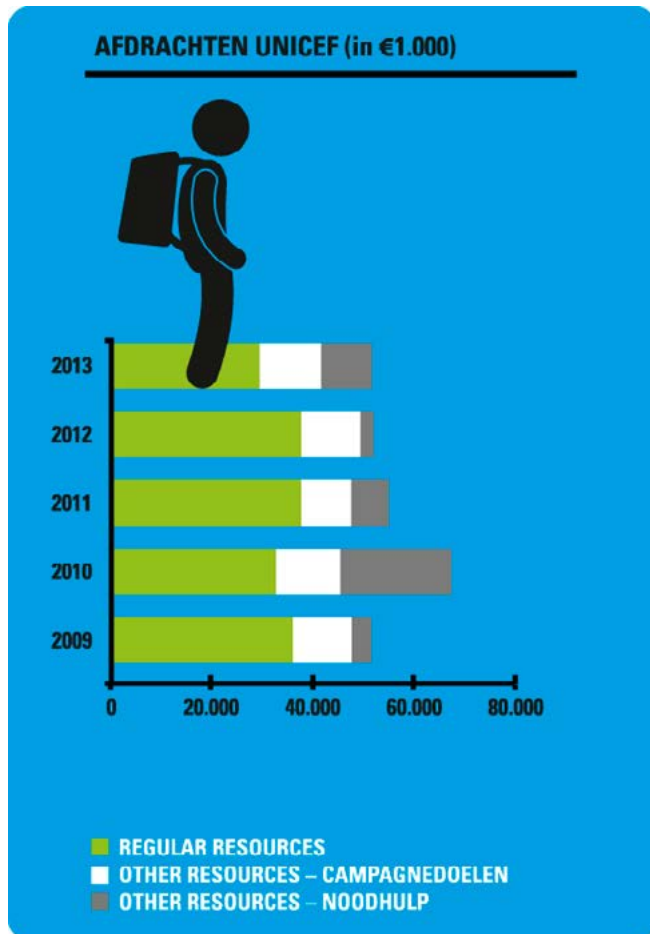
- Zoals afgesproken met de SHO is van de SHO-gelden voor Syrië en de Filipijnen een klein percentage (respectievelijk 3,47 procent en 2,85 procent) ingehouden om de eigen onkosten te dekken. Hiervan worden o.a. de kosten van de administratieve afhandeling en personele inzet betaald. Geld dat overblijft, wordt besteed aan noodhulp of teruggestort naar de SHO. Op 1 januari 2013 was er van de actie voor Haïti uit 2010 nog 221.000 euro voor de dekking van onkosten beschikbaar. In 2013 is er 197.000 euro bijgekomen uit de acties voor Syrië en de Filipijnen. In 2013 heeft UNICEF Nederland 140.000 euro besteed. Per eind 2013 is er dus nog 278.000 euro beschikbaar voor de afwikkeling van de actie voor de Filipijnen in 2014 en 2015.
- Vanuit de financiering van extra projecten door de Nationale Postcode Loterij is in 2009 een bestemmingsfonds ontstaan van geld dat nog niet is besteed. In 2012 is hieraan een bedrag toegevoegd van 355.000 euro, gerelateerd aan een extra bijdrage van de Postcode Loterij voor een project in de Oekraïne. In 2013 is uit dit bestemmingsfonds 36.000 euro besteed aan communicatie. In het fonds is nog 120.000 euro beschikbaar voor besteding in 2014.

Afdracht en reserveringen

UNICEF Nederland draagt jaarlijks het grootste deel van zijn inkomsten af aan het wereldwijde UNICEF. Daarnaast houden we onze reserve(s) op het minimaal benodigde niveau.

Afdracht

Van de inkomsten uit 2013 draagt UNICEF Nederland 51,8 miljoen euro af aan het wereldwijde UNICEF. Dit bedrag betreft 73,4 procent van de inkomsten.

- De afdracht aan 'UNICEF Regular Resources' betreft afdracht aan de algemene middelen van UNICEF. Hieruit worden programma's gefinancierd die geen of onvoldoende fondsen ontvangen uit de geormerkte 'Other Resources', en deels ook organisatiekosten van UNICEF.
- De afdracht aan 'UNICEF Other Resources' betreft geormerkte middelen ten behoeve van specifieke landen, programma's of thema's.
- De afdracht aan 'UNICEF Emergency Aid' betreft afdrachten ten behoeve van noodhulpsituaties.

Reserveringen

Er zijn in 2013 geen nieuwe reserveringen gemaakt.

Voorziening Verkoop

In 2012 hebben we besloten niet verder te gaan met de verkoop van kaarten en producten in eigen beheer. Voor de uitvoering van dit besluit is in 2012 een voorziening gevormd van 227.000 euro. In deze voorziening was eind 2013 nog een bedrag van 52.000 euro over voor 'na-ijlende' kosten in 2014.

Financiële vooruitzichten 2014

UNICEF Nederland blijft gaan voor groei. Zolang nog zo veel kinderen niet krijgen wat hun toekomst, blijven we ambitieus.

UNICEF Nederland had in zijn begroting altijd een ambitieuze groei-doelstelling. Voor 2013 hadden we voor het resultaat van onze eigen fondsenwerving een groei begroot van 6 procent, ook al wisten we dat het tij niet erg gunstig was. Helaas is het ons niet gelukt deze doelstelling waar te maken. Toch zien we nog steeds kansen, ondanks het lastige fondsenwervingsklimaat. UNICEF Nederland heeft een mooie, krachtige uitstraling en een grote professionaliteit. Voor 2014 sturen we op een groei in opbrengsten van 6,9 procent vergeleken met 2013.

UNICEF Nederland blijft steunen op vaste donateurs, bedrijven en vermogenden. Maar daarnaast zullen we ons in 2014 nadrukkelijk richten op innovatie. Hiervoor is een budget van 0,75 miljoen euro gereserveerd. Ook willen we in 2014 onze efficiëntie verder vergroten en de organisatiekosten nog beter afstemmen op een situatie waarin groei van opbrengsten niet vanzelfsprekend is. Dit zal leiden tot een herstructurering van de organisatie.

Begroting 2014

De begroting voor 2014 is in december 2013 vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Bedragen x € 1.000	2013	2014	Tov 2013
Baten:			
Baten uit eigen fondsenwerving	49.278	52.508	107
Baten uit gezamenlijke acties	0	0	
Baten uit acties van derden	20.391	13.660	67
Subsidies van overheden	782	735	94
Baten uit beleggingen	103	209	203
Som der baten	70.553	67.112	95
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen:			
Dst 1: Besteding in Nederland	5.761	5.422	94
Dst 2: Middelen voor UNICEF	51.812	48.765	94
	57.573	54.187	94
T.b.v. werving baten:			
Kosten uit eigen fondsenwerving	9.800	9.977	102
Kosten uit gezamenlijke acties	0	0	
Kosten uit acties van derden	194	134	69
Kosten verkrijging subsidies van overheden	23	0	0
Kosten uit beleggingen	5	4	83
	10.022	10.115	101
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	2.958	3.056	103
Som der lasten	70.553	67.358	95
Resultaat	0	-246	
Dotatie/ onttrekking fondsen	0	-246	
Dotatie/ onttrekking reserves	0	0	
Wijziging afdracht naar UNICEF in € 1000	253-	3.047-	
Afdrachten UNICEF in %	73,4%	73,2%	
Bestedingen in Nederland	8,2%	8,1%	
Kosten% eigen fondsenwerving (CBF-norm)	19,9%	19,0%	
Percentage beheer en administratie	4,2%	4,6%	
Doelbestedingen in % van totale opbrengsten	81,6%	81,3%	

Resultaten 2013 UNICEF

Een overzicht van de bestedingen van het wereldwijde UNICEF in 2013.

Bestedingen

In 2013 besteedde UNICEF in totaal 3,588 miljard US dollar - ongeveer driekwart van de inkomsten – aan programma's voor kinderen in 155 landen. De bestedingen zijn hiermee iets lager dan in 2012 (3,866 miljard).

- Verreweg het meest (56%) is besteed aan zorg voor de allerjongsten.
- Bijna 30% van het budget is besteed in Zuid- en Oost-Afrika.
- Ruim 28 procent van de bestedingen in 2013 betrof noodhulp.

In juni publiceert UNICEF de definitieve cijfers over 2013.

